

දෙවන වෙළුම - ජලමු කලාපය
2024 ජනවාරි - ජූනි

නව පුවත

සමුපකාර පුළුල් කටයුතු

සමුපකාර ග්‍රාමීය මැංකු ව්‍යාපාරය
අභිමානවත් 60 වන සංවත්සරය හා
ශ්‍රීධර වින්සන්ට් සුමසිංහ 118 වන ජන්ම දින සැමරීම

ජාතික සමුපකාර සංවර්ධන ආයතනය
පොල්ගොල්ල

-- දැක්ම --

සක්‍රීය සමුපකාර ව්‍යාපාරයක් සඳහා නිර්මාණශීලී සහ නව්‍යකරණයෙන් යුත්
ඵලදායී මානව සම්පතක් බිහි කිරීමේ කේන්ද්‍රස්ථානයක් වීම.

-- මෙහෙවර --

තිරසාර ව්‍යවසායන් බිහි කිරීම උදෙසා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය,
ව්‍යවසායක ශක්තිය හා නිර්මාණශීලීත්වය
වර්ධනය කිරීමෙහිලා අවැසි දැනුම,
කුසලතා හා ආකල්ප ගොඩනැගීමෙන් සමුපකාර ප්‍රජාව බලගන්වීම.

2024 ජනවාරි-ජූලි

ISSN 2961-5003

අධීක්ෂණය

එච්. ඒ. ආශා හපුආරච්චි මෙනවිය
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් හා ප්‍රධාන විධායක
නිලධාරී

මෙහෙයවීම

කැළමි වික්‍රමසිංහ
අධ්‍යක්ෂ (අධ්‍යාපන හා සංවර්ධන)

ප්‍රධාන සංස්කාරක

ධම්මික වීරකෝන්

සහය සංස්කාරක

ලක්මිණි අත්තනායක
වරින් අමරසේකර

සෝදුපත් කියවීම

ආචාර්ය ඩී. එම්. ටී. දිසානායක

පිට කවරය

ඉන්දික අතුරලියගේ

පිටු සැකසීම

අසංග ඉන්ද්‍රජීත් අහංගම

මුද්‍රණය

ජාතික සමුපකාර සංවර්ධන ආයතන
මුද්‍රණාල

ප්‍රකාශනය

ජාතික සමුපකාර සංවර්ධන ආයතනය,
පොල්ගොල්ල.

දුරකථන

+94 81 249 8679/ +94 81 249 8680/
+94 81 250 0378

ෆැක්ස්: +94 81 249 9741

විද්‍යුත් තැපෑල:

nawapivisuma.nicdmzin@gmial.com

වෙබ් අඩවිය:

www.ncd.edu.lk

වින්සන්ට් සුභසිංහ වර්තමානයෙන් ලාංකීය ගරු නායකකාරකාදීන්ට ලබා ගත
හැකි ආදර්ශයන්

ආචාර්ය ඩී.එම්.ටී. දිසානායක: ජාතික සමුපකාර සංවර්ධන ආයතනයේ, හිටපු
අධ්‍යක්ෂ (අධ්‍යයන හා සංවර්ධන)

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමයේ ආරම්භය හා විකාශනය

ආචාර්ය එල්. පී. අමරකෝන්: සීමාසහිත වයඹ ග්‍රාමීය බැංකු සංගමය

නෙන් විවර..

අසංක වීරසිංහ: සාමාන්‍යාධිකාරී, මාතර දිස්ත්‍රික් සභා සමිති සංගමය

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සහ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණයේ ඉදිරි දර්ශනය

දිනුෂ දිසානායක: සහකාර පර්යේෂක, ජාතික සමුපකාර සංවර්ධන ආයතනය

මෙරට ප්‍රථම සමුපකාර සාමූහික ගොවිපල

ආනන්ද කරුණාරත්න: ශ්‍රීධර වින්සන්ට් සුභසිංහ පදනම

ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීමට බලපෑ සමාජයීය වාතාවරණය සහ
සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ස්ථාපිත කිරීමේ දී අපේක්ෂා කළ පරමාර්ථ සාධනය වී
ඇති ආකාරය

ආචාර්ය ඩී.එම්.ටී. දිසානායක: ජාතික සමුපකාර සංවර්ධන ආයතනයේ, විශ්‍රාමික
අධ්‍යක්ෂ (අධ්‍යයන හා සංවර්ධන)

**Enhancing the Performance of Minipe Cooperative Rural Bank:
Strategies for Sustainable Growth**

R.M.D.H. Rathnayake: Assistant Registrar, NICD

ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමයේ ගමන් මග

එම්. එම්. උදිත නිලංග ලක්මාල් ගමගේ: සී/ස වයඹ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු
සංගමය

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික ක්‍රියාකාරිත්වය

ජී. ආර්. එම්. ගමිලත්: ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය, මූල්‍ය හා ගණකාධිකරණ අධ්‍යයන
අංශය, ව්‍යාපාර අධ්‍යයන පීඨය, වච්චියා විශ්වවිද්‍යාලය

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ව්‍යාපාරය අභිමානවත් 60 වන සංවර්ධනය හා

ශ්‍රීධර වින්සන්ට් සුබසිංහ 118 වන ජන්මදින සැමරුම

ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ව්‍යාපාරය, ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමය හා ගැමි ජනතාව නගා සිටුවීම අරමුණු කර ගනිමින් මෙරට බැංකු හා මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ඉමහත් පෙරළියක් ඇති කරමින් 1964 වර්ෂයෙහි මාර්තු මස 26 වැනි දින මෙරට පළමු සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුව මධ්‍යම පළාතේ මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ මැණික්හින්නේ දී ආරම්භ කරන ලදී. මීට වසර හැටකට ඉහත කාලවකවානුවක දී ය. 1964 වර්ෂයේ දී ම අප්‍රේල් මස 19 වන දින හේවාට්ස්සේ දී දෙවන ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛාවක් එම වර්ෂයේම මැයි මස 07 දින නාත්තන්ඩියේ දී තෙවන ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛාවක් ආරම්භ කෙරුණි.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමය අදටත් සමුපකාර ව්‍යාපාරයට මහත් ශක්තියකි. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු බිහිවී හැට වසක් සපිරෙන මෙවන් අවස්ථාවක අතිතය දෙස හැරී එකී හැට වසර තුළ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු තුළින් සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ සංවර්ධනය පිළිබඳව සමාලෝචනයක යෙදීම ඉතාම කාලෝචිතය. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුව පිහිටුවීමේ මූලික අභිප්‍රායන් වූයේ සාමාජික සහ සාමාජික නොවන පුද්ගලයින්ගේ ඉතුරුම් තැන්පතු රැස් කිරීම, විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතියේ සංවර්ධන සැලැස්මට අනුව සාමාජිකයින්ගේ නිෂ්පාදන සහ පරිභෝජන අවශ්‍යතා සඳහා ණය මුදල් සැපයීම, සාමාජික, සමාජික නොවන පාර්ශවයන් සඳහා උකස් පහසුකම් සැපයීම, මුදල් ගෙවීම් සහ පැවරුම් සේවා ලබා දීම ආදී කරුණු ය.

ග්‍රාමීය මූල්‍ය ආයතන ස්ථාපිත කොට ග්‍රාමීය ජනතාවට අවශ්‍ය උපදේශනය, මගපෙන්වීම, දැනුවත් කිරීම හා පුහුණුව ලබා දී ග්‍රාමීය ජන ජීවිතය යහපත් භාවයට පත් කිරීම මෙම අරමුණෙහි දිගු කාලීන අපේක්ෂාව විය. ණයගැති භාවයට පත් වීමේ අනිටු ප්‍රතිවිපාක පිළිබඳ ගැමියන්ට අවබෝධයක් ලබා දී ණයගැති භාවයට පත්වීමට බලපෑ හේතු සාධක පිළිබඳ ස්වයං යථාවබෝධයකට පත් කර සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පුළුල් වශයෙන් ග්‍රාමීය සමාජ සංවර්ධනයට දායක වීමේ මෙහෙවරක යෙදීම මෙම අරමුණෙහි අපේක්ෂාව විය.

වින්සන්ට් සුබසිංහ මහත්මා හැඳින්වෙන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ “සමුපකාර රජා” යන අන්වර්ථ නාමයෙනි. “සඳ ලංකාවේ ගාන්ධි” වන ගෞරවාමන්ත්‍රණයද එතුමා වෙනුවෙන් යෙදිණි. ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ, ග්‍රාමීය බැංකු ව්‍යාපාරය මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ඉමහත් පෙරළියක් ඇති කරමින් 1961 වසරේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ කීර්තිමත් වාණිජ බැංකුවේ පරිපාලන වගකීම පැවරුණේ කීර්තිමත් මූල්‍ය විශාරදයකු වූ අපගේ කතෘ නායක වින්සන්ට් සුබසිංහ මහත්මාට ය.

වසර 2024 සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවට හැට වසරක් සපිරීමත් කීර්තිමත් සමුපකාරකයෙකු වූ වින්සන්ට් සුබසිංහ මහත්මාගේ 118 වන ජන්ම දිනය සැමරීමත් වෙනුවෙන් පොල්ගොල්ල, ජාතික සමුපකාර සංවර්ධන ආයතනයේ අර්ධ වාර්ෂික ප්‍රකාශනයක් වන මෙම නව පිටිසුම සඟරාවේ මෙම කලාපය වෙන් කිරීමට ලැබීම ඉමහත් සතුටට කරුණකි.

මෙම කලාපය ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මඟ පෙන්වීම ලබා දෙන ජාතික සමුපකාර සංවර්ධන ආයතනයේ සභාපතිනිය යූ. එස්. එන්. සුජීවා පුනාන්දු මහත්මියටත්, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් එච්. ඒ. ආශා හපුආරච්චි මෙනවියටත්, රාජකාරී ඉටුකරන අධ්‍යක්ෂ (අධ්‍යයන හා සංවර්ධන) කැළුම් වික්‍රමසිංහ මහතාටත්, සඳ ලංකාවේ ශ්‍රීධර වින්සන්ට් සුබසිංහ අනුස්මරණ පදනමේ සභාපති ආනන්ද කරුණාරත්න මහතාටත්, අපගේ ස්තූතිය පුද කරමු.

ප්‍රධාන සංස්කාරක

1

වින්සන්ට් සුභසිංහ වර්තාපදානයෙන් ලාංකීය ගරු නායකකාරකාදීන්ට ලබා ගත හැකි ආදර්ශයන්.....

අචාර්යය ඩී. එම්. ටී. දිසානායක

බොහෝ රටවල ජාතික සංවර්ධනයේ අතීත භූමිකාවන්හි දී ශ්‍රේෂ්ඨ බුද්ධිමති මයන්ගෙන් හා සම්මානනීය කුශලතාවයන්ගෙන් හෙබි යුග පුරුෂයන් පහළ වී ඔවුන්ගේ නායකත්වය, මාර්ගෝපදේශකත්වය, මෙහෙයවීම, ප්‍රධානික ඥානදායකත්වය සහ පුරවැසියන්ට දක්වන ආදර්ශය යනාදී ගුණාංග හේතු කොටගෙන ඒ ඒ රටවල දියුණුවේ අභිවෘද්ධියෙහි පහත්සිඳ දැල්වී සංවර්ධනය උදා වී ඇති බව ඉතිහාසයෙහි සඳහන්ය. “සඳලංකාවේ ගාන්ධි” යන විරුදාවලියෙන් හැඳින් වූ වින්සන්ට් සුභසිංහ ශ්‍රීමතානන් සිරිලක වාසනාවට මෙරට උපන් විශිෂ්ඨ ගණයේ යුග පුරුෂයෙකු ලෙස සඳහන් කළ හැක. වසර 80 කට ආසන්න එතුමන්ගේ ළදරු, බාල, තරුණ, වෘධ හා මහළු කාලවකවානුවන් හි දී එතුමන් කළ කී දෑ මෙන්ම නිරත රාජකාරි, සමාජ සේවා සහ පෞද්ගලික කාර්යයන් සියල්ලෙහිම පැවතියේ වර්තමාන නායකකාරකාදීන්ට මහඟු ආදර්ශයන් ලබාගත හැකි වටිනාකමය.

කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ සඳලංකාවේ හෙන්ඩියගල දී 1906 මාර්තු මස 29 දින උපන් ජාතිමාමක විශිෂ්ඨ කුශලතා රාශියකින් යුතු දැවැන්ත සමාජ සේවකයෙක් වූ වින්සන්ට් සුභසිංහ ශ්‍රීමතානන් හෙන්ඩියගල සිංහල බෞද්ධ මිශ්‍ර පාසලෙන් මූලික අධ්‍යාපනය ලබා අනතුරුව උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා කොලඹ ආනන්ද මහා විද්‍යාලයට ඇතුළත්ව ඇත. ආනන්ද මහා විද්‍යාලයේ දී තරුණ වින්සන්ට් සුභසිංහ මහත්මා සිංහල හා ඉංග්‍රීසි භාෂාවන්ගේ නිපුණත්වය ඉතා මැනවින් ප්‍රගුණ කරගෙන විවිධ ජන සමාජයන්ගෙන් ආනන්දයට පැමිණි සමකාලීන පාසල් මිතුරන් ඉතා හොඳින් ඇසුරු කරමින් උසස් අධ්‍යාපනය ඉතා සාර්ථකව නිම කරගන්නා ලදී.

ආනන්ද විද්‍යාලයෙන් උසස් අධ්‍යාපනය අවසන් කිරීමෙන් අනතුරුව වින්සන්ට් සුභසිංහ මැතිතුමාගේ ඉදිරි කාලය මෙරට ග්‍රාමීය සමාජයේ අභිවෘද්ධිය සඳහා යොදවා ඇත්තේ එතුමාගේ පෞද්ගලික ජීවිතයෙහි ලැබිය හැකිව තිබූ සුඛ විහරණයන් කිසිවක් නොසලකාගෙනය. එවකට ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපන මං පෙතෙහි, ආනන්ද විද්‍යාලයේ

අධ්‍යාපනය හැදෑරූ බොහෝ සිසුන් ඉන් ඔබ්බට අධ්‍යාපනය හා රැකියා සඳහා විදේශ ගතවීම සිදුවූවක් විය. විදේශගත වී තම පෞද්ගලික ජීවිතය හා පවුල් පරිශ්‍රය සමෘද්ධිමත් කරගැනීමට වඩා තමා උපන් රටට සිය ජීවිතයේ හොඳම කාලය යෙදවීම වඩාත් විශිෂ්ඨ වන්නේ යැයි අදහස් කළ එතුමා විදේශගතවී වැඩිපුර අධ්‍යාපනය ලබා කීර්තිමත් ජීවිතයක් ගත කිරීමට තිබූ අවස්ථා, නොසලකා උසස් අධ්‍යාපනය අවසන් කළ වහාම ආපසු ගමට පැමිණි සමාජ සංවර්ධන කාර්යයන් ආරම්භ කරන්නට විය.

වින්සන්ට් සුභසිංහ මහතාගේ පියාණන්ට සහ එම පවුලට පරම්පරාවෙන් පැවත ආ ඉඩකඩම්, වතුපිටි විශාල ප්‍රමාණයක් හිමිව තිබුණි. එහිසාම පියාණන් සතුව යාන වාහන ගොන්කරත්ත වැනි එවකට විශේෂ වූ ප්‍රවාහන මාධ්‍යයන්ද නො අඩුව පැවතුණි. සුභසිංහ මැතිතුමන් කොළඹ උසස් පාසල් හා එකී සමාජයෙන් ඉගෙනගත් ඉංග්‍රීසි භාෂාව සිය ගම් ප්‍රදේශයේ තරුණ තරුණියන්ට ද ඉගැන්වීම ඔහුගේ පළමු අදහස විය. ඒ සඳහා තම පියාණන් සතුව සඳලංකාවේ පැවති ඉඩම් කොටසක පොල් අතු වහලයකින් යුත් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කර එහි ප්‍රදේශයේ තරුණ තරුණියන්ට නොමිලයේ ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනය ලබා දීමේ වැඩ පිළිවෙල ආරම්භ කරන ලදී. වර්තමානයෙහි සඳලංකා මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය පිහිටි ඉඩම එදා ඉංග්‍රීසි පාසල ආරම්භ කළ පියාණන් සතු ඉඩම් කොටසකි.

සුභසිංහ මැතිතුමන්ගේ ඊළඟ ප්‍රයත්නය වූයේ ගම්බද ජනතාවගේ ආර්ථික තත්වය නගා සිටුවීම සඳහා සමූපකාර ගම්මාන “ජනපද” ප්‍රදේශ ගණනාවකම පිහිටුවීමයි. ඒ සඳහා පුත්තලම දිසාපති කාර්යාලයට ගොස් දිසාපතිතුමා හමුවී තම අභිමතාර්ථය පැහැදිලි කර රජයේ ඉඩම් වලින් ඉඩම් කැබලි වෙන් කර ගෙන සමූපකාර ජනපද පිහිටුවීම ආරම්භ කරන ලදී. නිකවැරටිය පුත්තලම තබ්බේව යන ප්‍රදේශවල මෙවැනි ගම්මාන බිහිකෙරුණි. මේවා සියල්ල තමා සතු ප්‍රාග්ධනය යොදවා ගැමියන්ට ප්‍රධානය කළ වත්කමය. මෙම ගම්මාන අතුරින් අක්කර

50කින් යුත් තබ්බේව සමුපකාර ජනපදය එතුමාගේ ආදර්ශ ගම්මානය විය. මෙම ගම්මානය ගොඩ නැගීමේදී සුභසිංහ මැතිතුමන් ද අමුදිය පැළද ගෙන අනෙක් කට්ටිකරුවන් සමඟ හරිහරියට වෙහෙස මහන්සි වී වැඩ කළ බව ඉතිහාසයේ සඳහන්ය. මෙම ඉඩම් කොටස් හොඳින් සශ්‍රීක වී ඵලදායී තත්වයට පත් වූ පසු වගාකළ අයගේ අපේක්ෂාව පරිදි ඒවායේ නිවාස ඉදිකරගෙන සමූහ වශයෙන් පදිංචි වී ඔවුන්ගේ ආර්ථිකය නගා සිටුවාගත හැකි පරිදි එම ඉඩම්වල අයිතිය හා ගම්මාන සාමූහිකව ක්‍රියාත්මක කරගෙනයාමේ ක්‍රමවේදය ඉඩම් හිමියන්ට ලබාදෙන ලදී. සෑමවිටම පොදු ජනතා ශ්‍රවසිද්ධිය හා ඔවුන්ගේ සංවර්ධනය පිළිබඳව තම ධනය කැපකර මෙවැනි සත්කාරක සමාජ සේවාවන්හි නිරත වූ වෙනත් අයෙක් එවකට ද සමාජය තුළින් දැකීම උගහට විය. සමාජ සේවාවන්හි නිරතව අනෙකාගේ යහපත උදෙසා කටයුතු කරන්නේ යැයි ප්‍රකාශ කෙරෙන වත්මන් නායකකාරකාරීන්ට වින්සන්ට් සුභසිංහ වරිතාපදානය මහඟු ආදර්ශයකි. එම ජීවිත කතාවෙන් වත්මන් ජන සමාජයට උගත හැකි පාඩම් ගණනාවකි.

තම ජීවිතයේ ජව සම්පන්න ලෙස ශක්තිය යෙදවිය හැකි කාලවකවානුවෙහි දී නිරන්තරයෙන්ම සමාජ සේවයට ඇප කැපවීමෙන් කටයුතු කළ වින්සන්ට් සුභසිංහ මැතිතුමා තම සමාජ සේවාව තුළ බොහෝ විට අපේක්ෂා කළේ තමන් ජීවත් වූ සමාජයට සේවය කිරීමයි. රජය විසින් 1937 දී මින්තෝරිය හා හිඟුරක්ගොඩ ගොවීන්ට ඉඩම් බෙදා දීමක් සිදුවන බව සැලසූ වහාම එහි ගොස් බෙදා දීමට තිබූ ඉඩම් කැබැලි 100න් 50ක්ම තම ගම් ප්‍රදේශයේ අසරණව ජීවත් වුවන්ට ලබා දීමට පියවර ගන්නා ලදී. එමෙන්ම 1940 දී දැඳුරු ඔය මට්ටියාවතේ නිකවැරැටිය විනිකුලිය ප්‍රදේශයෙහි වූ සශ්‍රීක ඉඩම් කොටසක් සොයාගෙන ගොස් එම ඉඩම රජය මගින් නිත්‍යානුකූල ලෙස ලබාගෙන කට්ටිකරුවන් 25 දෙනෙකු තෝරා ගෙන ඔවුන් එහි පදිංචිකරවා සමුපකාර ජනපදයක් පිහිටුවීමට කටයුතු කරන ලදිග මෙම සෑම අවස්ථාවකදීම සුභසිංහ මැතිතුමා පරම්පරාවෙන් තම පියාට හා තම පවුලට හිමිව තිබූ ධනය වැයකර මෙම සමාජ සත්කාරයන් සිදුකිරීමට පියවර ගැනීම ආශ්චර්යමත්ය. අවංක පිරිසිදු වේතනාවෙන් යුතුව තමාට දිය හැකි සියල්ලම දියයුතු අයට පරිත්‍යාග කිරීමට මැලි නොවූ වින්සන්ට් සුභසිංහ මැතිතුමා එක්තරා අසරණයෙකු සිඟමන් ඉල්ලා තම නිවසට පැමිණි මොහොතක අසරණයාගේ ප්‍රමුඛ අවශ්‍යතාවය ඉටු කිරීම සඳහා තම ඇඳිවන පරිත්‍යාග කළ බව එතුමන්ගේ වරිතාපදානයෙහි සඳහන්ය. එමෙන්ම දුප්පත්, අසරණ, පීඩිත ජනතාවගේ යුක්තිය උදෙසාත් සාධාරණත්වය ඉටු කරවීම සඳහාත් රජුන් සමඟ වුවත් නොබියව කටයුතු කළ අයෙක් ලෙස එකල සුභසිංහ මැතිතුමන් පොදු ජනයා අතර ජනාදරයට පත්ව සිටියහ.

වින්සන්ට් සුභසිංහ මැතිතුමන්ගේ වරිතාපදානයෙහි ඉතා වැදගත්ම කාල පරිච්ඡේදය වන්නේ එතුමා තම දැනුමල ශක්තියල අත්දැකීම්ල කෘතහස්තභාවය සහ බලධාරීන් සහ හිතවතුන්ගේ සහාය ඒකරාශී කරගනිමින් සමුපකාර ව්‍යාපාරය උදෙසා සිදුකළ දැවැන්ත හා අද්විතීය සේවාවයි. ග එය අදටත් මෙරට සමුපකාරික නායකකාරකාරීන් සැමට ඉහළම ආදර්ශයක් ලබාගත හැකි ප්‍රබලතම ගුණාංගයකි.

වින්සන්ට් සුභසිංහ මැතිතුමා සදලංකා බල ප්‍රදේශය තුළ පිහිටවූ විවිධසේවා සමුපකාර සමිතිය මූලික කරගෙන එම බල ප්‍රදේශයෙහි අස්සක් මුල්ලක් නැර සමුපකාර දර්ශනය හා එහි ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරීත්වය භාවිතයට යොදවමින් එතෙක් මෙතෙක් ශ්‍රී ලංකාවේ කෙබඳු ප්‍රදේශයකින් හෝ දක්නට නොලැබුණු පරිදි සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ සක්‍රීයත්වය ගණුදෙනුකරුවන් හා සාමාජිකයන්ගේ හදවත් තුළට කාවැද්දීම සිදුකර ඇති ආකාරය ආශ්චර්යමත්ය.

“විවිධසේවා” යන වචනයෙහි ගම්‍යමාන අර්ථය මැනවින් ක්‍රියාත්මක වන ආකාරයට ආදර්ශයන් සපයමින් සාමාජිකයන්ගේ ගෘහස්ථ ජීවිතයේ සෑම කාර්යයක්ම සමුපකාර ක්‍රමයට සාඵලය ලෙස සංවිධානය කළ ආකාරය විශ්මයජනකය. පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය බෙදාහැරීම හා බැංකු කටයුතු පමණක් නොව ආරෝග්‍ය ශාලාවල සිනමාහලල බාබර් සාප්පුවල ඉන්ධන ගබඩාවල මුද්‍රණාලයල කොහුමෝල පොල්මෝලල කොප්පරා කර්මාන්තයල රෙදිපිළි කර්මාන්තයල කිරි ගොවි නිෂ්පාදන කර්මාන්ත යනාදී නිෂ්පාදන, පාරිභෝගිකල අලෙවි සෑම කාර්යයක්ම සමුපකාර ක්‍රමයට සංවිධානය කරන ලදී. 1952 වර්ෂය වන විට යාපනයේ මලායිහි අතිසාර්ථකත්වයට පත් වූ රෝහල් සමුපකාර සමිතියක් විය. එහි ගොස් රෝහල් සමුපකාර සමිතියක මූලික දෑ ක්‍රියාත්මක වන ආකාරය අධ්‍යයනය කර සදලංකාවට නුදුරු මාකඳුරේ පිහිට වූ සදලංකා රෝහල් සමුපකාර සමිතිය ඇත මෑත ජීවත් වූ රෝගී ජනතාවට දීර්ඝ කාලයක් ඉමහත් අස්වැසිල්ලක් ලැබූ මධ්‍යස්ථානයක් විය. දවසේ නිෂ්පාදන හා සේවා කාර්යයන්හි නිරත වී දැඩි ලෙස වෙහෙසට පත්වන හුදී ජනතාවට කායික හා මානසික අස්වැසිල්ලක් ලැබීම සඳහා සදලංකා ප්‍රදේශයේ සිනමා ශාලා කීපයක්ද ක්‍රියාත්මක කරවන ලදී. මෙරට සහ විදේශීය ආදර්ශමත් චිත්‍රපට හා සිනමාපට ඉතාම සුළු අය කිරීමක් මත ප්‍රදර්ශනය කළේය. ජනතාවගේ විනෝදාස්වාදය සපුරාලීම නිසා එකී අංශය පුළුල් ලෙස ජනප්‍රසාදයකට පත්විය.

කුරුණෑගල දිසාපති තුමාගේ අවසරය මත දැදුරු ඔය මායිමේ මදුරන්කඩවර ප්‍රදේශයේ අක්කර 300ක ඉඩමක් ලබාගෙන ජ්‍යෙෂ්ඨ විභාගය දක්වා උගත් තරුණයන් 60 දෙනෙක් තෝරා ගෙන සදලංකා විවිධසේවා සමූපකාර සමිතියෙහි පූර්ණ අනුග්‍රහය ඇතිව පළමුව සමූහ ගොවිපලක් ලෙසත්ල දෙවනුව සදලංකා පොල් නිෂ්පාදන සමූපකාර සමිතිය ලෙසත් නිර්මාණය කළ සමූපකාර සමිතිය වර්තමානයෙහිදීන් දියුණු කෘෂිකාර්මික සමූපකාර සමිතියකිග ආරම්භයේදී එක් අයෙකුට පොල් වගාවට අක්කර හතරක්ද වී ගොවිතැනට අක්කර එකක්ද වශයෙන් ඉඩම් කට්ටි ලබා දී ආරම්භ කළ මෙම සමූපකාර සමිතිය පොල්ල කොප්පරාල පොල්තෙල්ල පොල්කොහුල සබන් යනාදී නිෂ්පාදන රැසක් සිදු කරන මෙරට සේවා නියුක්තියට විශාල දායකත්වයක් සැපයූ සමූපකාර සමිතියක් වේ.

නිෂ්පාදන හා සේවා කටයුතු රාශියක් සිදු කළ සමූපකාර සමිති සියල්ල ඒකරාශී කර සදලංකා විවිධ සේවා සමූපකාර සමිති සංගමය පිහිටුවන ලදී. එවකට මෙරට විවිධ සේවා සමූපකාර සමිති සංගම රාශියක් පැවැති අතර "විවිධසේවා" යන අරුත මනාව සක්‍රීයත්වයට භාජනය කරවමින් සමූපකාර සංගම් අතුරින් 1942 වන විට ඉතාම දියුණු කීර්තිමත් සමූපකාර සමිති සංගමය සදලංකා විවිධසේවා සමූපකාර සමිති සංගමය බවට පත්වියග මෙම සංගමයෙහි සේවකයින් 1500ක් පමණ සේවයෙහි නිරතව සිටි අතර සියලු සේවකයින් ආත්ම පරිත්‍යාගයෙන් යුත් කැපවීමල අවංක භාවය හා දැඩි විශ්වාසය මෙන්ම අපේක්ෂිත සේවාව ඉටුකිරීමට කෘතහස්තභාවය ප්‍රගුණ කරගත් ඒ ඒ අංශවල යොදවන ප්‍රාග්ධනයට සරිලන ලාභාංශයක් උපයා දීමට දායක වියහැකි සේවක මණ්ඩලයක් බවට පත්කර තිබුණිග එහෙයින් සදලංකා විවිධ සේවා සමූපකාර සමිති සංගමය සාමාජිකල සේවකල ගනුදෙනුකාර සියලු ජන කණ්ඩායම්වල නිරන්තර පැසසුමට ලක් වූ සමූපකාර සංවිධානයක් විය.

වින්සන්ට් සුභසිංහ ශ්‍රීමතානන්ගේ මැදිවියේ ජීවිත කාලය සදලංකාව හා කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයෙන් ඔබ්බට ගොස් ජාතික සංවර්ධනය සඳහා වූ සේවාවන්ට කැප කර ඇත. එතුමා 1956 දී මහජන එක්සත් පෙරමුණු රජයේ අමාත්‍ය පිලිප් ගුණවර්ධන මැතිතුමන්ගේ ඇරයුමෙන් සමූපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාවේ සභාපති තනතුරට පත් විය. එතැන් සිට 1957 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා ස.තො.ස. ආයතනය මගින් මෙරට සමූපකාර ව්‍යාපාරයට පුළුල් සේවාවක් ලබා දීමට එතුමා කටයුතු කරන ලදී.

ස.තො.ස ආයතනයෙහි කාර්යභාරය තවදුරටත් දියුණු කිරීම සඳහා විදේශීය රාජ්‍ය වාණිජ ආයතනවල ක්‍රියාකාරිත්වයන් පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීම සඳහා රජයේ ඉල්ලීම පරිදි වින්සන්ට් සුභසිංහ මැතිතුමන්ට එංගලන්තයට යාමට සිදුවිය. එම විදේශ සංචාරය නිමවා ආපසු ලංකාවට පැමිණෙන විට එතුමාගේ විශ්වාසය ඉතා හොදින් දිනා සිටි ස.තො.ස. ආයතනයේ සේවයට දැඩි කැපවීමකින් කටයුතු කළ අධ්‍යක්ෂවරුන් හතර දෙනෙක් එතුමාගේ විමසීමකින් තොරව අහේතුකව එකවරම අස්කර තිබුණි. ලංකාවට පැමිණි වහා ස.තො.ස. ප්‍රධාන කාර්යාලය වෙත ගොස් තමන් පත් කළ අමාත්‍යතුමන්ට ඉල්ලා අස්වීමේ ලිපිය යවා ස.තො.ස. ආයතනයේ සේවය අහවර කළේය. තමන්ගේද අනුදැනුමක් නොමැතිව අධ්‍යක්ෂවරුන් හතර දෙනෙක් එකවර අස් කිරීමෙන් ඔවුන්ට මෙන්ම තමාටද සිත් වේදනාබර තත්වයක් උදා වී ඇතිහෙයින් එසේ ඉල්ලා අස් වීමට හේතු වූ බව සඳහන් කළේය. බලවතුන්ගේ අයුක්තිය ඉදිරියෙහි ඊට නිසි ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ආදර්ශය සුභසිංහ මැතිතුමන් සමාජගත කළේ එලෙසින් නිසි. පසුව එවකට අග්‍රාමාත්‍ය වූ එස්.ඩබ්.ආර්.ඩී.බණ්ඩාරනායක ශ්‍රී මතානන් සුභසිංහ මහතා කැඳවා ස.තො.ස. ආයතනය ඉතාම හොදින් කාර්යක්ෂම හා ලාභදායී ලෙස පවත්වාගෙන ගිය නිසා එහි සභාපති තනතුර යලි භාරගන්නා ලෙස ඉල්ලීමක් කළේය. නමුත් අගමැතිතුමාගේ ඉල්ලීමද ප්‍රතික්ෂේප කරමින් යුක්තිය හා සාධාරණත්වයට ගරු කරන පුද්ගලයෙක් ලෙස සුභසිංහ මැතිතුමන් ස.තො.ස. ආයතනයෙන් දුරස් විය.

අනතුරුව 1961 දී මහජන බැංකුව පිහිටුවීමට රජයට ප්‍රමාණවත් මූල්‍ය සම්පත් නොතිබූ නිසා ඊට මැදිහත්ව මහජන බැංකුව පිහිටුවීමට සමූපකාර අංශයෙහි මූල්‍ය දායකත්වය සපයා දීම නිසා මහජන බැංකුවෙහි ආරම්භක සභාපති වශයෙන් මුදල් අමාත්‍යතුමන්ගේ නිර්දේශය මත වින්සන්ට් සුභසිංහ මැතිතුමා පත්කරන ලදී. ඒ අතරතුර 1964 මාර්තු මාසයේදී මෙතුමන්ගේ මූලිකත්වයෙන්ම සමූපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ආරම්භ කිරීමේ වැඩපිළිවෙල දියත් විය. ග්‍රාමීය බැංකු ආරම්භ කිරීම මහජන බැංකුවට අභියෝගයක් වේ යන මතවාදය සමාජගතවීමට යාම නිසා වින්සන්ට් සුභසිංහ මැතිතුමන් 1964 ජූනි මාසයේ දී මහජන බැංකුවේ සභාපති තනතුරින් සමුගන්නා ලදී.

වින්සන්ට් සුභසිංහ මැතිතුමන්ගේ ජාතික තලයේ සේවාවන් ලෙස බනිජතෙල් සංස්ථාවේ හා ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයෙහි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලවලට රජය

විසින් පත් කරන ලදුව එකී රාජ්‍ය ආයතනවලටද තම සේවා දායකත්වය නොපිරිහෙලා ඉටු කර ඇත.

විත්සන්ට සුභසිංහ මැතිදුන් තමන්ගේ සේවය රාජ්‍ය ආයතන, සංස්ථා හා මණ්ඩල, සමුපකාර සමිති හා සංගම් යනාදී ආයතන ගණනාවකටම ලබා දී ඇති අතර එම ආයතන වලින් කිසිවිටෙකත් වේතනයක් ලෙස සත්‍යක්වත් නොගෙන ඒ සඳහා හැකි පමණ තම ධනය වැයකර සේවය සැපයූ උදාර යුග පුරුෂයෙක් විය. සේවය යනු වේතනයක් ලබා ගැනීමක් හෝ ආත්මාර්ථය ගොඩනගාගැනීමක් නොවන බව මෙතුමන් වගකීම් දැරූ සියළු ආයතන වලින් ලද වේතන ඒවායේ සේවකයින්ගේ යහපතට හෝ රටේ යහපතට යෙදවීම තුළින්ම සනාථ කරන ලදී. රට, දැය, සමය වෙනුවෙන් සිදු කරන ලද සේවය සඳහා වැටුප් වේතන දීමනා හෝ පුද්ගල බද්ධ තනතුරු සන්නාම අවශ්‍ය වෙතැයි යන්න නිරන්තරයෙන් ම ප්‍රතික්ෂේප කරමින් පුරවැසියන්ගේ යුතුකම තමා ජීවත් වන සමාජයටත් තම රටටත් හැකි පමණින් කැපවී සේවය කිරීම යන්න තම වර්යාව තුළින්ම සමාජයට ඒත්තු ගැන්වීමට එතුමා නිරතුරුවම කටයුතු කළේය. ඩී.එස්.සේනානායක මහතා කෘෂිකර්ම ඇමති ලෙස සේවය කළ අවදියේ එතුමාගේ ස්ථිර ලේකම්තුමා විසින් විත්සන්ට සුභසිංහ මහතාණන් සිදු කළ ඉතා පුළුල් අනගිභවනීය සමාජ සන්කාරක සේවය උදෙසා එතුමන්හට සමාදාන විනිශ්චයකාර පදවියක් ප්‍රධානය කිරීමට යෝජනා කර ඇත. එම යෝජනාව සඳහා සුභසිංහ මැතිතුමන් ප්‍රකාශ කර ඇත්තේ "මෙරට මහජනතාව සඳහා මා යම් සේවයක් කර ඇත්නම් ඊට මඩ ගසන්න එපා" යන්න පමණි.

විත්සන්ට සුභසිංහ මහතා ස.තො.ස ආයතනයේ සේවය කරන කාලයේදී තම වැඩිමහල් පුතනුවන් කෘෂිකර්ම විද්‍යාලයේ පුහුණුවක නිරතවීමෙන් අනතුරුව තේ වගාව පිලිබඳ වැඩිදුර ඉගෙනීම සඳහා ඉංග්‍රීසි සමාගමකට අයිති තේ වත්තක පුහුණුවකට ඇතුලත් කළේය. එහිදී එම සමාගමේ නිෂ්පාදිත තේ රුසියාවට විකිණීමට සුභසිංහ මහතා උදව් කළහොත් පුතා තේ වත්තේ තේ රස පරීක්ෂක තනතුරට පත්කළ හැකි බව සුභසිංහ මහතා සමග ප්‍රකාශ කර තිබුණි. එකෙනෙහිම සුභසිංහ මැතිතුමා මා දරන නිලයෙන් අයුතු ප්‍රයෝජන ගෙන පුතාට උසස් රැකියාවක් ලබා දෙනවාට වඩා පුතා තමන් නිර්මාණය කළ වගා

කටයුතු වල නිරත කරවීම වඩාත් යහපත් යැයි ප්‍රකාශ කර පුතා තේ වත්තෙන් අස්කර ගෙන එකී වගා ජීවිතයට නැඹුරු කරවන ලදී.

අල්ලසල දූෂණයල වංචාව සහ තම රැකියාවේ මාර්ගයෙන් පුද්ගල අභිමතාර්ථ සපුරා ගැනීම තරයේම ප්‍රතික්ෂේප කළ විත්සන්ට සුභසිංහ මැතිදුන් අවංක බවල නිර්ව්‍යාජ බවල සත්‍යය හා නිහතමානී මහජන සේවය නිරතුරුවම අගය කළ සිරිලකට බිහි වූ පරමාදර්ශී ජන නායකයෙකිග එතුමන්ගේ ජීවිත වර්යාව තුළ සමුපකාර දර්ශනය හා එහි ගුණ සුවද මෙරට දශදෙස පැතිරවීම නිරන්තරව සිදුකළහ.

විත්සන්ට සුභසිංහ වරිතාපදානය මෙරට සෑම ක්ෂේත්‍රයකම කටයුතු කරන නායකකාරකාදීන්ට මහඟු ආදර්ශයක් සපයන ඉතා විශිෂ්ඨ වරිත කථාවක් වන බව අවිවාදාත්මකව පිළිගත හැක.

විත්සන්ට සුභසිංහ ශ්‍රී මනානන් සඳහන් කර ඇති ප්‍රකාශයකින්ම මෙම ලිපිය අවසන් කිරීම සුදුසු යැයි අදහස් කරමි.

"මගේ ජීවිත කාලයෙන් තිස් වසරකට වැඩි කාලයක් සමුපකාර සේවය සඳහා කැප කලෙමි. සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ අඩු පාඩුකම් සිදුවිය හැකිය. නමුත් කාලයාගේ ඇවෑමෙන් එහි වැරදි තැන් නිවැරදි කරගත හැක. නියම ක්‍රමය තහවුරු වුවාට පසුව රට යහපත් මර්ගයකටත් රට වැසියා සුඛිත මුදිත භාවයකටත් පත් වනවා නොඅනුමානය. මෙම සමයයක් වේතනාවන්හි ඇලී ගැලී අවසන් කාලය මා සතුටු සිතින්ම ගත කරන්නෙමි."

විත්සන්ට සුභසිංහ මැතිදුන්ගේ ප්‍රාර්ථනාවන් සපුරා කර ගැනීමේ ප්‍රයත්නයට වෙර දැරීම මෙරට සියලු සත්‍යවාදී සමුපකාරිකයින්ගේ යුතුකම මෙන්ම වගකීම වන බවත් සඳහන් කරමින් යුගයේ අවශ්‍යතාවය සමුපකාරයේ නායකත්වය වන බව විත්සන්ට සුභසිංහ මැතිතුමන් ප්‍රාර්ථනා කළ පරිදිම යළි යළිත් ඉඳුරාම සඳහන් කළ හැක.

සඳලංකා සඳ කෘතිය හා විත්සන්ට සුභසිංහ වරිතාපදානය පිළිබඳව ලියවුන පොත පත ඇසුරෙන් මෙම ලිපිය නිර්මාණය කර ඇත.

2

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමයේ ආරම්භය හා විකාශනය

අචාර්යය එල්. ජී. අමරකෝන්

රජ දවස ධාන්‍ය බැංකු ක්‍රමය හා මූල්‍ය බැංකු ක්‍රමය

ක්‍රි. පූ. 4 වෙනි සියවසේ මෙරට රාජ්‍ය විවාළ කීර්ති ශ්‍රී මේසවර්ණ රජ දවස ධාන්‍ය බැංකු ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මකව පැවති බවට වචනියාව දිස්ත්‍රික්කයේ තිලක්කලම නම් පෙදෙසේ පිහිටි 'තෝනිගල' (නාගරගල) සෙල් ලිපියෙන් අනාවරණය වෙයි. මෙම සෙල් ලිපිය බැංකු ක්‍රමය හා බදු අය කිරීම පිළිබඳ ලොව පැරණිතම ලියවිල්ල ලෙස විශ්වාස කෙරේ. නැගෙනහිර පළාතේ වෙරුගල් ආරු මුහුදුට ආසන්නයේ පිහිටි කල්ලඩි හෙවත් පුන්‍යාඩිවල තිබෙන සෙල් ලිපි, මහානාග රජ දවස කභවනු පොලියට දුන් බැංකු ක්‍රමයක් පැවති බවටද සාක්ෂි දරයි. ක්‍රි. ව. 5 වෙනි සියවසේ උතුරු මැද පළාතේ ලබු ඇට බැඳිගල සෙල් ලිපිය රන් කභවනු තැන්පත් කළ එවැනිම බැංකුවක් පැවති බව පුරා විද්‍යාඥයින්ගේ මතයයි. ඇත අතීතයේ මෙරටේ ධාන්‍ය බැංකු ක්‍රමයක් මෙන්ම කභවනු තැන්පත් කළ මූල්‍ය බැංකු ක්‍රමයක්ද ක්‍රියාත්මකව පැවති බව මෙයින් පැහැදිලි වේ.

විදේශ බැංකු ක්‍රමවල ආගමනය හා ආර්ථික සමාජ පසුබිම බ්‍රිතාන්‍යයන් විසින් වැවිලි බෝගයක් වශයෙන් කෝපි වගාව ආරම්භ කළ පසු ඊට අවශ්‍ය මූල්‍ය පහසුකම් සැලසීම සඳහා ක්‍රි.ව.19 වෙනි සියවසේ මුල් භාගයේ දී පමණ විදේශ බැංකු ක්‍රමය මෙරට ස්ථාපිත විය. වැවිලි කර්මාන්තයේ යෙදුණු විදේශිකයන්ට මිස ලාංකික ජනතාවට ඉන් සේවාවක් ලබා ගැනීමට හැකි වූයේ නැත. සුළු වශයෙන් හෝ දේශීය ව්‍යාපාරිකයින්ට මූල්‍ය සේවා පහසුකම් සපුරා ගැනීමට හැකි වූයේ දකුණු ඉන්දියාවේ සිට මෙරට වෙළඳාම් කටයුතු සඳහා පැමිණි නාටුකොට්ටේ වෙට්ටියාර්වරුන් විසින් විදේශ බැංකු සමඟ සම්බන්ධීකරණය කිරීම තුළිනි.

මෙම වකවානුව තුළ සරල ජීවිතයක් ගතකරමින් සිටි ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ආදායම් තත්වය ඉතාමත් පහල මට්ටමක පැවතිනි.

80%කට වැඩි ප්‍රමාණයක් දේශීය කෘෂි කර්මාන්තයෙන් තම ජීවනෝපාය කරගෙන ගිය ග්‍රාමීය ජනතාවගෙන් වැඩි දෙනාගේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය, වී ගොවිතැන විය. ඊට අමතරව සමහර ගොවියෝ හේන් ගොවිතැන මගින් සුළු වශයෙන් ආදායම් ලබා ගත්හ. ඉඩම් නොමැති වැඩි පිරිසක් කුලී වැඩ කිරීමෙන් හෝ ලී වැඩ, යකඩ වැඩ වැනි සුළු ගෘහ කර්මාන්තවල යෙදීමෙන් ආදායම් උපයා ගත්හ. රජයේ ආයතනවල රැකියාවේ යෙදී සිටියේ නම් ඒ ඉතාමත් අඩු සංඛ්‍යාවකි. එමෙන් ම තම නිෂ්පාදන අලෙවිය සඳහා විධිමත් වෙළඳපොලක් නොමැති වීමෙන් ප්‍රමාණවත් ආදායමක් ලබා ගැනීමට නොහැකි වූ පිරිසක් ද මේ අතර වූහ.

සමුපකාර ණය දෙන සමිති ක්‍රමය ස්ථාපිත වීම ඉහත පසුබිමක් තුළ පළමු වැනි හා දෙවැනි ලෝක යුද්ධ සමයේ ඇති වූ හාණ්ඩ හිඟය නිසා හාණ්ඩ මිල අධික වීම ග්‍රාමීය දුප්පත් ජනතාවට ජීවත් වීමට අපහසුතා ඇති කළ තවත් හේතු සාධකයක් විය. මේ නිසා තම පවුලේ ජීවිකාව ගෙනයාම සඳහා ණය ගැනීමට සිදුවීම එහි තවත් ප්‍රතිඵලයකි. ඉඩකඩම්, හරකා බාන පවා ආයතනික නොවන අවිධිමත් පුද්ගල ණය දෙන්නන් වෙත උගස් තැබීමට පවා සිදු වූ හෙයින් එම ණය ගෙවා ගැනීමට නොහැකිව ගිනිපොලී කරුවන්ට තම දේපල සින්න වූ අවස්ථා ද බොහෝ ය. මෙවැනි ආර්ථික සමාජ පරිසරයක් තුළ පැවති ණයගැති බවේ දුෂ්ට වක්‍රයෙන් මිදීම සඳහා 1906 වසරේදී සමුපකාර ණය දෙන සමිති ක්‍රමය මෙරටේ ආරම්භ කරන්නට යෙදුනි. මේ තුළින් යම් සහනයක් ගම්බද ජනතාවට ලැබෙන බව පෙනී ගිය බැවින් රජය විසින් සමුපකාර ණය දෙන සමිති ක්‍රමය විධිමත් සංවිධානයක් බවට පත්කිරීම සඳහා 1911 අංක 7 දරණ සමුපකාර ණය දෙන සමිති ආඥා පනත සම්මත කර ගන්නා ලදි එමගින් ණය දෙන සමිතිවලට නීත්‍යානුකූල පිළිගැනීමක් ඇති කිරීමත්, වරප්‍රසාද ලබා දීමත් සිදු විය. ණය දෙන සමිති තුළින් මේ රටේ සුළු හා ක්‍ෂුද්‍ර මූල්‍ය ණය ක්‍රමය ආරම්භ වීම නිසා ග්‍රාමීය ජනතාව ගිනිපොලී කරුවන්ගෙන් බේරා ගැනීමට එය මහත් පිටිවහලක් විය.

සමුපකාර මධ්‍යම බැංකු ක්‍රමය ආරම්භ වීම.

1911 අංක 7 දරණ සමුපකාර ණය දෙන සමිති ආඥාපනත මඟින් නීතිමය ප්‍රතිපාදන සැලසී තිබුණේ පුද්ගල සාමාජිකත්වය සහිත ණය දෙන සමිති පිහිටු වීම සඳහා පමණි. එම නිසා විවිධ වර්ගයේ ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික සමිති ආරම්භ කිරීම සඳහා නීතිමය ඉඩ ප්‍රස්ථාව සලසමින් 1921 අංක 34 දරණ එක්සත් සහකාර සමාගම් ආඥා පනත රජය විසින් සම්මත කරන්නට යෙදුනි එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස සමුපකාර ක්‍ෂේත්‍රයේ සුවිශේෂ පරිවර්තනයක් වෙමින් 1929 දී යාපනයේ සමුපකාර මධ්‍යම බැංකුව පිහිටු වීම මෙරට සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ වැදගත් සංධිස්ථානයක් විය. මෙය සමුපකාර ක්‍ෂේත්‍රයේ ප්‍රථම, මහා පරිමාණයේ මූල්‍ය ආයතන ද වූයේය.

1917 වර්ෂයේ දී දේශීය ව්‍යාපාරිකයින් කිහිප දෙනෙකු එකතුව පිහිටුවා ගනු ලැබූ ප්‍රථම දේශීය බැංකුව වූ කොළඹ බැංකුව (Bank of Colombo ආරම්භ කරන ලදී.) එය 1921 දී වසා දමන ලද අතර ඉන් අනතුරුව මධ්‍යම බැංකුව (Central Bank) යන්න, නමට යොදා පිහිටුවන ලද මෙරට ප්‍රථම බැංකුව යාපනය සමුපකාර මධ්‍යම බැංකුවේ සමුපකාර ව්‍යාපාරයට මහත් අභිමානයක් ගෙන දුන්නක් විය. මෙම බැංකුවේ කටයුතු සාර්ථක වීමත් සමඟ එය ආදර්ශයට ගනිමින් 1930 දී කොළඹ මධ්‍යම බැංකුවත් 1931 දී මහනුවර මධ්‍යම බැංකුවත් ආරම්භ කිරීමෙන් අනතුරුව සමුපකාර බැංකු සේවාව රට තුළ ව්‍යාප්ත වීම වේගවත් විය.

සමුපකාර මධ්‍යම බැංකු ක්‍රමය, පිහිටුවීමේ ප්‍රධාන පරමාර්ථයන් වූයේ,

- (1) ලියාපදිංචි සමුපකාර සමිතිවලට හා සාමාජික පුද්ගලයින්ට අවශ්‍ය ණය පහසුකම් ලබාදීම හා තැන්පත් රාශිකරණය කිරීම තුළින් බැංකු කටයුතු කිරීම.
- (2) කෘෂි ද්‍රව්‍ය මිලට ගැනීම සහ අලෙවිය.
- (3) සමුපකාර සමිතිවල කාර්ය මණ්ඩල සඳහා අධ්‍යාපනය හා පුහුණුව ලබා දීම
- (4) අවශ්‍ය වන විට වෙනත් විවිධ වැඩ කටයුතු කිරීම යන්නයි.

සමුපකාර මධ්‍යම බැංකුවල සමිති සාමාජිකත්වය පමණක් නොව පුද්ගල සාමාජිකත්වය ලබා ගැනීමට ද ඉඩ ප්‍රස්ථා

තිබුණි. බැංකුවේ කටයුතු කර ගෙන යාම සඳහා ආධාර කර ගැනීමේ අරමුණ ඇතිව යම් උපරිමයකට යටත්ව පුද්ගල සාමාජිකයින් ඇතුළත් කර ගැනීමට අතුරු ව්‍යවස්ථාවෙන් බලය ලැබී තිබුණි. සාමාජික අයදුම්පත්‍රයක් ලබා දී ඇතුළත් වන අය හා සමුපකාර සංවර්ධන කොමසාරිස්වරයා විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට පත් කරන සාමාජිකයින් වශයෙන් එම පුද්ගල සාමාජිකයින් ද දෙවර්ගයක් විය.

මුල් අවස්ථාවේ සමුපකාර මධ්‍යම බැංකු විසින් ස්ථාවර තැන්පත් සඳහා 2% ත් 4%ත් අතර වාර්ෂික පොලියක් ලබා දුනි. ණය පොලී අනුපාතය, සමිති සඳහා 8%කට නො වැඩි විය. සාමාජික සමිති විසින් තම සාමාජිකයින් ගෙන් අය කළ ණය පොලී අනුපාතය 10%ත් 12%ත් අතර පරාසයක් ගත්තේ ය.

සමුපකාර ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය අරමුදල් ස්වාධීනව සම්පාදනය කර ගැනීම සඳහා මෙම සමුපකාර මධ්‍යම බැංකුවලට මහජනතාවගේ විශ්වාසය දිනා ගැනීම අපහසු වූයේ නැත. සමුපකාර මධ්‍යම බැංකු, වාණිජ බැංකු ලෙස පිළිගනු නො ලැබුවත් එනමින් සීමිත වෙක්පත් නිකුත් කිරීමට බාධාවක් නොවීය.

සමුපකාර මධ්‍යම බැංකු ක්‍රමය ආරම්භ වීමෙන් පසු පරිපාලන සංගමයක් ලෙස ක්‍රියා කළ ගාලු ගඟබඩපත්තු පරිපාලන සංගමය 1935 දී බැංකු කටයුතු ආරම්භ කරමින් බැංකු සංගමයක් බවට පත් වූ අතර ඉන් පසු කටුගම්පල හත්පත්තු, ගාලු නගර සහ දකුණු වවුනියා යන බැංකු සංගම් තුන ද ආරම්භ විය. ඉන් පසු 1945 මුලතිව් හා අනුරාධපුරය බැංකු සංගම් ඊට එකතු වීමෙන් බැංකු සංගම් සංඛ්‍යාව 6 දක්වා වර්ධනය විය.

සමුපකාර මධ්‍යම බැංකු නාමය දිස්ත්‍රික් හා පළාත් සමුපකාර බැංකු ලෙස සංශෝධනය වීම.

මෙරට නිදහස ලැබීමෙන් පසු රටේ මූල්‍ය පද්ධතිය පාලනය කිරීම සඳහා 1949 වර්ෂයේ දී රජය විසින් මහ බැංකුව (Central Bank) ආරම්භ කරන ලදී. ඉන්පසු සමුපකාර මධ්‍යම බැංකුව, යන්නෙහි මධ්‍යම (Central) යන කොටස ඉවත් කර නම සංශෝධනය කිරීමට සිදුවීම නිසා ඒ වන විට ක්‍රියාත්මකව පැවති මධ්‍යම බැංකු හය

මධ්‍යම යන්න වෙනුවට දිස්ත්‍රික් යන්න ආදේශ කර තම නම සංශෝධනය කරන ලදී. පසුව රජය ගත් ප්‍රතිපත්තිය කීරණයක් මත මෙම බැංකු සියල්ලම, ඒ වන විට තම බලප්‍රදේශවල ක්‍රියාත්මකව පැවති බැංකු සංගම් සමුපකාර දිස්ත්‍රික් බැංකුවලට ඒකාබද්ධ වීමෙන් ඒවා පළාත් බැංකු බවට පත්වීම සමුපකාර බැංකු ක්‍රමය තුළ සිදු වූ තවත් වැදගත් පරිවර්තනයක් ලෙස දැක්විය හැකිය.

1961 වන විට පහත සඳහන් දිස්ත්‍රික් හා පළාත් බැංකු 17 ක් මෙරටේ පිහිටුවා තිබුණි.

බැංකුව	ආරම්භ කළ වර්ෂය
1. යාපනය දිස්ත්‍රික් බැංකුව	1929
2. කොළඹ දිස්ත්‍රික් බැංකුව (පසුව පළාත් බැංකුවක් බවට පත් විය.)	1930
3. මහනුවර දිස්ත්‍රික් බැංකුව (පසුව පළාත් බැංකුවක් බවට පත් විය.)	1931
4. කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික් බැංකුව (පසුව පළාත් බැංකුවක් බවට පත් විය.)	1932
5. මඩකලපුව දිස්ත්‍රික් බැංකුව	1942
6. අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික් බැංකුව (පසුව පළාත් බැංකුවක් බවට පත් විය.)	1944
7. ගාල්ල දිස්ත්‍රික් බැංකුව	1950
8. උඹව දිස්ත්‍රික් බැංකුව (පසුව පළාත් බැංකුවක් බවට පත් විය.)	1950
9. කෑගල්ල දිස්ත්‍රික් බැංකුව	1951
10. පොලොන්නරුව දිස්ත්‍රික් බැංකුව	1954
11. හලාවත දිස්ත්‍රික් බැංකුව	1954
12. ගල්ඔය දිස්ත්‍රික් බැංකුව	1955
13. ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික් බැංකුව	1960
14. රත්නපුර දිස්ත්‍රික් බැංකුව	1960
15. මන්නාරම් දිස්ත්‍රික් බැංකුව	1960
16. වවුනියාව දිස්ත්‍රික් බැංකුව	1961
17. හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් බැංකුව	1961

දිස්ත්‍රික් සහ පළාත් බැංකු තම කාර්යයන් බැංකු කටයුතුවලට ම පමණක් සීමා නොවී ඊට අමතරව වී මිලදී ගැනීම් සහ උගස් ගැනීමේ කටයුතුවල ද නිරත වූහ. ත්‍රිකුණාමලය සහ මන්නාරම් බැංකු වී අස්වනු නෙළන කාලයට ජංගම අලෙවි මධ්‍යස්ථාන විවෘත කර එමගින් වී

මිලදී ගැනීම සිදු කළේය. ඊට අමතරව මන්නාරම් දිස්ත්‍රික් බැංකුව සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන 4 ක් පිහිටුවා ක්‍රියාත්මක කර ගෙන ගියේය.

මෙම බැංකුවල තිබූ අතිරික්ත මුදල් රජයේ සුරැකුම් පත්වල ආයෝජනය කිරීමෙන් සුරක්ෂිත ආදායමක් උපයා ගැනීමට ද සමත් විය. 1960 දී රු. මි. 15ක් රජයේ සුරැකුම්පත්වල ආයෝජනය කර තිබීම විශේෂත්වයකි.

සේවා කටයුතු පුළුල් කිරීම සඳහා යාපනය දිස්ත්‍රික් බැංකුව විසින් චුන්නාකම්, පරන්තන්, ජේදුරුතුඩුව, වන්නානයි, අවරන්ගල්, කයිට්ස් ඇතුළුව ශාඛා 8 ක් ආරම්භ කරමින් තම සේවා ව්‍යාප්ත කර තිබුණේය. ත්‍රිකුණාමල දිස්ත්‍රික් බැංකුව ද මුත්තූර් , කන්තලේ , කින්නියා යන ස්ථානවල ශාඛා විවෘත කරමින් තම සේවාව ව්‍යාප්ත කිරීමට කටයුතු කළේය. වවුනියා බැංකුව විසින් නැදුන්කර්ති සහ මාන්කුලම් යන ස්ථානවල ගෙවීම් මධ්‍යස්ථාන දෙකක් ආරම්භ කරමින් යාපනය හා ත්‍රිකුණාමලය බැංකු ආදර්ශයට ගත්තේය.

මන්නාරම් දිස්ත්‍රික් බැංකුව ස්වාධීනව බඩු උගස් ගැනීම් කටයුතුවල නිරතව වූ ප්‍රථම සමුපකාර බැංකු ආයතනය ලෙස සඳහන් කළ හැකිය.

සීමාසහිත ලංකා සමුපකාර ෆෙඩරල් බැංකුව පිහිටුවීම
ශ්‍රී ලංකාව තුළ ද්විතිය මට්ටමේ සමුපකාර බැංකු ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මකව පවතිද්දී එහි තවදුරටත් මූල්‍ය ශක්තිය වර්ධනය කිරීමේ අවශ්‍යතාව ඉස්මතු විය. ඒ අනුව රාජ්‍ය අනුග්‍රහය ද ඇතිව මුදුන් මට්ටමේ සමුපකාර සංවිධානයක් ලෙස සීමා සහිත ලංකා සමුපකාර ෆෙඩරල් බැංකුව 1936 අංක 16 දරණ සමුපකාර ආඥාපනත යටතේ 1947.12.06 දින ලියාපදිංචි කරමින් ආරම්භ කළේ ය. නමුත් එහි ව්‍යාපාර කටයුතු ආරම්භ කරන ලද්දේ වසර දෙකකට පසු 1949 පෙබරවාරි මාසයේ දීය. එවකට අගමැතිව සිටි, ඩී.එස්. සේනානායක මැතිතුමාගේ සුරකින් කොළඹ ආදිපාද විදියේ පිහිටි බැංකු කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල විවෘත කිරීම ජනතාව තුළ බැංකුව පිළිබඳව විශ්වාසය තහවුරු කරන්නට ද හේතුවක් විය.

සමුපකාර බැංකු සහ අනෙකුත් සමුපකාර සමිතිවලට ෆෙඩරල් බැංකුවේ කොටස්කරුවන් වීමට නීතියේ ඉඩකඩ තිබුණි. 1960 වර්ෂය අවසාන වන විට බැංකුවේ මුළු සාමාජික සමිති සංඛ්‍යාව 2367ක් දක්වා වර්ධනය විය. ව්‍යවස්ථාවේ සඳහන් වන පරිදි බැංකුව පිහිටුවීමේ පරමාර්ථ වූයේ,

1. බැංකු කටයුතු සහ ණය පහසුකම් ලබා දීම.
2. සමුපකාර සමිතිවල ඇති අතිරික්ත මුදල් සඳහා තුල්‍යකරණ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස කටයුතු කිරීම.
3. සාමාජික සමුපකාර සමිතිවල කටයුතු පරීක්ෂා කිරීම.
4. සමුපකාර සමිතිවල කාර්ය මණ්ඩලය හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම.

සමුපකාර මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ අග්‍රස්ථ බැංකුව වූ සමුපකාර ෆෙඩරල් බැංකුව සමුපකාර ඒකාබද්ධ බැංකුව, සමුපකාර සංයුක්ත බැංකුව, සමුපකාර කේන්ද්‍රීය බැංකුව, සමුපකාර මහා බැංකුව යන විවිධ නම් වලින් ද හඳුන්වන ලදී. 1950 අංක 59 දරණ මුදල් නීති පනතේ 127(1) අධිකාරය යටතේ ලියාපදිංචි කිරීමෙන් වාණිජ බැංකුවක් ලෙස වර්ග කර තිබීම නිසා සාමාන්‍ය ඉතුරුම් හා කාලීන ඉතුරුම් පමණක් නොව ඉල්ලුම් තැන්පත් (ජංගම තැන්පත්) රාශිකරණය සඳහා ද බැංකුවට බලය ලැබී තිබීම විශේෂත්වයකි. එම නිසා බැංකුව නමින් මුද්‍රණය වූ චෙක්පත් නිකුත් කිරීමේ බලයද එයට හිමිවී පැවතිණි. සමුපකාර මූල්‍ය ආයතන වෙනුවෙන් චෙක්පත් නිශ්කාශණ කටයුතු සඳහා ලංකා බැංකුව හැරුණු විට ඊට සහභාගි වූ එකම දේශීය බැංකු ආයතනය සමුපකාර ෆෙඩරල් බැංකුව වීම එදා ඊට තිබූ පිළිගැනීම කොතරම් ද යන්න තහවුරු කරයි. 1947 අංක 39 දරණ ලංකා සමුපකාර ඒකාබද්ධ බැංකු (මුදල් ආධාර) ආඥා පනත යටතේ රජය විසින් ෆෙඩරල් බැංකුවට 1949 වසරේ රුපියල් මිලියන 2 හා 1953 දී රුපියල් මිලියන 4ක් ද වශයෙන් රු. මිලියන 6ක් ලබා දුන්නේ එහි මූල්‍ය ශක්තිය වර්ධනය කිරීම සඳහාය. 1956 වර්ෂය වන විට එම ණය මුදලින් රුපියල් මිලියන 4ක් බැංකුව විසින් රජයට ආපසු ගෙවා තිබුණේ එහි මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරීත්වය ද්‍රවශීලතාවය සතුටුදායකව පැවති නිසාය.

සමුපකාර සංවර්ධන බැංකුව මහජන බැංකුව නමින් සංස්ථාපනය වීම

සමුපකාර බැංකු හා ණය දෙන සමිති ක්‍රමය තුළින් සාමාජිකයින්ට මූල්‍ය පහසුකම් සපයන ලද මුත් රටේ ආර්ථික සංවර්ධනය වේගවත් වන පරිදි ජනතාවගේ සැබෑ

මූල්‍ය අවශ්‍යතාවයන් සම්පූර්ණයෙන් සපුරාලීමට සමුපකාර බැංකු පද්ධතිය ප්‍රමාණවත් වූයේ නැත. මේ පිළිබඳව 1954 මහා බැංකුව විසින් කරන ලද සමීක්ෂණ වාර්තාවෙන් ද 1958 ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ කොමසාරිස්තුමා විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ වාර්තාවෙන්ද රජයට නිර්දේශ කරන ලද්දේ සමුපකාර මහා බැංකුව වෙනුවට සමුපකාර ව්‍යාපාරය දියුණු කළ හැකි හා දේශීය මූල්‍ය අවශ්‍යතා සපුරාලිය හැකි ශක්තිමත් සමුපකාර සංවර්ධන බැංකුවක් රජයේ ද සහාය ඇතිව පිහිටුවිය යුතු බවය. එම බැංකුවට වාණිජ බැංකු බලතල සහ ශාඛා පවත්වාගෙන යාමේ බලතල ද තිබිය යුතු බවට මහා බැංකුවේ නිර්දේශවලින් පෙන්වා දී තිබුණි. මෙම නිර්දේශ සැලකිල්ලට ගනිමින් 1956 රජයේ සමුපකාර විෂය භාර කෘෂිකර්ම ඇමතිව සිටි පිලිප් ගුණවර්ධන ඇමතිතුමා සමුපකාර සංවර්ධන බැංකු කෙටුම්පත සකස් කරවා ගෙන කැබිනට් අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලැබුවත් කැබිනට් මණ්ඩලය තුළ එවකට පැවති අර්බුදයක් හේතුවෙන් පනත සම්මත කර ගැනීමට එතුමාට නොහැකි විය. ඉන්පසු 1960 බලයට පත් රජයේ සමුපකාර විෂය භාර, වෙළඳ, ආහාර, සමුපකාර හා නාවික කටයුතු අමාත්‍ය ටී. බී. ඉලංගරත්න මැතිතුමා විසින් සමුපකාර සංවර්ධන බැංකු පනත මහජන බැංකු පනත නමින් නම වෙනස් කර පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර 1961 අංක 29 දරණ මහජන බැංකු පනත සම්මත කර ගනු ලැබීය. ඒ අනුව 1961 ජූනි 1 දින මහජන බැංකුව නමින් සමුපකාර සංවර්ධන බැංකුව පිහිටුවීම මෙරටේ මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ තවත් වැදගත් සංධිස්ථානයක් ලෙස සඳහන් කළ හැකිය. එදා නැතහොත් සමුපකාර සංවර්ධන බැංකුව ලෙසින් යෙදූ බැංකුවේ නම, මහජන බැංකුව, ලෙස වෙනස් කිරීම සමුපකාරකයින්ගේ කනස්සල්ලට හේතු වූවත්, සමුපකාර සංවර්ධන පනතේ නම හැරුණු විට එහි ඇතුළත් වගන්තිවලින් වචන කිහිපයක් පමණක් වෙනස් කර නව පනත සකස්කර තිබීම සමුපකාරකයින්ගේ යම් අස්වැසිල්ලකට හේතු විය.

50% ක් සමුපකාර සමිති කොටස් ප්‍රාග්ධනය සහ 50% ක් රජයේ, කොටස් ප්‍රාග්ධනය සහිතව රුපියල් මිලියන 6 ක නාමික ප්‍රාග්ධනයක් සහිතව ඇරඹී මහජන බැංකුවේ පරමාර්ථය වූයේ, පනතේ 4 වෙනි වගන්තියේ සඳහන් වන පරිදි "සමුපකාර සමිතිවලට ද, පිළිගත් සමිතිවලට ද හෝ ගොවි කාරක සභාවලට ද, අන් තැනැත්තන් හට ද මුදල් හා

වෙනත් ආධාර සැපයීමෙන් ලංකාවේ සමුපකාර ව්‍යාපාරය, ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමය හා කෘෂිකාර්මික ණය ලබා ගැනීම සංවර්ධනය කිරීම බැංකුවේ පරමාර්ථය” විය යුතුය යන්නයි.

සමුපකාර ව්‍යාපාරය සංවර්ධනය කිරීමේ අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීම සඳහා පනතේ කොතරම් ප්‍රතිපාදන තිබුණේ ද යන්න පනත තුළ ඇතුළත් කර තිබූ බොහෝ වගන්ති දෙස බැලීමෙන් පැහැදිලි වේ.

මහජන බැංකුව පිහිටුවීමේ දී රජය විසින් තම 50% ක ප්‍රාග්ධන අරමුදල වූ රු.මිලියන 03 යොදවනු ලැබුවේ ඒ වනවිට සමුපකාර ආධාර ලේ බැංකුවෙන් රජයට අයවීමට තිබූ ණය ශේෂයෙන් හිලවී කරගෙන ඉතිරි කොටස පමණි. මහජන බැංකුවේ ප්‍රධාන කාර්යාලය සහ අංක 01 මහජන බැංකු ශාඛාව සමුපකාර ආධාර ලේ බැංකුවට අයත්ව තිබූ කොළඹ ආදිපාද විදියේ සිටි මහල් ගොඩනැගිල්ලේ ආරම්භ වීමද විශේෂත්වයකි.

මේ වන විට දිවයින පුරා ක්‍රියාත්මකව පැවති දිස්ත්‍රික් සහ පළාත් සමුපකාර බැංකු 17 න් මහනුවර, ඌව, කුරුණෑගල, පොලොන්නරුව, අනුරාධපුරය, ගාල්ල, ගල්මය, හලාවත හා කැගල්ල යන දිස්ත්‍රික් හා පළාත් සමුපකාර බැංකු 9 මහජන බැංකුවට පවරා ගන්නා ලදී. 1961 වර්ෂයේ පිහිට වූ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් සමුපකාර බැංකුව මෙම නව පරිවර්තනය නිසා එම වර්ෂයේම වසා දමන ලද බැවින්, දිස්ත්‍රික් හා පළාත් බැංකු 17 න් 1963 වර්ෂය වන විට ඉතිරිව පැවතුනේ යාපනය, මඩකලපුව, මන්නාරම වවුනියාව, ත්‍රිකුණාමලය, කොළඹ හා රත්නපුරය යන බැංකු 7 පමණි. එම බැංකු 7 පසුව වරින් වර කැමැත්තෙන් මහජන බැංකුවට ඒකාබද්ධ විය.

මහජන බැංකුවේ ප්‍රථම සභාපතිවරයා වූයේ, එකල ජාත්‍යන්තරව පවා ප්‍රසිද්ධියට පත්ව තිබූ සී/ස සඳලංකාව සමුපකාර සමිතියේ නිර්මාතෘ ශ්‍රීධර වින්සන් සුබසිංහ මැතිතුමාය. එතුමා මහජන බැංකුවේ සමුපකාර අංශයට හිමි 50% ක කොටස් ප්‍රමාණය සම්පූර්ණ කර ගැනීම සඳහා උතුරු නැගෙනහිර ඇතුළු සමුපකාර නායකයින් හමුවී මහජන බැංකුව පිහිටුවීමේ වැදගත්කම පහදා දී කොටස් ආයෝජනය සඳහා සමුපකාරිකයින් උනන්දු කළේය.

ග්‍රාමීය සාමාන්‍ය ජනතාවට ඇප සුරැකුම් තැබීමට හා හදිසි ණය සපුරා ගැනීමට ඇති ගැටළුව සැලකිල්ලට ගනිමින් රන් භාණ්ඩ උගසට තබාගෙන අත්තිකාරම් ලබා දීම මහජන බැංකුව විසින් ආරම්භ කරන ලද්දේ එතුමාගේ සංකල්පයක් අනුවය. මෙය අනෙකුත් බැංකුකරුවන්ගේ සමච්චලයට පත්වුවද වර්තමානය වන විට රන් භාණ්ඩ මත උගස් කටයුතු කිරීම සියලුම බැංකු සහ මූල්‍ය ආයතන අවතීර්ණවී ඇති අවදානම් අඩු යහපත් ලාභදායී ව්‍යාපාර කටයුත්තක් බවට පත්වී ඇත. වින්සන් සුබසිංහ මැතිතුමාට මාසිකව ආකර්ශනීය දීමනාවක් මහජන බැංකුවෙන් ලබාදුන්නද ඒ කිසිවක් එතුමා ලබා නොගෙන කැපවූ සේවාවක් බැංකුව තුළින් මහජනතාවට සිදුකළේය. මෙය වර්තමාන සමුපකාර නායකයින්ට මහත් ආදර්ශයකි.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමය ස්ථාපිත වීම

මහජන බැංකුව ආරම්භ කිරීමෙන් වුවද බැංකු කටයුතු ප්‍රමාණවත් අයුරින් ගමට ව්‍යාප්ත වීම මුල් අවස්ථාවේදී සිදුවූයේ නැත. ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ණයගැති භාවය පිළිබඳව හොඳින් හඳුනාගෙන සිටි වින්සන්ට සුබසිංහ මැතිතුමාට, බැංකු කටයුතු ගමට ගෙනයාම සඳහා මහජන බැංකුවට පැවරී තිබුණු වගකීම කඩිනමින් ඉටු කිරීමට සැබෑ උවමනාවක් තිබුණි. එම නිසා මේ සම්බන්ධයෙන් සොයා බලා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමට දයා අමරසිංහ, පී.බී.රත්නායක, එම්.ඩබ්. පණ්ඩිත උපාලි කරුණාතිලක හා රංජන් ලිවේරා යන මහජන බැංකුවේ නිලධාරීන් පස් දෙනෙකු ගෙන් යුත් කමිටුවක් පත්කරන ලදී. ග්‍රාමීය ජනතාවට විශ්වාසනීය ලෙස බැංකු සේවාව ලබාගත හැකි වන පරිදි ග්‍රාමීය බැංකු යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම කමිටුව විසින් නිර්දේශ කරන ලදී. එම නිර්දේශය සැලකිල්ලට ගත් වින්සන්ට සුබසිංහ මැතිතුමා මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ මැතිකින්නින ග්‍රාමයේ මැතිකින්නින ග්‍රාමීය මහජන බැංකුව, 1964 මාර්තු 26 දින විවෘත කරමින් වර්තමාන සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ව්‍යාපාරයේ ආරම්භක දිනය සනිටුහන් කරන ලදී.

ග්‍රාමීය මහජන බැංකුව පිහිටුවීමේ අරමුණු හා කාර්යයන්,
01. සාමාජික හා සාමාජික නොවන්නන්ගෙන් තැන්පතු රැස් කිරීම.

- 02. සාමාජිකයින්ගේ සියලු ණය අවශ්‍යතාවයන් ආවරණය වන පරිදි සපිරි ණය (කැටි ණය) ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- 03. ණය සැපයුම් ක්‍රියාවලිය නිෂ්පාදනය, අලෙවිය හා බෙදාහැරීම සමඟ දාමගත කිරීම.
- 04. ග්‍රාමීය අංශයේ විභව සම්පත් හා ශ්‍රම කුසලතා හඳුනාගැනීම.
- 05. ව්‍යාපෘති සකස් කිරීම හා ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- 06. මූල්‍ය අනුබලය සමඟ මාර්ගෝපදේශකත්වය ලබාදීම.
- 07. මුදල් ගෙවීම් හා පැවරුම් සේවා ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- 08. අතිරේක මූල්‍ය සම්පත් ඵලදායී ලෙස ආයෝජනය කිරීම.

ග්‍රාමීය මහජන බැංකුවේ ආරම්භක අවස්ථාවේ තැන්පත් සහ ණය පමණක් නොව තම බැංකුව නමින්, ගනුදෙනු කිරීම සඳහා ගනුදෙනු කරුවන්ට නිකුත් කිරීමට වෙක්පත් කට්ටල පවා මුද්‍රණය කරන ලදී. ග්‍රාමීය බැංකුවට වාණිජ බැංකු බලතල නොමැති බවත්, මහජන බැංකුවේ නමට සමාන වූ, "ග්‍රාමීය මහජන බැංකුව" යන නමින් වෙක්පත් නම් කර තිබීම ගනුදෙනුකරුවන් තුළ ව්‍යාකූල තත්වයක් ඇති කළ හැකි බවත් නීති උපදේශකයින් විසින් පෙන්වා දීමෙන් අනතුරුව එම මුද්‍රිත වෙක්පත්, භාවිතයෙන් ඉවත් කරන ලදී.

එකල ගමේ සියළු දෙනා සමුපකාරය සමඟ බැඳී තම එදිනෙදා පාරිභෝගික සේවා ලබාගැනීමට පුරුදුව සිටියහ. එය සපථ කරමින් එම නිසා ආරම්භක වර්ෂය තුළදීම හේවා විස්ස සහ මැදපළාත් විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති පදනම් කරගෙන ග්‍රාමීය මහජන බැංකු දෙකක් එම ප්‍රදේශවල ජනතාව වෙනුවෙන් විවෘත විය.

ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමය තුළ රුපියලක් වැනි කුඩා මුදලකින් බැංකු ඉතිරි කිරීමේ ගිණුමක් ආරම්භ කිරීමට එදා පැවති ආර්ථික පසුබිම මත හැකි වීමත්, ඉන්පසු ශත 25 ක් වැනි සුළු මුදලකින් වුවද තැන්පත් සිදු කිරීමට හැකි වීමත් යන විශේෂ ලක්ෂණයන් ග්‍රාමීය ජනතාව තුළ වැඩි පිරිසක් ඉතුරුම් සඳහා හුරු පුරුදු කිරීම හා උනන්දු කිරීමට ආරම්භක අවස්ථාවේ දී හේතු විය. වෙනත් බැංකු ගෙවන පොලියට වඩා වැඩි පොලියක් ග්‍රාමීය බැංකුවෙන් ලබාගත

හැකිවීම ද ඉතුරුම් වැඩිවීමට බලපෑ තවත් කරුණකි. එදා ගිනිපොලියට, ආයතනික නොවන අවිධිමත් පුද්ගලික මාර්ග වලින් ණය ලබා ගෙන පීඩාවට පත් ජනතාවට ග්‍රාමීය බැංකුව නිසා මහත් අස්වැසිල්ලක් ගෙන දුන්නේ ය.

මහජන බැංකුවේ සභාපති ශ්‍රීමත් වින්සන්ට් සුබසිංහ මහතාගේ ඉල්ලා අස්වීම.

ග්‍රාමීය බැංකු ව්‍යාප්ත කිරීම පිළිබඳව මහජන බැංකුවේ එවකට සාමාන්‍යාධිකාරීවරයා වූ සොලමන්ස් මහතා එතරම් කැමැත්තක් දැක්වූයේ නැත. ලංකා බැංකුවට තරඟකාරී වන ලෙස ලාභය වර්ධනය කරමින් ව්‍යාපාරික වශයෙන් ඉදිරියට යාමේ අරමුණ ප්‍රමුඛ වූ බැවින් ඔහු එසේ ක්‍රියාකලා විය හැකිය. ග්‍රාමීය බැංකු කටයුතු සම්බන්ධයෙන් පැවති මෙවැනි පසුබිමක් තුළ 1964 ජූලි මාසයේ දී පත් වූ සභාග රජයේ මුදල් ඇමතිවරයා වූ ආචාර්ය ඇන්. ඇම්. පෙරේරා මහතා වෙත සොලමන්ස් මහතා සැපයූ තොරතුරු මත ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීම නතර කරන ලෙස වින්සන්ට් සුබසිංහ මහතාට අමාත්‍යවරයා විසින් උපදෙස් දී ඇත. සමුපකාරය හා ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමය තම ජීවය කරගත් වින්සන්ට් සුබසිංහ මහතාට මෙය මහත් සිත් පීඩාවක් ගෙන දුන් කරුණක් වූ බැවින් 1964 ජූනි 26 දින මෙම අග්‍රගණ්‍ය සමුපකාර නායකයා තම සභාපති ධූරයෙන් සමු ගත්තේ ය. මෙය සමස්ථ සමුපකාරකයින්ගේ සිත් සසල කරන ලද කනගාටුදායක සිදුවීමක් විය. එසේ වුව ද මහජන බැංකුවේ සිටි, සමුපකාරයට හා ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමයට ලැදි නිලධාරීන් කණ්ඩායමක් ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමයේ ඇති යහපත වාසි සහගත තත්වය පිළිබඳව අමාත්‍යතුමාට කරුණු අවබෝධ කර දීමෙන් පසු නැවතත් ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීම සඳහා අවසර ලැබීම මෙරට ග්‍රාමීය ජනතාවගේ භාග්‍යයක් විය. නව ආරම්භයත් සමඟ ඇතැම් සංශෝධන ද සහිතව යළි ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීම අඛණ්ඩව කරගෙන යන ලදී. මෙම අවස්ථාවේ නැවත මහජන බැංකුවේ සභාපති ධූරයේ කටයුතු භාර ගන්නා ලෙස වින්සන්ට් සුබසිංහ මැතිතුමාගෙන් ගරු අගමැතිතුමා ඉල්ලීමක් කළ ද එය එතුමා නිහතමානීව ප්‍රතිකේෂ්ප කරන ලදී.

මෙහිදී අමතක නොකළ යුතු වැදගත් කරුණක් වන්නේ මහජන බැංකුව විසින් සමුපකාර සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ ද සහාය ඇතිව ග්‍රාමීය බැංකු, විවිධ

සේවා පද්ධතිය හරහා ව්‍යාප්ත කිරීමට ගනු ලැබූ ප්‍රශංසනීය කාර්ය භාරයයි. මුල් අවස්ථාවේ ග්‍රාමීය බැංකුවේ කළමනාකරු වශයෙන් මහජන බැංකුවේ නිලධාරියෙකු යොදවා සහාය දැක්වූ අතර බැංකුවට අවශ්‍ය සේප්පු සහ කාර්යාල උපකරණ ණය පදනමක් මත ගෙවීමේ ක්‍රමයට ලබාදෙමින් මූල්‍ය සහාය ද ලබා දෙන ලදී. උකස් නියෝජිත ධුරය ද පිරිනමමින් උකස් කටයුතු කිරීමට ලබාදුන් ඉඩ ග්‍රාමීය ජනතාවගේ හදිසි ණය අවශ්‍යතා පිරිමසාලීමට මහඟු පිටිවහලක් විය. එපමණක් නොව ග්‍රාමීය බැංකු මගින් සාමාජිකයින්ට ණය පහසුකම් සැලසීම සඳහා අවශ්‍ය කාරක ප්‍රාග්ධන ණය මහජන බැංකුව මගින් සමිතිවලට ලබා දීම නිසා සාමාජික ණය ප්‍රමාදයකින් තොරව ලබා දීමට හැකියාව ලැබුණි.

සමුපකාර බැංකු ක්‍රමයේ සිදුවූ සුවිශේෂ වෙනස්කම්

ග්‍රාමීය බැංකු ව්‍යාපාරයේ සහ පාලනයේ වැදගත් වෙනස්කම් කිහිපයක් කාලීනව සිදුවිය. ආරම්භයේදීම සමුපකාර බැංකු හැඳින්වූයේ "ග්‍රාමීය මහජන බැංකුව" නමින් වුවද පසුව එනම් 1965 වර්ෂයේ සිට "ග්‍රාමීය බැංකුව" ලෙස සංශෝධනය කරන ලදී. ඉන් අනතුරුව 1971 සිට සමුපකාර අන්‍යන්‍යතාවය ඇතිවන පරිදි "සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුව" ලෙස නම සංශෝධනය කිරීම, සිදුවූ සුවිශේෂ වෙනස්කම්. මුල් අවස්ථාවේ දී මහජන බැංකුවේ නිලධාරියෙක් ග්‍රාමීය බැංකුවේ කළමනාකරු ලෙස කටයුතු කළ අතර සියලු කටයුතු ඔහුගේ මෙහෙයවීමෙන් සිදුවිය. පසුව සමිතිවල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් තම සමිතියේ සේවකයෙකු කළමනාකරු වශයෙන් යෙදීමත් සමඟ කළමනාකරු වශයෙන් කටයුතු කළ මහජන බැංකුවේ නිලධාරියා ඉවත් වී ඔහු සමිතියට උපදෙස් දෙන, ණය අනුමත කිරීමට සහාය වන උපදේශකයකුගේ මට්ටමට පත් කෙරිණි. ඉන් පසු 1971 සමුපකාර ප්‍රතිසංවිධාන වැඩපිළිවෙල යටතේ විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතිවල ග්‍රාමීය බැංකු අංශයක් ලෙස ග්‍රාමීය බැංකු ස්ථාපිත වීමත් සමඟ එම අංශයේ ප්‍රධානියා ලෙස ණය හා අලෙවි කළමනාකාර තනතුරක් ඇති කර එම අංශය එම නිලධාරියාගේ අධීක්ෂණය යටතට පත් කරන ලදී. එක් ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛාවක් වෙනුවෙන් ඔහුගේ පාලනය යටතට එක් කළමනාකරුවෙකු බැගින් සමිති කාර්ය මණ්ඩලයෙන් පත්කර ගන්නා ලදී. බැංකු අංශය තුළින් තැන්පත්, ණය හා උකස් කටයුතු පමණක් නොව

ණය හා බද්ධ වූ නිෂ්පාදන හා අලෙවි කටයුතු ද එම අංශයට පැවරිණි. පසු කාලයේදී මෙම තනතුරු නාමය බැංකු සේවා කළමනාකරු වශයෙන් වෙනස් වූ අතර පසුව බැංකු අංශයේ පවත්නා කාර්යභාරය හා වගකීම් සම්භාරය සැලකිල්ලට ගනිමින් එම තනතුරට වැඩි පිළිගැනීමක් නිර්මාණය කිරීමේ අරමුණ ඇතිව, දිවයිනේ ඇතැම් සමිති නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (බැංකු) වශයෙන් තනතුරු නාමය සංශෝධනය කර තිබීම යෝග්‍ය කාලීන සංශෝධනයක් ලෙස දැක්විය හැකිය.

සමුපකාර බැංකු ශාඛා ව්‍යාප්තිය හා තැන්පත් වර්ධනය

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ප්‍රවර්ධනය දෙස බලන විට 1964 ශාඛා 03කින් ආරම්භවූ ග්‍රාමීය බැංකු ව්‍යාපාරය 1971 සමුපකාර සමිති ප්‍රතිසංවිධාන වන විට ශාඛා සංඛ්‍යාව 111 දක්වා වර්ධනයක් දක්නට තිබුණි. ප්‍රතිසංවිධානයත් සමඟ සෑම විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතියකම ග්‍රාමීය බැංකු අංශයක් ස්ථාපිත කිරීමේ ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහනත් සමඟ ශාඛා සංඛ්‍යාව 453 දක්වා 308%ක සීඝ්‍ර වර්ධනයක් සිදු විය. එහි වාර්ෂික සාමාන්‍ය වර්ධන වේගය 103%කි. 2022 වර්ෂය අවසන් වන විට ශාඛා සංඛ්‍යාව 2387 දක්වා වර්ධනය වී තිබීම මෙරටේ බැංකු පද්ධතිය තුළ සිදුව ඇති යහපත් ප්‍රගතියක් බව පෙන්වා දිය හැකිය.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ව්‍යාපාරය මෙරටේ ග්‍රාමීය අංශයේ තැන්පතු සංවලනයේ ප්‍රධාන මූල්‍ය ආයතනයකි. ග්‍රාමීය ජනතාව ඉතුරුම් සඳහා ළමා අවධියේ සිට හුරුපුරුදු කරන ආයතනය සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවයි. බැංකු කටයුතුවලට ඇති බිය සැක දුරු කරමින් ග්‍රාමීය ආර්ථික සංවර්ධනයෙහි ලා සිදුකරන නිහඩසේවය අතිමහත්ය.

1964 ආරම්භක වර්ෂයේ ග්‍රාමීය බැංකු එම වර්ෂය අවසානයට රුපියල් 162,016 (රු. මිලි. 0.16) තැන්පත් රාශිකරණය කර ඉන්පසු වාර්ෂිකව තැන්පත් පදනම වර්ධනය කර ගෙන ඇති ආකාරය සටහන 02 වගුවෙන් පැහැදිලිවේ.

මහජන බැංකුවෙන් සමුපකාරය ඇත් වීම

සමුපකාරය සහ මහජන බැංකුව අන්‍යෝන්‍ය බැඳීමෙන් යුතුව සහයෝගයෙන් කටයුතු කරනු ලැබුවත් 1977 විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියත් සමඟ සිදුකරන ලද යම් නීතිමය

සටහන 1 වගුව

2012 සහ 2018 වර්ෂවල බැංකු හා බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන ශාඛා ව්‍යාප්තිය

මූල්‍ය ආයතන වර්ග	2012		2022	
	ශාඛා සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	ශාඛා සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
බලපත්‍රලාභී වාණිජ බැංකු	2,856	42%	2924	37%
බලපත්‍රලාභී විශේෂ බැංකු	652	10%	706	9%
බලපත්‍රලාභී මූල්‍ය සමාගම්	1028	15%	1834	23%
සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු	2,185	33%	2287	30%
මුළු ශාඛා	6721	100%	7,851	100%

සංශෝධනයන් සමුපකාරයන්, මහජන බැංකුවන් අතර සම්බන්ධතාවය දුරස් වීමට හේතු විය.

මහජන බැංකු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට තිබූ සමුපකාර නියෝජනය කප්පාදු කිරීම, මෙහි එක් ප්‍රධාන හේතුවක් ලෙස දැක්විය හැකියි. 1961 අංක 29 දරණ මහජන බැංකු මුල් පනතේ 8(1) වගන්තියේ ප්‍රකාරව මහජන බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජික සංඛ්‍යාව 8කි. සමුපකාර සංවර්ධන කොමසාරිස්වරයා නිල බලයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට පත් වූ අතර කොටස් හිමි සමුපකාර සමිති නියෝජකයින් අතරින් තිදෙනෙකු ද ඊට පත් කළ යුතු විය. ඒ අනුව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට රජයෙන් පත් කළ හැකිව තිබුණේ 4 දෙනෙක් පමණි. නමුත් 1978 අංක 5 දරණ මහජන බැංකු (විශේෂ විධි විධාන) පනත මගින් එම පත් කිරීම සම්පූර්ණයෙන් ඉවත්කර අමාත්‍ය වරයා විසින් පත්කරනු ලබන අධ්‍යක්ෂවරුන් 8 දෙනෙකුගෙන් මණ්ඩලය සමන්විත විය යුතු බවට සංශෝධනය කරන ලදී. මේ සංශෝධනය සමුපකාරකයින්ගේ දැඩි කනස්සලට හා විරෝධයට හේතු වූ නිසා 1980 අංක 61 දරණ මහජන බැංකු (සංශෝධන) පනත මගින් බැංකුවේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය 10 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත විය යුතු බවත් ඉන් 8 දෙනෙක් මුදල් ඇමතිවරයා විසින් ද ඉතිරි දෙදෙනා

සමුපකාර විෂය භාර ඇමතිවරයා විසින් ද පත් කිරීමට හැකි වන පරිදි පනත නැවත සංශෝධනය කරන ලදී. නමුත් මෙයින් සිදුවූයේ ද 50% කට වැඩි කොටස් අයිතියක් පැවති සමුපකාර අංශයට අධ්‍යක්ෂවරු තිදෙනෙකු පත් කිරීමට තිබූ අයිතිය සහ නිල බලයෙන් සමුපකාර සංවර්ධන කොමසාරිස්වරයාට පත්වීමට තිබූ නීත්‍යානුකූල ඉඩ කප්පාදු කර සම්පූර්ණ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය දේශපාලන පත්වීම් බවට පත්කිරීමයි.

ඉහත සංශෝධනයෙන් නොනැවතුනු රජය සමුපකාර අංශයට තිබූ කොටස් ප්‍රාග්ධන අයිතියද කප්පාදු කළේය. මුල් පනතේ 12 වෙනි වගන්තියේ සඳහන් වන පරිදි මහජන බැංකුවේ කොටස් ප්‍රාග්ධනය රුපියල් පනහ බැගින් වූ කොටස් එක් ලක්ෂ විසි දහසකට බෙදනු ලැබූ රුපියල් 60 ලක්ෂයකින් සමන්විත වූ ප්‍රාග්ධනයෙන් 50%ක් රජයටත් 50%ක් සමුපකාර අංශයටත් වෙන්කර තිබුණි. ඒ අනුව ගෙවා නිමි ප්‍රාග්ධනයෙන් 50%කටත් වැඩි ප්‍රාග්ධන දායකත්වයක් සමුපකාර අංශය විසින් ලබා තිබිය දී 1980 අංක 61 දරණ මහජන බැංකු (සංශෝධන) පනත මගින් බැංකුවේ ප්‍රාග්ධනය එක් එක් කොටස රුපියල් පනහක් වන්නා වූ කොටස් කෝටි දෙකකට බෙදනු ලැබූ රුපියල් කෝටි 100 ක් ලෙස සංශෝධනය කරන ලදී. එම

සටහන 2 වගුව

1964 ආරම්භක වර්ෂයේ සිට 2022 දක්වා ග්‍රාමීය බැංකු තැන්පත් හා ණය අත්තිකාරම් වර්ධනය

වර්ෂය	ශාඛා සංඛ්‍යාව	තැන්පත් ගිණුම් සංඛ්‍යාව	තැන්පත් වටිනාකම රු. මිලියන	ණය අත්තිකාරම් වටිනාකම රු. මිලියන
1964	3	-	0.16	0.2
1968	44	17,646	3.3	4.7
1973	341	207,318	45.2	38.9
1978	558	941,980	222.1	125.1
1983	843	1,637,250	718.0	391.6
1988	970	2,370,825	1,908.4	829.2
1993	1,120	3,560,328	5,496.9	2,813.1
1998	1,351	4,764,700	11,233.6	6,054.9
2003	1,594	5,918,600	20,052.0	5,994.8
2008	1,763	7,027,275	33,042.0	25,849.0
2013	2,080	8,000,000	6,087,501	39,519.6
2018	2,284	9,254,618	140,434.3	65,314.5
2022	2,387	10,490,411	192,733.3	70,634.9

(මූලාශ්‍රය - සමුපකාර සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව)

සංශෝධනයන් සමඟ ගෙවා නිමි කොටස් ප්‍රාග්ධනය රුපියල් කෝටි පනහක් (රු. 500,000,000) වෙනුවෙන් අළුතින් ප්‍රාග්ධනය යොදා රු. 461,350,000 ක කොටස් ප්‍රාග්ධනයක් (92.7) රජය හිමිකර ගත්තේය. ඒ අනුව සමුපකාර අංශයට ඒ වන විට හිමිව තිබූ 56.3%ක මුළු කොටස් ප්‍රාග්ධන අයිතිය 7.73% දක්වා පහත වැටුණි.

කොටස් ප්‍රාග්ධනය සම්බන්ධයෙන් මෙම කප්පාදුව නිසා එම අවස්ථාවේ මහජන බැංකුවේ ශුද්ධ වත්කම් සඳහා සමුපකාර අංශයට තිබූ අයිතිය ඉබේම කප්පාදු වීම මෙහිදී සමුපකාර අංශයට සිදුවූ බරපතලම හානියකි. සාමාන්‍යයෙන් හවුලේ පවත්වා ගෙන යන ව්‍යාපාරයක් යම් කාලයක් ක්‍රියාත්මකව පවත්වාගෙන යන අතර තුර යම් පාර්ශවයක් අලුතින් ප්‍රාග්ධනය එක් කරන්නේ නම් එදිනට එම ව්‍යාපාරය සතු වත්කම් ප්‍රධානතම කිරීමෙන් පසු පවතින ශුද්ධ වත්කම් අගය අලුතින් ප්‍රාග්ධනය ගෙන ඒමට පෙර තිබූ ප්‍රාග්ධන අනුපාතයට හිමිකම බෙදා ගැනීමෙන් අනතුරුව නව ප්‍රාග්ධනය ආයෝජනය කළ යුතුවේ. සාධාරණ රජයක් කළ යුතුව තිබුණේ එයයි. නමුත් එසේ වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනයක් නොකර රජය විසින් නව

ප්‍රාග්ධනය යෙදවීම නිසා සමුපකාර අංශයට අයිතිව තිබූ 56.3% ක ශුද්ධ වත්කම් හිමිකම 7.73% දක්වා අසාධාරණ ලෙස අඩුවී ගියේය. මෙම අහිමි වූ ශුද්ධ වත්කම් වටිනාකම වර්තමානයේ තක්සේරු කළ හොත් එය සමුපකාර අංශයට සිදුකල රුපියල් බිලියන ගණනක පාඩුවක් ලෙස හඳුනාගත හැකිය.

පරමාර්ථ වගන්තිය සංශෝධනය කිරීම සමුපකාර අංශයට සිදුකළ තවත් බරපතල කරුණකි. මුල් පනතේ 4 වෙනි වගන්තිය වූ පරමාර්ථ වගන්තියේ “සමුපකාර සමිතිවලටද පිළිගත් සමිතිවලටද හෝ ගොවි කාරක සභා වලටද අන් තැනැත්තන් හටද මුදල් හා වෙනත් ආධාර සැපයීමෙන් ලංකාවේ සමුපකාර ව්‍යාපාරය ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමය හා කෘෂිකාර්මික ණය ලබා ගැනීම සංවර්ධනය කිරීම බැංකුවේ පරමාර්ථයක් විය යුතුය” යන්න ඉවත්කර 1986 අංක 32 දරණ මහජන බැංකු (සංශෝධන) පනත මඟින් පහත සඳහන් ලෙස සංශෝධනය කරන ලදී.

- මහජන බැංකුවේ පරමාර්ථය වන්නේ,
1. (අ) ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ව්‍යාපාරය

- (ආ) ග්‍රාමීය බැංකු කටයුතු
- (ඇ) කෘෂිකර්මාන්තය සහ
- (ඈ) කර්මාන්ත සංවර්ධනය කිරීම සහ ඒවාට සහය දීම සහ

2 (අ) වාණිජ බැංකුවක

- (ආ) බඩු උගස් ගන්නෙකුගේ සහ
- (ඇ) වෙළඳ බැංකුවක ව්‍යාපාර පවත්වා ගෙන යාම යනුවෙන් සංශෝධනය කරන ලදී.

මේ අනුව මූලික පනතේ පරමාර්ථ වගන්තිය මගින් සමුපකාර අංශයට තිබූ සුවිශේෂත්වය හා බර තැබීම ඉවත්කර නව සංශෝධනය තුළින් පරමාර්ථ වගන්තිය කොටස් දෙකක් වශයෙන් වෙන්කර බැංකුවේ පරමාර්ථ දිශාව වාණිජ බැංකුවක් ලෙසින් පෞද්ගලික අංශය වෙත දිශානුගත කරන ලදී.

පරමාර්ථ වගන්තියේ ඉහත සංශෝධන වලට අදාළ වන පරිදි පනතේ බලතල වගන්තිය ද ඊට අනුරූපීව සංශෝධනය කරන ලද අතර සමුපකාර අංශය කෙරෙහි බලපානු ලබන වගන්ති කිහිපයක් තව දුරටත් සංශෝධනය කරන ලදී. මේ නිසා මහජන බැංකුව සමුපකාර ව්‍යාපාරයෙන් ඇත්ව වාණිජ බැංකුවක් කරා යන බවට සමුපකාරකයින් ගේ සැකය තවදුරටත් වර්ධනය විය. මෙය තවදුරටත් සනාථ කරමින් මහජන බැංකුව විසින් සමුපකාර ව්‍යාපාරයට සලසන ලද සේවා රැසක් නතර කිරීම සහ අඩු කිරීම සිදුකරන ලදී. උදාහරණ ලෙස 1975 වනවිට මහජන බැංකුව විසින් මුළු ණය වලින් 36% ක් සමුපකාර අංශයට ලබා දී තිබූ අතර එය 1975 දී 24% දක්වාත්, 1985 දී 6.8% දක්වාත් 1992 දී 4.71% දක්වාත් ක්‍රමයෙන් අඩුවී ගියේය. වර්තමානයේ මෙම ණය ප්‍රතිශතය ප්‍රමාණාත්මක නොවන අගයක් දක්වා පහල බැස ඇත.

ග්‍රාමීය බැංකු අංශයේ ජංගම ගිණුමේ අතිරික්ත ශේෂයට එරෙහිව පාරිභෝගික අංශයේ පාවිච්චි කර ඇති අයිරා පහසුකම් සැලකිල්ලට ගනිමින් වන්දි පොලියක් මහජන බැංකුව විසින් ලබා දී තිබුණත් එය පසුව අහෝසි කරන ලදී. එම නිසා ග්‍රාමීය බැංකු අංශයට ලැබිය යුතු ආදායමක් අහිමි වී ගියේය. තවද ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛාවක් විවෘත කරන අවස්ථාවේදී අවශ්‍ය සේප්පු සහ උපකරණ මහජන

බැංකුවෙන් ණය පදනමක් යටතේ ලබා දී තිබුණත් පසුකාලීනව එම පහසුකම් ද නතර කර දමන ලදී.

බැංකු කටයුතු විමර්ශනය කිරීමට මහජන බැංකුව විසින් නොමිලේ ලබා දී තිබූ නිලධාරීන්ගේ සහාය පසුව නතර කරන ලද්දේ මහජන බැංකුවේ පිරිවැය අවම කිරීම අරමුණු කරගෙනය. මුල් අවස්ථාවේදී මහජන බැංකුව විසින් සමුපකාර අංශයට වෙනම ම කවුන්ටරයක් විවෘත කර තබා ගනුදෙනු කලත් පසු කාලයේ දී එම පහසුකම නොසලකා හැරියේය. ග්‍රාමීය බැංකු සේවකයින් පුහුණු කිරීමේ කටයුතු අඩපණවී ගියේය. අදාළ ග්‍රාම සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රම සකස් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සමුපකාර සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ සහයෝගයෙන් ක්‍රියාකිරීම අත්හරින ලදී.

නව දිස්ත්‍රික් හා පළාත් ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීම

සමස්ථයක් ලෙස ගත් කළ මහජන බැංකුව සමුපකාර ව්‍යාපාරයක් සමඟ මුල් වකවානුව තුළ තිබූ අන්‍යෝන්‍ය බැඳීම සහ ලබාදුන් සේවා පහසුකම් ගිලිහීයාම නිසා සමුපකාරකයෝ තමන්ට ස්වාධීන වූ සමුපකාර බැංකු ක්‍රමයක් පිළිබඳව සිතන්නට පටන් ගත්හ. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 1992 වර්ෂයේ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ ජාඇල විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතියට එවකට නියෝජ්‍ය කොමසාරිස් (බැංකු) ජී. හෙට්ටිආරච්චි මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රැස් වූ දිස්ත්‍රික්කයේ විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතිවල නායකයින් එක්ව ගම්පහ නව දිස්ත්‍රික් සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සංගමය පිහිටුවා ගන්නා ලදී.

අද වන විට, අනුරාධපුරය, පොළොන්නරුව, රත්නපුරය, ගාල්ල, මාතර, කොළඹ, ගම්පහ, කළුතර, කැගල්ල, හම්බන්තොට, යාපනය, කිලිනෙච්චි, මඩකලපුව වශයෙන් දිස්ත්‍රික් බැංකු 13 ක් ද වයඹ, ඌව හා මධ්‍යම වශයෙන් පළාත් බැංකු 03 ක් ද ඇතුළුව සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සංගම් 16 පිහිටුවා ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

දිස්ත්‍රික්, පළාත් සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සංගම්වල අරමුණු

1. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සහ සමුපකාර සමිතිවල අනෙකුත් අංශ සතු මූල්‍ය සම්පත් සමුපකාර මධ්‍ය මූල්‍ය සංවිධානයක් වෙත එක් රැස් කිරීම හා ඵලදායී ලෙස ආයෝජනය කිරීම.

2. සාම්ප්‍රදායික බැංකුවලට තරඟකාරී වන්නා වූ අතිරේක ප්‍රතිලාභ හිමිකර දීම (දෙවන ගෙවීම් ඇතුළු වෙනත් ප්‍රතිලාභ)
3. වඩාත් පහසු කොන්දේසි සහ ක්‍රියා මාර්ගයන් තුළින් සමුපකාර සමිතිවලට අවශ්‍ය වන්නා වූ විවිධ ණය පහසුකම් ප්‍රදානය කිරීම හා එමඟින් සමිතිවල (මූල්‍ය පිරිවැය අවම කිරීම)
4. සමුපකාර සමිතිවලට අවශ්‍ය වන්නාවූ උපකරණ ලිපි ද්‍රව්‍ය වැනි අවශ්‍යතාවයන් සංවිධානාත්මකව සැපයීම සඳහා නියෝජිත සේවා මුද්‍රණ සේවා ආරම්භ කිරීම. (පරිපාලනය සහ ආයතනික පිරිවැය අවම කිරීමට සහය වීම.)
5. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුව ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ප්‍රමුඛ මූල්‍ය සංස්ථාව බවට පත්කිරීමේ අරමුණ සපුරා ගැනීම සඳහා විවිධ සමීක්ෂණ හා පර්යේෂණ කිරීම.
6. ඉහළ කළමනාකරණයේ සිට පහළ මෙහෙයුම් කාර්ය මණ්ඩලය දක්වා සමස්ත පුද්ගල කණ්ඩායම් සඳහා දැනුම, කුසලතා, ආකල්ප වර්ධනය කිරීම සඳහා අධ්‍යාපනික හා පුහුණු වැඩසටහන් සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කිරීම.
7. සමුපකාර බැංකු ක්‍රමය ස්ථාවර වූත් ශක්තිමත් වූත් මූල්‍ය ආයතන බවට පත් කිරීම හා එහි ප්‍රතිරූපය ඉහළ නැංවීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීම
8. සාමාජික සමිති හා බැංකු සංගමයේ සමුපකාර සේවක සුබසාධනය ඇති කිරීම හා ඔවුන්ගේ ආර්ථික ශක්තිය වර්ධනය කිරීම.
9. සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ සංවර්ධනයට සෘජුවම දායකවන වාණිජ බැංකු කටයුතු සඳහා බලය ඇති විකල්ප සමුපකාර බැංකු ක්‍රමයකට පසුබිම සැකසීම.
10. සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ උන්නතිය සඳහා වූ ආදර්ශන ගොඩනැංවීම හා තොරතුරු පද්ධතියක් පවත්වාගෙන යාම.
11. රටේ ආර්ථික සාමාජික සංවර්ධනයේ, ප්‍රබල කොටස්කරුවෙකු බවට සමුපකාර ආයතන පත්කිරීම.

විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතිවලින් ග්‍රාමීය බැංකු වෙන් කිරීමේ යෝජනා

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමය පිළිබඳව සිදුකරන ලද හැදෑරීම හා සමීක්ෂණ තුළින් විවිධ ආයතන හා සංවිධාන

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතිවලින් වෙන්කර වෙනම සමුපකාර සමිති හෝ වෙනම බැංකුවක් ලෙසින් පිහිටුවීම සඳහා යෝජනා හා නිර්දේශයන් වරින් වර කරනු ලැබීය. ඒ අතරින් වැදගත් වූ යෝජනා හා නිර්දේශයන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

1. 1976 වර්ෂයේ දී ග්‍රාමීය බැංකුව විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතිවලින් වෙන්කොට වෙනම බැංකු සමිති ලෙස ලියාපදිංචි කළයුතු බවට මහජන බැංකුව විසින් යෝජනා කරන ලදී.
2. වසර 10කට පසු එනම් 1986 දී ශ්‍රී ලංකා සමුපකාර කළමනාකාර ආයතනය විසින් මෙම අදහසම ඉදිරිපත් කරනු ලැබීය.
3. 1991 වර්ෂයේදී මුදල් හා බැංකු කටයුතු පිළිබඳ ජනාධිපති කොමිෂන් සභාව මගින් පහත සඳහන් යෝජනා ඉදිරිපත් කර තිබුණි.
 - (අ) විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති ග්‍රාමීය බැංකුවෙන් වෙන්කළ යුතුයි.
 - (ආ) ග්‍රාමීය බැංකුවේ ස්වාධීනත්වය ආරක්ෂා කළ යුතුයි.
 - (ඇ) මුදල් නීති පනතින් අදහස් වන පරිදි බැංකු ආයතනයක තත්වයට ග්‍රාමීය බැංකු පත්කළ යුතුයි.
 - (ඈ) ග්‍රාමීය බැංකු සඳහා ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ විවක්ෂණ පරිපාලනය සලසා දිය යුතුයි.
 - (ඉ) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව සමඟ ඒකාබද්ධව සමුපකාර සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කරගෙන යනු ලබන විගණන කටයුතු ශක්තිමත් කළ යුතුයි.

4. 1993 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය මගින් කරන ලද අධ්‍යයනයකින් ද සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු, විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතියෙන් වෙන් කළ යුතු බවට තහවුරුවක් කර ඇති අතර මේ පිළිබඳව ඔවුන්ගේ නිර්දේශය වූයේ "විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති සමඟ ග්‍රාමීය බැංකුවල පවත්නා සම්බන්ධතාවයන් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා දී නොමැති හෙයින් ඒවා විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතියෙන් ඉවත් කොට වෙනම

සමිතියක් බවට පත් කළ යුතුය. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු 1993 තැන්පත් රැස් කිරීම හා යෙදවීම පිළිබඳ අධ්‍යයනය, විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතිවලින් ග්‍රාමීය බැංකු වෙන් කිරීම ඒවා අතර ඇති බැඳීම් නිසා උද්ගතවන අවධානම පිළිබඳව ඇති වැදගත් විවක්ෂණ ක්‍රියාවක් වශයෙන් සැලකිය යුතුයි. ග්‍රාමීය බැංකුව විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතියේ දෙපාර්තමේන්තුවක් (අංශයක්) පමණක් වන අතර සමිතියේම නීත්‍යානුකූල ඒකකයක් නොවේ. මෙවැනි තත්වයක් යටතේ විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතියේ වෙනත් දෙපාර්තමේන්තු වලින් වන පාඩු හෝ ඒවායේ අසාර්ථක වීම් වලින් ආරක්ෂා කර ගත හැකි පිළිවෙලක් නොමැත” යන්නයි.

5. 2002 වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ සුළු මූල්‍යකරණ පද්ධතිය පිළිබඳව ඕස්ට්‍රේලියාවේ හා ජර්මනියේ නියෝජිත ආයතන දෙකක් විසින් කරන ලද සමීක්ෂණවලින් පෙන්වා දී තිබුණේ සුළු මූල්‍යකරණය පිළිබඳව විශාල හිඳැසක් තිබෙන බවයි. මෙම හිඳැස ආවරණය කිරීම සඳහා ඒ වන විටත් විශාල කාර්යභාරයක් කරමින් සිටින ‘සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු’ ශක්තිමත් කිරීමට රජය තීරණය කරන ලදී. ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ මූල්‍ය ආධාර යටතේ ක්‍රියාත්මක වූ මෙම ව්‍යාපෘතියේ යෝජනාව වූයේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු විවිධ සේවා පද්ධතියෙන් වෙන්කර වෙනමම පළාත් මට්ටමින් බැංකු පද්ධතියක් සකස් කිරීමය. එසේ වුවද මෙම යෝජනාව සමුපකාරකයින්ගේ බලවත් විරෝධය මධ්‍යයේ නතර කිරීමට සිදුවිය.

6. පසුව මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවලට කැමති පරිදි වෙන්ව පවත්වා ගෙන යාමටත්, අකමැති සමිති සඳහා සමිතියේම ස්වාධීන ඒකකයක් වශයෙන් පවත්වා ගෙන යාම සඳහාත් වැඩ සටහනක් සමුපකාර අමාත්‍යාංශය හා මධ්‍යම රජයේ සමුපකාර

දෙපාර්තමේන්තුව එක්ව හඳුන්වා දෙන ලදී. මෙම වැඩසටහන සඳහා ද, පළාත් අමාත්‍යවරුන් මෙන්ම පළාත් සමුපකාර නායකයින්ගේ දැඩි විරෝධය පළ කිරීම නිසා එම වැඩසටහන ද සාර්ථක වූයේ නැත.

නමුත් සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු විවිධ සේවා පද්ධතියෙන් වෙන් කර පවත්වා ගෙන යාම සඳහා පසුබිම් වී ඇති කරුණුවලට සමිතිවල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල මෙන්ම සමුපකාර දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ද අනාගත දැක්මක් ඇතිව විසඳුම් සොයා ගත යුතුය. ග්‍රාමීය බැංකු පද්ධතියේ පැවැත්ම හා මූල්‍ය ස්ථාවරත්වය සඳහා සුදුසු ප්‍රමිතීන්ට අනුගතවීම සඳහා මහ බැංකුව විසින් බැංකු හා බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන සම්බන්ධයෙන් සිදු කරන නියාමන උපදෙස් හා ප්‍රමිතීන් ආදර්ශයට ගනිමින් ගැලපෙන ප්‍රමිතීන් සම්මත කර ගැනීම වැදගත් වේ.

1964 වර්ෂයේ මෙරටේ ආරම්භ වූ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමය 60 වසරක් තිස්සේ ග්‍රාමීය ජනතාවට බැංකු කටයුතු පිළිබඳ ආදර්ශයෙන් ආලෝක කරමින් සකසුරුවමට හුරු කරමින් ඉතිරි කිරීම රාශිකරණය කර ජනතාවට මූල්‍ය පහසුකම් සපයමින් අතරමැදි මූල්‍ය කරණයේ යෙදෙන සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු රටේ ආර්ථිකට සිදුකරණ නිහඩ සේවය ප්‍රමාණවත් අයුරින් බලධාරීන්ගේ අවධානය ලක් නොවීම කණගාටුවට කරුණකි.

ශ්‍රී ලාංකික මූල්‍ය ක්‍ෂේත්‍රයේ පුරෝගාමී සේවයක් ඉටු කළ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුව ජනතාවට වඩාත් සමීප බැංකුවක් ලෙස අනාගත ද දරුවන්ට දායාද කරමින් ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ ප්‍රබල කොටස්කරුවකු බවට පත්කිරීම සඳහා අවශ්‍ය නීතිමය පසුබිම සකසා දීමට දේශපාලන අධිකාරියේත්, මහ බැංකුවේත් අවධානය යොමු විය යුතු වේ.

3

හෙත් විවර.....

අසංක විරසිංහ

“කුප්රාචේ” යන ලතින් භාෂාවෙන් සැදුම්ලත් Cooperative යන ඉංග්‍රීසි වචනය භාවිතා කරමින්, සමුපකාර ව්‍යාපාරය අද වන විට ලෝකයේ ප්‍රමුඛතම කාර්යයක් ඉටුකරන තත්ත්වයකට පැමිණ ඇත. “සමානාත්මතාවයෙන් යුතුව එකට වැඩ කිරීම” යන අදහස සහිත “කුප්රාචේ” යන ලතින් වචනය තුළින් නිර්මිත සමුපකාරීක භාවිතයන් අද වනවිට මිනිසාගේ උපතේ සිට මරණය දක්වා ජීවත් වීමේ හරය උගන්වමින් පවතී. සාමූහිකව සිතීම, සාමූහිකව තීරණ ගැනීම, සාමූහිකව ජීවත් වීම, සාමූහිකව වැඩ කිරීම, සාමූහිකව සමාජ වටිනාකම් ගොඩනංවා ගැනීම, මෙන්ම සම්බන්ධ වී සිටින සියලුම දෙනාට සාධාරණ සහභාගිත්වයකට සහ පාලනයකට සමුපකාරය විසින් ඉඩ සලසා දී ඇත.

1844 දී එංගලන්තයේ රොචඩෙල් පුරෝගාමීන් විසින් ආරම්භ කළ “සාධාරණත්වයේ සමිතිය” අනුගමනය කළ ප්‍රතිපත්ති, මුල් අවධියේ දී සමුපකාර ප්‍රතිපත්ති ලෙස පිළිගන්නා ලදී. ඒ අනුව ප්‍රතිපත්ති 8 ක් අනුගමනය කළේය.

- ස්වේච්ඡා හා විවෘත සාමාජිකත්වය.
- ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය
- කොටස් මුදලට සීමිත පොලියක් ගෙවීම.
- බඩු ගත් මුදලට ප්‍රතිදාන ගෙවීම.
- අත්පිට මුදලට පමණක් ගනුදෙනු කිරීම.
- පිරිසිදු හා නුමුහුන් ද්‍රව්‍ය පමණක් සැපයීම.
- සාමාජික අධ්‍යාපනය.
- ආගමික හා දේශපාලනික මධ්‍යස්ථභාවය.

සමුපකාරයේ පියා ලෙස සැලකෙන රොබට් ඕවන් මහතා පෙන්වා දී ඇත්තේ “ආර්ථික දියුණුව සඳහා මිනිසුන් අතර, කුලල් කා ගන්නා තරඟය වෙනුවට සහයෝගය වැනි උතුම් සමාජ ගුණධර්ම ඇතුළත් හොඳ සමාජ පරිසරයක් පදනම් කරගත්, එකා සැමටත්, සැම එකාටත් සේවය කරනු ලබන ක්‍රමය සමුපකාරය වන බවයි.

මේ පිළිබඳ අදහස් දක්වන මැල්කම් ඩාලි යන අය විසින් පෙන්වා දෙන්නේ “එකා සැමටත් - සැම එකාටත් යන තේමාව අනුව සේවයක් සැපයීම සහ එය පෙරදැරිව ක්‍රියාකිරීම” සමුපකාරය වන බවයි. ඒ අනුව සමාජ සමානාත්මතාවය මත සමාජය ක්‍රියාකල යුතු බවත්, දුබලයා පීඩාවට පත්වන පරිදි ප්‍රබලයා කටයුතු නොකල යුතු බවත්, නූගත් අය පීඩාවට පත්වන පරිදි උගතා කටයුතු නොකල යුතු බවත්, නුවණ ඇත්තා නුවණ නැත්තාට මග පෙන්වීම ඉටුකල යුතු බවත් පෙන්වා දී ඇත.

වී. අයි. ලෙනින් මහතා විසින් පෙන්වා දී ඇත්තේ “සමුපකාරය සමාජවාදය තුළින් කොමියුනිස්ට් ක්‍රමයට යන අඩිතාලම” බවයි. ප්‍රථමයෙන් සමාජවාදයටත්, අවසානයේ කොමියුනිස්ට් ක්‍රමයටත්, මග පෙන්වන්නේ සමුපකාරය බව ඔහු දක්වා ඇත. එතරම් දීර්ඝ හා සමාජ කේන්ද්‍රීය අරමුණු සහිත ව්‍යාපාරයක් ඇතොත් එය සමුපකාරය වන බවද සඳහන් කර ඇත.

එහෙත් විවිධ අවස්ථාවල විවිධ රටවල විවිධ සමුපකාර ඒකක විසින් ඇතිකරගත් සමුපකාර ප්‍රතිපත්ති වල විෂමතාවයන් නිසා, එවකට පැවැති සමුපකාර සමිති/ සංවිධාන ඒකාබද්ධ වී 1895 දී ජාත්‍යන්තර සමුපකාර සන්ධානය ස්ථාපිත කරන ලදී.

එම සන්ධානය ආරම්භ කර වසර 100 ක් සපිරුණු අවස්ථාවේ දී ය. එනම්, 1995 දී එංගලන්තයේ මැන්චෙස්ටර් නුවර පැවැති ජාත්‍යන්තර සමුපකාර සංඛානයේ සම්මේලනය විසින් ස්ථාපිත කර ගනු ලැබූ පරිදි, සමුපකාරය යනු හවුල් අයිතියක් ඇති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනයක් ඇති ව්‍යවසායක් මගින් තම ආර්ථික - සමාජීය හා සංස්කෘතික අවශ්‍යතා සහ අපේක්‍ෂාවන් ඉටුකර ගැනීම පිණිස ස්වේච්ඡාවෙන් එකමතු වූ ස්වාධීන පුද්ගල සංවිධානයකි. ඒ අනුව නූතනයේ සාකච්ඡාවට ගන්නා සමුපකාර ප්‍රතිපත්ති ස්ථාපිත කර ගනිමින් සමුපකාරික ව්‍යවසායකත්වය පෝෂණය කිරීමට ඔවුන් ගෝලීය වශයෙන් දායක වී ඇත. එයට අතිරේකව සාරධර්ම 06 ක්, ආචාරධර්ම 04 ක් හා සංකල්ප 12 ක් ස්ථාපිත කරමින් සමාජීය සමුපකාරික හරයන් ශක්තිමත් කිරීමට දායක වී ඇත.

ලාංකීක සමුපකාරය

ශ්‍රී ලංකාවේ වසර 20ක් ජීවත්ව සිට 1679 දී එංගලන්තය බලා පිටත්ව ගිය රොබට් නොක්ස් විසින් ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් රචනා කරන ලද කෘතියේ සිංහල අනුවාදනය “එදා හෙළදිව” නම් කෘතියයි. එය ඩේවිඩ් කරුණාරත්න යන අය විසින් සම්පාදනය කර ඇත. එම කෘතියේ පෙන්වාදීම් වලට අනුව ලංකාවේ ජන සමාජයන් තුළ පොදු කටයුතුවල දී සාමූහිකව කටයුතු කිරීමේ ගතිලක්ෂණය ඉතා ඉහලින් ආරක්‍ෂා කර ඇති බව සඳහන්ය. වී ගොවිතැනෙහි “අත්තම් ක්‍රමය” ඉන් එකකි. එවන් ඉතිහාසයකට උරුමකම් කියන ශ්‍රී ලාංකිකයන්ට “සමුපකාරය” යන වචනය විදේශයෙන් ආනතයන කරමින් හා විදේශීය ආභාෂයන් සහිතව කෘතීම විධිමත්කරණයකට ලක් කිරීමෙන් ආකෘතිගත සමුපකාරයක් නිර්මාණය කර ඇති බව ද ඉතිහාසයේ සමහර තැන්හි දී සඳහන්ය. එහි නිරවද්‍යතාවය වෙනමම සලකා බැලිය යුතු කරුණකි.

ඒ කෙසේ වෙතත්, 1904 දී ඉන්දියාවේ ස්ථාපිත කරගනු ලැබූ සමුපකාර ණය සමිති ආඥා පනත ආභාෂයට ගනිමින් ලංකාවේ 1911 අංක 07 දරණ සමුපකාර ණය සමිති ස්ථාපනය සහ පාලනය සඳහා වන ආඥා පනත ස්ථාපිත කරන ලදී. එය 1911 අප්‍රේල් 12 දින වැඩබලන ඇටර්නි ජෙනරල් වූ චෝල්ටර් පෙරේරා මහතා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අතර, බර්නාඩ් සීසර් මහතාගේ ස්ථීරත්වයෙන් මන්ත්‍රණ සභාවේ සම්මත විය. 1911 මැයි මස 05 වන දින සම්මත වූ මෙම යෝජනාව මැයි මස 17 දින ප්‍රසිද්ධියට පත් කරමින් ලංකාවේ සමුපකාරය

සම්බන්ධයෙන් නිකුත් කළ පළමු නෛතික ලියවිල්ල බවට පත්විය. එම පනත යටතේ ලියාපදිංචි කළ පළමු සමුපකාර සමිතිය දකුණු පළාතේ ගාල්ල වැල්ලබඩ පත්තුවේ ණය දෙන සමුපකාර සමිතිය විය. එය ලියාපදිංචි කර ඇත්තේ 1912 දී ය.

එහෙත් එම අතීතයට වඩා පැරණි අතීතයකට ලංකාවේ සමුපකාරය උරුමකම් කියයි. 1880-1890 වැනි කාල වකවානුවේ දී කෝපි වගාව කේන්ද්‍ර කරගත් වැවිලි ආර්ථික ක්‍රමය හඳුන්වා දීම සමග ඇති වූ ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම මුදු ඉඩම් පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම සිදු කරන ලද නිසා ඇතිවූ සමාජ පීඩනය හා කැලඹිලි සහගත තත්ත්වය පාලනයට හඳුන්වාදුන් ක්‍රමයක් ලෙස ද මෙම ක්‍රමය හඳුනාගෙන ඇත. ඒ අනුව 1911 දී පළමු පනත හඳුන්වා දීමට පළමුව ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර සමිති ස්ථාපිත වී තිබූ බවට පිළිගනී. 1904 වැලිගම කෝරලයේ වැල්ලබඩ පත්තුවේ තෙලිප්පිල ප්‍රදේශයේ “ණයදෙන” සමුපකාර සමිතියක් තිබූ බවට ජනප්‍රවාදය තුළ පැවතේ. නමුත්, 1906 දී මහනුවර තෙල්දෙනිය ප්‍රදේශයේ දුම්බර මිටියාවතේ “දුම්බර සකසුරුවම් හා ණය ගනුදෙනු පිළිබඳ සමුපකාර සමිතිය” ලිඛිත ඉතිහාසයට අයත් පළමු සමුපකාර සමිතිය ලෙස සැලකේ.

විවිධ තත්ත්වයන් කේන්ද්‍ර කරගෙන රටේ විවිධ ස්ථාන වල බිහි වූ සමුපකාර සමිති පාලනය හා නිගමනය ආරම්භක අවධියේ දී පැවරී තිබුණේ කෘෂිකාර්මික දෙපාර්තමේන්තුවේ කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂකවරයාටය. පසුකාලීනව එනම් 1930 ඔක්තෝම්බර් 01 දින ස්ථාපිත කළ සමුපකාර දෙපාර්තමේන්තුව වෙත සමුපකාර සමිති පාලනය හා නියාමනය පවරන ලදී. එම ව්‍යුහය තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීමේ අරමුණ ඇතිව 1945 සිට සමුපකාර සංවර්ධන කොමසාරිස් යන නිලය ස්ථාපිත කරන ලදී. සමුපකාර දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ සමිති අධීක්ෂණය හා නියාමනය 1930 සිට ක්‍රියාත්මක වූ අතර, 1987 දී සිදු කල 13 වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයට අනුව බලය විමධ්‍යගත කරමින් පළාත් සභා පිහිටුවා සමුපකාර විෂය පළාත් විෂයක් කිරීම සමග පළාත් කොමසාරිස්වරුන් 09 දෙනෙකු සහ රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ කොමසාරිස්වරයා ඇතුළුව මුළු එකතුව දස දෙනෙකුගෙන් සමන්විත ඒකක දහයක් යටතේ වර්තමානය වනවිට සමුපකාර සමිති කටයුතු නියාමනයකට ලක් කරමින් පවතී.

සමුපකාර සමිති සම්බන්ධ වර්ධන යුගයන්
සමුපකාර සමිති විවිධ කාල වකවානු වල විවිධ තත්ත්වයන් හා සංසිද්ධීන් පදනම් කරගෙන ස්ථාපිත වීම හා ඒකාබද්ධයන්ට යොමු වීම සිදුවී ඇත. ඒ අනුව සමුපකාර සමිති බිහිවීමේ නැඹුරුතාවය අනුව අදියර කීපයක් යටතේ කාණ්ඩ කළ හැකිව ඇත.

- I. ණය දෙන සමුපකාර සමිති වර්ධන යුගය.
- ii. පාරිභෝගික සමුපකාර සමිති වර්ධන යුගය.
- iii. කෘෂිකාර්මික සමුපකාර සමිති වර්ධන යුගය.
- iv. විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති වර්ධන යුගය.
- v. විශාල සමිති පිහිටුවීමේ යුගය.
- vi. පාරිභෝගික සමුපකාර සමිති වර්ධන යුගය.

ණය දෙන සමුපකාර සමිති වර්ධන යුගය. (1906 -1941)
ඉන්දියාවේ නෛතික පසුබිම් ආකෘතිකරණයට ලක් කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර සමිති පදනම් කරගත් පළමු නෛතික විධි විධානය 1911 දී බිහිවිය. ඒ වනවිටත්, ශ්‍රී ලංකාවේ ණය දෙන සමුපකාර සමිති ග්‍රාමීය ප්‍රජාව අතර, යම්තාක් දුරකට ප්‍රචලිතව පැවතුණි. නෛතික විධිවිධාන පැනවීමෙන් පසුව ණයදෙන සමුපකාර සමිති ඒකාබද්ධව සම්මේලන පැවැත්වීම සහ රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව මගින් සමුපකාර සමිති කේන්ද්‍ර කරගත් සභායන් ලබා ගැනීම සිදුකර ඇති අතර, පසුකාලීනව ග්‍රාමීය මට්ටමින් ණයදෙන සමුපකාර සමිති හුදකලාවී ඇත. එය නැවත පුනර්ජීවයට පත්කරලීම සඳහා 1970 දශකයේ මධ්‍යභාගය තුළ ආචාර්ය පී.ඒ කිරිවන්දෙනිය මහතා දායකත්වය ලබා දී ඇති අතර, වර්තමානය වනවිට ණයදෙන සමුපකාර සමිති ඉතා වේගවත් වර්ධන ප්‍රවේශයකට පැමිණ ඇත.

පාරිභෝගික සමුපකාර සමිති වර්ධන යුගය. (1942 -1946)
මෙම කාල වකවානුව තුළ දෙවන ලෝක යුද්ධයේ බලපෑමට මුළුමනින් ලෝකයම ගොදුරු වෙමින් සිටි අතර, දෙවන ලෝක යුද්ධයෙන් පීඩාවටපත් ප්‍රජාව සඳහා සහන සැලසීමේ වැඩපිළිවෙල වඩා ශක්තිමත් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය පැණ නැගිණි. විශේෂයෙන් ආහාර ලබාදීමේ වැඩසටහන ඉන් ප්‍රමුඛ විය. ඒ අනුව, යුද්ධයෙන් පීඩාවට පත් ප්‍රජාව වෙනුවෙන් සහන පදනම යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රජා කණ්ඩායම් හරහා ආහාර ලබාදීම වෙනුවෙන් පාරිභෝගික සමුපකාර සමිති ස්ථාපිත කිරීම ප්‍රමුඛ කාර්යයක් ලෙස සලකා කටයුතු කර ඇත. එම ආභාෂය ශ්‍රී ලංකාව තුළටද ක්‍රම, ක්‍රමයෙන් කාන්දු වී ඇති

අතර, 1950 දී විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති ස්ථාපිත කිරීම සහ පාරිභෝගික සමුපකාර සමිති ස්ථාපිත කිරීම සඳහා වූ පදනම සකස් කරගෙන ඇත. එමෙන්ම, සමුපකාර සමිති ඒකාබද්ධ ව්‍යුහයක් ලෙස ශක්තිමත්ව ක්‍රියාත්මක කරලීමේ අරමුණ සහ දැනුම සංවර්ධනයේ අරමුණ ඇතිව පොල්ගොල්ල සමුපකාර විද්‍යාලය 1945 දී ස්ථාපිත කරමින් පාරිභෝගික සමුපකාර සමිති, සමාජය තුළ ඉස්මතු වීම සහ රෝපනය වීම ධෛර්යමත් කර ඇත.

කෘෂිකාර්මික සමුපකාර සමිති වර්ධන යුගය. (1947 - 1956)
රටක රජයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය වන්නේ එරටේ ප්‍රජාව වෙත අවශ්‍ය සේවා සැපයීමයි. එහිදී ශ්‍රී ලංකාව කෘෂිකාර්මික රටක් වශයෙන් "කෘෂි කේන්ද්‍රීය ආර්ථිකයක්" ස්ථාපිත කර ගැනීමේ අරමුණ ඇතිව කෘෂිකාර්මික සමුපකාර සමිති සඳහා වැඩි ප්‍රමුඛතාවයක් ලබාදුන් කාලවකවානුවයි. මෙම කාල සීමාව තුළ කෘෂිකාර්මික ණය පහසුකම් ලබාදීම උදෙසාත්, සහතික මිල ක්‍රමය යටතේ කෘෂි නිෂ්පාදන මිලදී ගැනීමත්, අරමුණු කරගත් කෘෂිකාර්මික සමුපකාර සමිති විශාල ප්‍රමාණයක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ස්ථාපිත කිරීමට පියවර ගෙන ඇත.

විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති වර්ධන යුගය. (1957 - 1970)
1950 දී පාරිභෝගික සමුපකාර සමිතියක මුහුණුවරින් මූලාරම්භය සපයාගත් විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති 1957-1970 කාල වකවානුව තුළ වර්ධන ප්‍රවේශයකට පැමිණ ඇත. ඒ අනුව, විවිධ අරමුණු සඳහා ස්ථාපිත කරන ලද දීප ව්‍යාප්ත සමුපකාර වෙළඳසැල් සියල්ල එකතුකොට විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති 1958 දී ආරම්භ කරන ලදී. මහජන බැංකු පනතේ නෛතික විධිවිධාන ප්‍රකාරව "මහජන බැංකුවේ" ගම් මට්ටමේ ශාඛාව ලෙස සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීම 1964 දී ආරම්භ කළ අතර, මැණික්හින්න ග්‍රාමීය බැංකුව 1964 මාර්තු 26 වන දින ස්ථාපිත කරමින් ග්‍රාමීය බැංකු ආරම්භය සනිටුහන් කරන ලදී. ඒ අනුව, පාරිභෝගික සේවා සහ මූල්‍ය සේවා එක් සමුපකාර සමිතියකින් ලබා ගැනීමට පහසුකම් සැලසීමත්, ඉන් පරිභාහිර වූ විවිධ කෙස්තු ඔස්සේ සියළුම සේවාවන් එක් සමිතියකින් ලබා ගැනීමටත්, අවශ්‍ය කටයුතු මෙම කාලය තුළ සම්පාදනය වූ අතර, සැබවින්ම "විවිධ සේවා" යන්නට ප්‍රායෝගික භාවිතයන් යටතේ සමාජගත වීමට විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති විසින් මූලාරම්භය සිදු වූයේ මෙම යුගයේ දී ය.

විශාල සමිති පිහිටුවීමේ යුගය. (1970 න් පසු යුගය)

1972 අංක 05 දරණ සමුපකාර සමිති පනත සහ 1972 අංක 12 දරණ සමුපකාර සේවක කොමිෂන් සභා පනත ස්ථාපිත කරමින්, නූතන සමුපකාර සංවර්ධනය සඳහා නෛතික පදනම වඩාත් ශක්තිමත් කරන ලද යුගය 1970න් පසු යුගයයි. මෙරට සමුපකාර ව්‍යාපාරය පහළ සමාජ ස්තරයන් ආමන්ත්‍රණය කරමින්, ජනවිඥානයට සංවේධි වෙමින් ආර්ථික - සමාජීය - සංස්කෘතික යන සෑම ක්ෂේත්‍රයකම කාර්යභාරයන්ට දායක වෙමින් ක්‍රියාත්මක වූ මොහොතක, සාමාජික අදහස් විමසීමකින් තොරව ඉහත කී නෛතික ප්‍රතිපාදන හඳුන්වාදීම සිදුවූ බැවින්, සමුපකාර සමිති "ආණ්ඩුවේ සමිති" ලෙස හැඳින්වීමට සහ හඳුනා ගැනීමට සමහර පිරිස් පෙළඹුණු බව ඉතිහාසයේ සඳහන් වේ.

1977 වර්ෂයේ සිදුවූ දේශපාලනික වෙනසත්, 1978 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වූ විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියත් හේතු කරගෙන සමුපකාර ක්ෂේත්‍රයට තරඟකාරී පරිසරයක් යටතේ කටයුතු කිරීමට සිදුවීම නිසා බොහෝ ක්ෂේත්‍ර තුළ විසිරී, පැතිරී තිබූ සමුපකාරයෙහි අධිකාරී බලය ක්‍රමානුකූලව ගිලිහී යාම සිදුවිය. ඊට මුහුණ දීම උදෙසා විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති, ණයදෙන සමුපකාර සමිති, ධීවර හා නිෂ්පාදන සමිති, කෘෂි සමිති ආදී ලෙස විවිධ ක්ෂේත්‍ර පදනම් කරගත් සමුපකාර සමිති ඒකාබද්ධ වී, සංධානගතව ශක්තිමත්භාවය ඇතිකර ගැනීමත්, අරමුණු කර ගනිමින් විශාල පරිමානයේ සමුපකාර සමිති නිර්මාණයට මූලාරම්භය මෙම කාල වකවානුවේ දී සිදු විය.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු

1943 දී ස්ථාපිත කරන ලද සමුපකාර ගෙඩරල් බැංකුව සහ ඊට අනුබද්ධිත සමුපකාර පළාත් බැංකු 10 ක් ඒකාබද්ධ කරමින් 1961 ජූලි 01 වැනි දින මහජන බැංකුව ආරම්භ කරන ලද්දේ සමුපකාරික ගර්භාෂයකය. ඒ අනුව, පළමු මහජන බැංකු කාර්යාලය කොළඹ ඩියුක් විදියේ (Duke) ස්ථාපිත කළ අතර, 1961 වර්ෂය තුළ පොලොන්නරුව, හිගුරක්ගොඩ, හම්බන්තොට, අනුරාධපුර, පුත්තලම, මාතලේ සහ මහනුවර යන ස්ථානවල ශාඛා 07 ක් සහ කොළඹ විදේශ ශාඛාවන් වශයෙන් ශාඛා 08ක් ස්ථාපිත කරන ලදී.

මහජන බැංකුව ස්ථාපිත කළ 1961 අංක 29 දරන මහජන බැංකු පනතේ 04 වන වගන්තියේ අරමුණු ඉටුකර ගැනීමේ අභිලාසය ඇතිව 1964 මාර්තු 26 දින මැණික්හින්න ග්‍රාමීය බැංකුව ස්ථාපිත කරමින් ග්‍රාමීයව ව්‍යාප්ත වූ ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛාව ලෙස සලකා ග්‍රාමීය බැංකු ස්ථාපිත කිරීම ආරම්භ විය. විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතිවල නව යුගය ලෙස සැලකෙන 1971 වර්ෂය සමිති වර්ෂයක් විය. 1968 දී පත් කරන ලද ඇලෙක්සැන්ඩර් ලේඩ්ලෝ මහතාගේ සහභාගිත්වය සහිත රාජකීය කොමිෂන් සභාවේ නිර්දේශය වූයේ කුඩා විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති වඩාත් ඵලදායක ආර්ථික ඒකකයක් ලෙස විශාල ප්‍රාථමික සමුපකාර සමිති ලෙස ස්ථාපිත කළ යුතු බවයි. ඒ අනුව රජය විසින් යම් යම් වැඩපිලිවෙලවල් කිහිපයක් යටතේ ප්‍රතිසංවිධානයට ආරම්භයක් සැපයීය.

ප්‍රතිසංවිධානය කළ එක් එක් විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතියක් සඳහාම ග්‍රාමීය බැංකුව බැගින් පිහිටුවීමට ගනු ලැබූ තීරණය නිසා, ග්‍රාමීය බැංකු ජාලය 1972 ඉතාමත් සීග්‍රයෙන් ප්‍රසාරනය විය. එම වසර තුළ දී පමණක් ග්‍රාමීය බැංකු 131ක් පිහිටවූ අතර ඉන් 111ක්ම පිහිට වූයේ 1972 මාර්තු 30 දිනට පළමුවය. එහෙත් යකඩ සේප්පු ලබා ගැනීම සම්බන්ධව පැන නැගුණ දුෂ්කරතාව නිසා ඊලඟ කාර්තුවල දී එම වේගවත් ප්‍රසාරණය තරමක් මන්දගාමී විය. 1972 තුන්වන කාර්තුව අවසන් වනවිට මුළු ග්‍රාමීය බැංකු ප්‍රමාණය 242 ක් වූ අතර හතරවන කාර්තුවේ අළුතින් බැංකු පිහිටුවීමට අවස්ථාව නොලැබුණි. එයට හේතුව වූයේ 1972 ඇති වූ බැංකු වැඩ වර්ජනයයි.

ග්‍රාමීය බැංකු ප්‍රවලිත වීම සමග ග්‍රාමීය බැංකු වෙත වූ ඉතුරුම් තැන්පත් ප්‍රමාණය ඉතාමත් වේගවත්ව වර්ධනය විය. 1972 වර්ෂය අවසානයේ දී 1971 වර්ෂයට සාපේෂව 70.3%කින් ඉතුරුම් ප්‍රමාණය ඉහළයාම ග්‍රාමීය බැංකු ඉතිහාසයේ කැපී පෙනෙන වර්ධනයක් විය. 1971 අවසන් වනවිට ග්‍රාමීය බැංකු 111ක් හා 1972 වර්ෂයේ ස්ථාපිත ග්‍රාමීය බැංකු 131ක ප්‍රමාණය සමග 1972 වර්ෂය අවසානයේ දී ග්‍රාමීය බැංකු 242ක ජාලයක් බිහිවීමද ග්‍රාමීය ප්‍රජාවගේ තැන්පතු 1972 වර්ෂය තුළ සීඝ්‍ර වර්ධනයකට ලක්වීමට බලපෑවේය.

කෙසේ වෙතත්, ග්‍රාමීය මට්ටමේ ප්‍රජාවට දීර්ඝ කාලීන ඉතුරුම් සඳහා (ස්ථාවර) තිබූ අවබෝධය ප්‍රමාණවත් නොවීම මෙන්ම, ඒ සඳහා ඇති ප්‍රවනතාවය අඩුවීම හේතුවෙන් ස්ථාවර තැන්පතු වර්ධනය කර ගැනීමට ග්‍රාමීය බැංකු අසමත් විය. ශාඛා ජාලය සහ ඉතුරුම් ප්‍රමාණය

වර්ධනය කර ගැනීමට සමත් වුවද ස්ථාවර තැන්පත් ප්‍රමාණය වෙන්, වෙන්ව සලකා බලනවිට දක්නට ලැබුණේ සුළු දියුණුවක් පමණි. කෘෂිකාර්මික කේන්ද්‍රීය හා සංවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය තුළ වලනය වන ඉතුරුම් රේඛාවක් දක්නට ලැබීම නිසා ග්‍රාමීය බැංකුවල ස්ථාවරත්වය සම්බන්ධව විවිධ මතවාද ඇතිවීමද දක්නට ලැබුණු තත්ත්වයකි.

ආරම්භක අවධිය තුළ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවල ව්‍යාප්තිය ඉතාමත් මන්දගාමී වූ නමුත් 1972 වර්ෂය තුළ ඉතා වේගවත් ව්‍යාප්තියක් ඇතිවිය. ඉන්පසු යලිත් වරක් එම වර්ධනය මධ්‍යස්ථ මට්ටමක පැවති අතර, පහත සංඛ්‍යා සටහන මගින් එහි ගලායාම හඳුනාගත හැකිය.

වර්ෂය	බැංකු ශාඛා ගණන
1964	03
1965	08
1966	13
1967	27
1968	44
1969	68
1970	70
1971	111
1972	242
1973	341
1974	403
1975	447
1976	503
1977	544
1978	559
1979	586
1980	661
1981	746
1982	804
1983	843
1984	888
1985	914
1986	932
1987	955
1988	968
2018	1193

ග්‍රාමීය බැංකු ව්‍යාප්තිය සීඝ්‍ර ලෙස ඉහළ යාමත් සමග ණය ගලායාමේ වේගයද ඉතාමත් සීඝ්‍ර ලෙස ඉහළ යාමත් පෙන්නුම් කළ නමුත්, ණය කල්පසු වීමද ආරම්භක අවස්ථාවේ සිටම ඉහළ අගයක් පැවතී ඇත. 1962 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 1971 වනවිට 32% කින් පමණ වර්ධනය වී තිබූ ණය ගනුදෙනු ප්‍රමාණය 1972 දී ආරම්භ කළ වේගවත් ශාඛා ජාලය හේතුවෙන් 1972 දී පමණක් ණය ගනුදෙනු 100කින් වර්ධනය වී ඇත. එම කාල වකවානුව ණය භාවිතය සැලකිය යුතු වර්ධනයක් ලෙස පැවතුනි. 1972 අවසන් වනවිට නොගෙවන ලද ණය ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 15.1 ක් වී තිබිණි. 1972 වර්ෂයේ නව පිබිදීම සමග ස්ථාපිත වූ බැංකු 131 හි පමණක් එම වර්ෂයේ ලබාදුන් ණය මත නොගෙවන ලද ණය මුදල රුපියල් 49791 ක් බව ඉතිහාස තොරතුරු අනුව පෙනී යයි. එමෙන්ම, 1972 වර්ෂය අවසානයේ දී ග්‍රාමීය බැංකු 235ක තැන්පතු ප්‍රමාණය, නොගෙවන ලද කෙටිකාලීන ණය ප්‍රමාණයට වඩා වැඩිවීම නිසා ග්‍රාමීය බැංකු තවදුරටත් ශ්‍රී ලාංකීය ප්‍රජාවට සේවය කිරීම උදෙසා අපහසු තත්ත්වයට පත්විය. එතරම්ම වේගයෙන් ණය කල්පසුවීම සිදු වූ කාලවකවානුවක් ලෙස 1970 - 1976 කාලය හඳුන්වා දී ඇත. ඒ අනුව ණය කල්පසුවීම වළක්වාලීම අරමුණු කරගෙන ණය නිදහස් කිරීමට සපයන ලද ණය ප්‍රමාණය 87.3% කින් ඉහළ ගොස් තිබිණ. එය මූලික හරය උඩු යටිකුරු කළ කාල සමයක් විය.

උකස් ණය, කෘෂිකාර්මික ණය. (මිරිස්, රතුලෑනු, වී, අර්තාපල්, එළවලු, රටකපු, ඉරිගු..... වැනි) සත්ව පාලනය, ගෘහ කර්මාන්තය, ණය නිදහස් කිරීමේ ණය, නිවාස ණය, විදුලිය ලබා ගැනීමේ ණය, පාරිභෝජන ණය, ආදී වශයෙන් ණය ලබාදීම සිදුකළ අතර, උකස් ණය ක්‍රියාත්මක කළේ මහජන බැංකු නියෝජිතයා ලෙසය. කෙසේ වෙතත් සෑම ණයක් ආශ්‍රයෙන්ම නොගෙවූ ණය ප්‍රතිශතය 1967 වර්ෂයේ දී 14%ක් වූ නමුත්, 1975 වර්ෂය වනවිට එය 50.4%ක් දක්වා ඉහළ ගොස් තිබුණි. ගාල්ල, මන්නාරම, වවුනියාව, අම්පාර, කුරුහැගල, නුවරඑළිය, බදුල්ල සහ රත්නපුර යන දීස්ත්‍රික්කය හැර අනෙකුත් සියලුම දීස්ත්‍රික්ක වල ණය උපයෝගී කර ගැනීම මට්ටම ඉතාමත් පහළ මට්ටමක පැවත ඇත.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවල 1964 සිට 1976 දක්වා කාල වකවානුව තුළ කෘෂිකාර්මික කේන්ද්‍රීය සහ සංවෘත ආර්ථික

ක්‍රමය සමග කෘෂිකර්මාන්තය ඉලක්ක කරගත් සංවර්ධන ප්‍රවේශයක ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ කටයුතු හැසිරවීමේ අවධානය පැවතුනි. එහෙත් 1977 සිට ක්‍රියාත්මක කරන ලද දේශපාලනික ප්‍රතිසංස්කරණ හා විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය තුළ ඇති වූ අධික මූල්‍ය තරඟකාරීත්වය මත ඉදිරියට වේගවත් වර්ධනයක් ග්‍රාමීය බැංකු ව්‍යාපාරය වෙත ලගාකර ගැනීමට පෞද්ගලික මූල්‍ය ඒකක විසින් අවස්ථාවක් ලබා දී නොමැත. පසුගිය දශක කිහිපය තුළ ලංකාවේ මූල්‍ය ආයතන විශාල සංඛ්‍යාවක් වර්ධනය වෙමින් පැවතියද, ග්‍රාමීය ප්‍රජාව සමග බද්ධ වෙමින් තම පැවැත්ම හා වර්ධනය ආරක්‍ෂා කර ගැනීමට ග්‍රාමීය බැංකු සමත්ව ඇත්ත්, පෞද්ගලික අංශයේ මූල්‍ය වර්ධනය අභිබවා යාමට හෝ එකී වර්ධනය ආසන්නයට පැමිණීමට තවදුරටත් බොහෝ ඉඩකඩ ඇත.

වර්තමානය වනවිට ලංකාවේ සියලුම ග්‍රාමීය බැංකු ප්‍රමාණය 1193ක් වේ. එම පද්ධතිය මගින් ග්‍රාමීය ප්‍රජාව මුදාහර ඇති ණය ධාරිතාව ඉතා විශාල අගයක් ගනු ලබන අතර, විවිධ ප්‍රදේශවලට ආවේනික විවිධ ණය ක්‍රම ඔස්සේ ග්‍රාමීය ප්‍රජාවට සමීප වීමට වර්තමානය වනවිට ඔවුන්ට හැකියාව ලැබී ඇත. එහෙත් 2005 වර්ෂයේ සිට 2010 වර්ෂය දක්වා වූ කාල සීමාව තුළ ග්‍රාමීය බැංකු තම කාර්යක්ෂමතාවය රැක ගැනීමට අසමත් තත්ත්වයට පත්වූ බව විවිධ වාර්තාවන්වල සඳහන් වේ. මෙම තත්ත්වය නිසා ලංකාවේ අධික තරඟකාරී මූල්‍ය පරිසරය තුළ ග්‍රාමීය බැංකුවල පැවැත්ම අවිනිශ්චිත බවටද, විවිධ මත ප්‍රකාශයට පත්වී තිබේ. එහෙත්, ග්‍රාමීය ප්‍රජාවගේ සමීපතාවය තවදුරටත් පැවතීම හා එය දිනා ගැනීමට ග්‍රාමීය බැංකු ව්‍යාපාරය සමත්වීම නිසා “ග්‍රාමීය බැංකුකරණයේ ප්‍රමුඛයා” ලෙස මුළු මහත් ශ්‍රී ලංකාව තුළම ව්‍යාප්ත වීමට ග්‍රාමීය බැංකු වර්තමානය වනවිට සමත්ව ඇත. සමස්තයක් ලෙස සලකා බලනවිට ඔවුන් සමහර ප්‍රදේශ සහ දිස්ත්‍රික් වලදී දෙවැනි වන්නේ සකසුරුවමිකම සහ ණය ගනුදෙනු සමිති ව්‍යාපාරයට පමණි.

ජාතික සමුපකාර සංවර්ධන ආයතනය

“ගමේ මිනිස්සු ඉතිරි කරන්න සහජයෙන්ම ලැදියි. පෞද්ගලික සහ රාජ්‍ය බැංකු මෙන්ම, විවිධ මූල්‍ය ආයතන කොයිරම් ගම තරණය කළද, ගැමි දිවිය සමග සබඳතාවයක් ඇතිකර ගැනීමට ඔවුන් සමත් වී නැහැ. වාණිජකරණය සමග තාක්ෂණික ලෙස කොතරම් දියුණුවක් ලබා ගැනීමට පෞද්ගලික බැංකු කටයුතුකර තිබුණ ද ග්‍රාමීය ජනතා හදවත් දිනාගෙන ඇත්තේ ග්‍රාමීය මූල්‍ය ක්‍ෂේත්‍රය හසුරුවන ක්‍ෂුද්‍ර මූල්‍ය ව්‍යාපාරයයි”. යනුවෙන් සෑම ගමක්, ගමක් පාසාම හඩනගා කීමට සමුපකාර සේවකයා මෙන්ම, සමුපකාර නායකයා සමත්ව තිබීම ව්‍යාපාරයේ ජයග්‍රහණයට ප්‍රධාන හේතුවකි. පෞද්ගලික බැංකු විසින් සීඝ්‍ර තාක්ෂණික දියුණුවක් ලබා සිටියද, ගමට උචිත ණයක්‍රම සහ ගමට උචිත සරල බැංකු ක්‍රම සම්පූර්ණ කරදීමට සමත්ව ඇත්තේ ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍ෂේත්‍රයයි. එමෙන්ම, වර්තමානය වනවිට පෞද්ගලික බැංකු පද්ධතිය හා උරෙන් උර ගැටෙමින් තාක්ෂණය සමග ඉදිරියට යන, ගෝලීය තත්ත්වයන්ට ආමන්ත්‍රණය කරන ග්‍රාමීය බැංකු ව්‍යාපාරයක් නිර්මාණය වීම නූතනයේ දී සිදු වෙමින් පවතී. එකී දියුණුව සමග රාජ්‍ය ආයතන ද අත්වැල් බැඳ ගනිමින් සිටී. රාජ්‍ය සේවක වැටුප් ගෙවීම, රාජ්‍ය සේවකයින් ගේ හා සමුපකාර සේවකයින් ගේ විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම, ගොවි විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම, විදේශ මුදල් හුවමාරුව, ආපදා හා ආර්ථික සංවර්ධන කේන්ද්‍රීය වැඩසටහන් දියත් කිරීම ආදිය දක්වා ග්‍රාමීය බැංකු අවතීර්ණ වී ඇත.

සමුපකාර ක්‍ෂේත්‍රයේ සීඝ්‍ර දියුණුවට හා පැවැත්මට විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති හරහා ක්‍රියාත්මක වන ග්‍රාමීය බැංකු ව්‍යාපාරය තව දුරටත් මහජන බැංකුවේ ශාඛාවක් නොවේ. 1964 වර්ෂයේ දී මහජන බැංකුවේ ග්‍රාමීය ශාඛාව ලෙස නම් කරන ලද ග්‍රාමීය බැංකු කාර්යාලය අද වනවිට ස්වාධීනව නැගී සිටීමට තරම් සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛාව ශක්ති සම්පන්න වී ඇත. මහජන බැංකුවට සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ හරය අමතක වී ගියද, මහජන බැංකුව සමුපකාරයේ ශක්තිය මත ගොඩනැගුණු බැංකුවක් වුවද එය අද ඔවුන්ට අමතක වී ඇත. එහෙත්, ග්‍රාමීය බැංකු ව්‍යාපාරයට එය අමතක වී නොමැත.

4

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සහ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණයේ ඉදිරි දර්ශනය

දිනුෂ දිසානායක

“සම්මා උපකාරය” නැතිනම් යහපත් හෝ හොඳ සිතින් යමෙකුට උදව් කිරීම යන අදහසෙන් ජනිත වූ සමුපකාර සංකල්පය තුළ ප්‍රජාව බලගැන්වීම සඳහා උපකාර කිරීම මනාව දැකිය හැකි ලක්ෂණයකි. මෙහි එන සම්මා යන වචනයේ නියම අදහස තනිව ගත නොහැකිය. තනිව ගත් කළ යහපත් හෝ හොඳ යන අදහස ගෙන දේ. නාගරික සහ ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන් අතර ඇති මූල්‍ය විෂමතාවය අවම කිරීමේ එක් මෙවලමක් ලෙස සම උපකාරයෙන් බිහි වූ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමවේදය හඳුන්වාදිය හැකිය. ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන් බොහෝවිට බැංකු සේවා සහ ණය පහසුකම් වෙත ප්‍රවේශ වීමට අරගලයක නිරත වෙමින් සිටිති. කෙසේ වෙතත්, මෙම මූල්‍ය විෂමතාවය මධ්‍යයේ, සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු බලාපොරොත්තුවේ පහත් දල්වා, දේශීය ආර්ථිකයන් සවිබල ගන්වමින් සහ ප්‍රජා සංවර්ධනය සඳහා නිහඩ සේවයක් සිදුකරමින් සිටී. මෙම ලිපිය මගින් ගෝලීය සහ ශ්‍රී ලංකාවේ සන්දර්භය තුළ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවල වැදගත්කම, ගෝලීය දර්ශණය, අභියෝග සහ අවස්ථා මෙන්ම ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණය පිළිබඳව විග්‍රහයක් සිදුකරනු ඇත. ලොව පුරා විසිරී තිබෙන සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ග්‍රාමීය ජනතාවගේ මූල්‍ය අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටු කරමින් සිටී. මෙම බැංකු ක්‍රියාත්මක වන්නේ සහයෝගීතාවය, ස්වයං උපකාර සහ අන්‍යෝන්‍ය සහය යන මූලධර්ම මත වන අතර, ලාභය උපරිම කිරීමට වඩා තම සාමාජිකයින්ගේ අවශ්‍යතා ඉටු කිරීම අරමුණු කර ගෙන ඇත. සම්පත් එකතු කිරීම සහ සාමූහික ශක්තිය උත්තේජනය කිරීම මගින් සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන්ගේ අද්විතීය අවශ්‍යතාවලට ගැලපෙන මූල්‍ය සේවා රැසක් පිරිනමයි. සංවර්ධනය වෙමින් පවතින බොහෝ රටවල, ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ජනතාවගේ මූල්‍ය අවශ්‍යතා සපුරාලීමේ හි ලා සමුපකාර බැංකු තීරණාත්මක කාර්යයක් ඉටුකරනු ලබයි. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු මගින් ඉතුරුම් ගිණුම් පවත්වාගෙන යාම, ග්‍රාමීය ප්‍රජාවට, ගොවීන්ට, කුඩා ව්‍යාපාරවලට සහ

ශිල්පීන්ට ණය පහසුකම් සැපයීම, රක්ෂණ සේවා සැපයීම සහ ඔවුන්ගේ ජීවනෝපාය සංවර්ධනය සඳහා මූල්‍ය පහසුකම් සැපයීම සඳහා ප්‍රවේශය සපයයි.

එපමණක් නොව, මෙම බැංකු බොහෝ විට ධාරිතා ගොඩනැංවීමේ මූලපීඨීම්වල නිරත වන අතර, සාමාජිකයින්ගේ මූල්‍ය කළමනාකරණයට අවශ්‍ය දැනුම සහ කුසලතා වලින් සාමාජිකයින් සවිබල ගැන්වීම සඳහා මූල්‍ය සාක්ෂරතා වැඩසටහන් සහ තාක්ෂණික සහාය ලබා දෙයි. කෘෂිකාර්මික අස්ථාවරත්වයට සහ ස්වාභාවික විපත්වලට ගොදුරු වන කලාපවල සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ප්‍රජාවට සහාය ලබා දෙමින් ස්ථාවර බලවේගයක් ලෙස සේවය කරයි. හිමිකාරිත්වය සහ සාමූහික වගකීම පිළිබඳ හැඟීමක් පෝෂණය කිරීමෙන්, මෙම බැංකු ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන් තුළ සමාජ සහ සහයෝගීතාව ප්‍රවර්ධනය කරයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ සන්දර්භය (The Sri Lankan Context)

ශ්‍රී ලංකාවේ, “සකසුරුවම් සහ ණය සමුපකාර සමිති” හෝ සරලව “සණස බැංකු” ලෙස හඳුන්වන සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සහ ශ්‍රී ලංකාව තුළ සමුපකාර පනත යටතේ ලියාපදිංචි කර පවත්වාගෙන යන සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු මූල්‍ය සේවා සපයමින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීව බිම් මට්ටමේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා මූලික වී ඇත. එමෙන්ම, දශක ගණනාවකට පෙර ආරම්භ කරන ලද සණස ව්‍යාපාරය දිවයින පුරා විසිරී සිටින මිලියන සංඛ්‍යාත සාමාජිකයින්ට සේවා සපයන ශාඛා දහස් ගණනකින් සමන්විත සමුපකාර ආයතනවල දැවැන්ත ජාලයක් දක්වා වර්තමානය වන විට වර්ධනය වී ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ගොවීන්, ධීවරයින්, කුඩා වෙළෙන්දන් ග්‍රාමීය ප්‍රජාව ඇතුළු විවිධ පරාස වල සිටින සාමාජිකයින් සඳහා පහසුකම් සපයන අතර ඔවුන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක් දුරස්ථ සහ අඩු පහසුකම් සහිත ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ජීවත්වන ප්‍රජාවන් වේ. මෙම බැංකු ඉතුරුම් ගිණුම්, ස්ථාවර තැන්පතු,

කෘෂිකාර්මික සහ කුඩා ව්‍යාපාර සඳහා ණය, රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රම සහ ප්‍රේෂණ පහසුකම් ඇතුළුව මූල්‍ය නිෂ්පාදන සහ සේවා කළඹක් තම සාමාජිකයින් වෙත පිරිනමයි.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවල එක් නිර්වචන ලක්ෂණයක් වන්නේ සාමාජික සහභාගිත්වය සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනය කෙරෙහි ඔවුන් අවධානය යොමු කිරීමයි. සෑම බැංකුවක්ම සාමාජිකයින් සතු සමුපකාරයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වන අතර එහි දී සාමූහිකව තීරණ ගනු ලබන අතර ලාභාංශ ආකාරයෙන් සාමාජිකයින් අතර බෙදා ගැනීම හෝ ප්‍රජාවට ප්‍රතිලාභ ලබා දීම සඳහා නැවත ආයෝජනය කරනු ලැබේ. මෙම සහභාගිත්ව ආකෘතිය හිමිකාරිත්වය සහ වගවීම පිළිබඳ හැඟීමක් ඇති කරනවා පමණක් නොව, දේශීය ජනතාවගේ අවශ්‍යතා සහ අභිලාෂයන් සමඟ මූල්‍ය සේවාවන් පෙළගැසී ඇති බව සහතික කරයි. එපමණක් නොව, ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන් අතර මූල්‍ය සාක්ෂරතාව සහ සවිබල ගැන්වීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමේදී සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. ඉලක්කගත පුහුණු වැඩසටහන් සහ දැනුවත් කිරීමේ ව්‍යාපාර හරහා, දැනුවත් මූල්‍ය තීරණ ගැනීමට, අවදානම් කළමනාකරණය කිරීමට සහ අනාගතය සඳහා සැලසුම් කිරීමට අවශ්‍ය දැනුම සහ කුසලතා සාමාජිකයින්ට ලබා දීමට මෙම ආයතන ප්‍රමුඛ කාර්යයක් ඉටු කරනු ලබයි. මූල්‍ය අධ්‍යාපනය තුළින් පුද්ගලයන්ගේ සහ පවුල්වල ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩි දියුණු කරනවා පමණක් නොව ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල සමස්ත ආර්ථිකයේ වර්ධනයට ද දායක වේ. එපමණක් නොව මෙම සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සමාජ සුබසාධන වැඩසටහන් හා ප්‍රජා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සඳහා ක්‍රියාකාරීව සම්බන්ධ වේ. මෙම බැංකු දිළිඳුකම පිටුදැකීම, රැකියා උත්පාදනය සහ සමාජ සේවා වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා දායක වන අතර එමඟින් තිරසාර වර්ධනයක් සහ සමෘද්ධිය ඇති කරයි.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු තත්කාලීනව මුහුණපාන අභියෝග සහ අවස්ථා

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ආර්ථික සංවර්ධනය උදෙසා සැලකිය යුතු දායකත්වයක් ලබා දී තිබියදීත්, සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු නියාමන බාධාවන්, තාක්ෂණික යල්පැන

යාම සහ ප්‍රධාන ධාරාවේ මූල්‍ය ආයතනවල තරඟකාරිත්වය ඇතුළු අභියෝග රාශියකට වර්තමානයේ දී මුහුණ දෙයි. වේගවත් ඩිජිටල්කරණය සහ මූල්‍ය නවෝත්පාදන යුගයක, මෙම බැංකු පාරිභෝගික මනාපයන් වෙනස් කිරීමට අනුවර්තනය විය යුතු අතර තාක්ෂණය සක්‍රීය ලෙස වැලඳ ගත යුතුය. තවද, සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවල මූල්‍ය ශක්‍යතාව සහ තිරසාර බව සහතික කිරීම සඳහා මනා පාලනයක්, අවදානම් කළමනාකරණ පිළිවෙත් සහ උපාය මාර්ගික සැලසුම් අවශ්‍ය වේ. සාමාජිකයින්ගේ අවශ්‍යතා ආරක්ෂා කිරීමට සහ සමුපකාර බැංකු ආයතනවල අඛණ්ඩතාව ආරක්ෂා කිරීමට නියාමන අධීක්ෂණය ශක්තිමත් කිරීම, විනිවිදභාවය වැඩි දියුණු කිරීම සහ යහපාලනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ උත්සාහයන් අත්‍යවශ්‍ය වේ. සාමාජිකයින්ගේ තැන්පතු මුදල්වල වගවීම සහතික වීමද අත්‍යවශ්‍ය කාරණයකි.

එසේ වුවද, මෙම අභියෝග මධ්‍යයේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවලට ඔවුන්ගේ ප්‍රවේශය පුළුල් කිරීමට, ඔවුන්ගේ සේවා පිරිනැමීම් නව්‍යකරණය කිරීමට සහ ග්‍රාමීය ජීවනෝපායන් කෙරෙහි ඔවුන්ගේ බලපෑම ගැඹුරු කිරීමට ඉමහත් අවස්ථා තිබේ. තාක්ෂණය උපයෝගී කරගනිමින්, උපායමාර්ගික හවුල්කාරිත්වයන් ඇති කර ගැනීමෙන් සහ නවෝත්පාදන සංස්කෘතියක් පෝෂණය කිරීමෙන්, මෙම බැංකුවලට මූල්‍ය ඇතුළත් කිරීම් සහ සමාජ ආර්ථික සවිබල ගැන්වීම් සඳහා නව මංපෙත් විවර කළ හැකි අතර එමඟින් ලොව පුරා ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන්ගේ සාමූහික යහපැවැත්ම ඉදිරියට ගෙන යා හැකිය. අවසාන වශයෙන් ගත්කළ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සහයෝගීතාවය, ස්වයං විශ්වාසය සහ ප්‍රජා සවිබල ගැන්වීමේ ආත්මය මුර්තිමත් කරයි. ශ්‍රී ලංකාවේ සශ්‍රීක ගම්බද ප්‍රදේශවල හා සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල කෘෂිකාර්මික භූමි ප්‍රදේශවල සංවර්ධනය උදෙසා මෙම බැංකු නිහඩ සේවයක් සිදුකරයි. එමෙන්ම, කාලානුරූපීව ප්‍රජාව මුහුණ දෙන විපත්ති හමුවේ ජනයාගේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පෝෂණය කරයි. ශීඝ්‍රයෙන් විකාශනය වන ගෝලීය ආර්ථිකයක සංකීර්ණතා ඔස්සේ අප සැරිසරන විට, ධනාත්මක පරිවර්තනයේ නියෝජිතයන් ලෙස සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවල කාර්යභාරය අධිතක්සේරු කළ නොහැක. ජනතාව කේන්ද්‍ර කරගත් සංවර්ධනය සඳහා සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු වල නොසැලෙන කැපවීම තිරසාර අනාගතයක් ලඟාකර

ගැනීම උදෙසා අගය කළ යුතුමය. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු තත්කාලීනව මුහුණපාන අභියෝගයන් කිහිපයක් පහතින් සංශිෂ්ට කළ හැකිය. අනෙක් අතට මෙම අභියෝග අවබෝධ කර ගනිමින් ඒවාට විසඳුම් සෙවීම කාලීන වශයෙන් වැදගත් වේ.

නියාමන සීමාවන් සහ පාලන ගැටළු

ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු මුහුණ දෙන මූලික අභියෝගයක් වන්නේ නියාමන බාධාවන් සහ පාලන ගැටළුය. ස්ථාවරත්වය පවත්වා ගැනීමට සහ පාරිභෝගිකයින් ආරක්ෂා කිරීමට රෙගුලාසි අවශ්‍ය වුවද, කුඩා සමුපකාර ආයතන සඳහා සමහර විට ඒවා අධික බරක් විය හැකිය. අනුකූලතා පිරිවැය, වාර්තා කිරීමේ අවශ්‍යතාවන් සහ සමුපකාර දෙපාර්තමේන්තුවේ නියාමන අවශ්‍යතාවන් ග්‍රාමීය බැංකුවල දෛනික කටයුතු වලට බාධා පමුණුවන අතර, සේවා පුළුල් කිරීමට සහ දිළිඳු ප්‍රජාවන් වෙත ළඟා වීමට ඇති හැකියාව සීමා කරයි. තවද, කළමනාකරණයේ විනිවිදභාවය, වගවීම සහ වෘත්තීයභාවය නොමැතිකම වැනි පාලන ගැටළු ග්‍රාමීය බැංකුවල කාර්යක්ෂම ක්‍රියාකාරීත්වයට බාධාවක් විය හැකිය. දුර්වල පාලන ව්‍යුහයන් මුදල් අවභාවිතය, දූෂණය සහ මහජන විශ්වාසය බාදනය වීමට හේතු විය හැකි අතර, අවසානයේදී සමුපකාර බැංකුකරණ මූල පිරිමිවල තිරසාරභාවය අඩපණ කරයි.

මූල්‍ය තිරසාරභාවය සහ ප්‍රාග්ධන සීමාවන්

මූල්‍ය තිරසාරභාවය ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු මුහුණ දෙන තවත් වැදගත් අභියෝගයකි. ප්‍රාග්ධනය සහ අරමුදල් ප්‍රභවයන් වෙත සීමිත ප්‍රවේශය මෙම ආයතනවල වර්ධනයට සහ නව්‍යකරණයට අවශ්‍ය තාක්ෂණය, යටිතල පහසුකම් සහ මානව සම්පත් සඳහා ආයෝජනය කිරීමේ හැකියාව සීමා කරයි. ප්‍රමාණවත් ප්‍රාග්ධනීකරණයකින් තොරව, ග්‍රාමීය බැංකු ඔවුන්ගේ මෙහෙයුම් නවීකරණය කිරීමට, තරඟකාරී පොලී අනුපාත පිරිනැමීමට හෝ පරිණාමය වන පාරිභෝගික අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා ඔවුන්ගේ සේවා කළඹ පුළුල් කිරීමට බාධා ඇති කළ හැකිය. එපමණක් නොව, පොලී අනුපාතවල උච්චාවචනයන්, අක්‍රීය ණය සහ ආර්ථික අස්ථාවරත්වය ග්‍රාමීය බැංකුවල මූල්‍ය සෞඛ්‍යය තවදුරටත් පීඩාවට පත් කළ හැකි අතර, බාහිර කම්පන හමුවේ ලාභදායීත්වය සහ

ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව පවත්වා ගැනීම අභියෝග කරයි.

තාක්ෂණික සීමාවන් සහ ඩිජිටල්කරණය

වර්තමානයේ දී බිහි වෙමින් පවතින ඩිජිටල් ලෝකයක, තාක්ෂණික සීමාවන් ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවල තරඟකාරීත්වයට සහ කාර්යක්ෂමතාවයට සැලකිය යුතු අභියෝගයක් එල්ල කරයි. බොහෝ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලට විශ්වාසනීය අන්තර්ජාල සම්බන්ධතාව සහ යටිතල පහසුකම් සඳහා ප්‍රවේශය නොමැති අතර, ඩිජිටල් බැංකුකරණ විසඳුම් සහ මූල්‍ය ඇතුළත් කිරීමේ මූලපිරීම් අනුගමනය කිරීමට දුෂ්කරතා ඇති කරයි. ප්‍රමාණවත් තාක්ෂණික සහායක් නොමැතිව, ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රියාවලීන් විධිමත් කිරීමට, මාර්ගගත බැංකු සේවා පිරිනැමීමට හෝ අවදානම් කළමනාකරණය සහ තීරණ ගැනීම සඳහා දත්ත විශ්ලේෂණ කිරීමට සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවලට නොහැකි වී ඇත. ග්‍රාමීය ජනතාව සවිබල ගැන්වීමට සහ ඩිජිටල් ආර්ථිකයට සහභාගී වීමට ඔවුන්ට හැකි වන පරිදි ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම්, ධාරිතා ගොඩනැගීම සහ ප්‍රජා අධ්‍යාපනය සඳහා ඉලක්කගත ආයෝජන සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවලට අවශ්‍ය වේ.

තරඟකාරීත්වය සහ වෙළඳපල ගතිකත්වය

විශාල වාණිජ බැංකු සහ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතනවල තරඟකාරීත්වය ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු වල ශක්‍යතාවයට සැලකිය යුතු අභියෝගයක් එල්ල කරයි. වාණිජ බැංකුවලට බොහෝ විට වඩා පුළුල් ජාල, විශාල මූල්‍ය සම්පත් සහ උසස් තාක්ෂණික හැකියාවන් ඇති අතර, විවිධ පාරිභෝගික කොටස්වලට ගැලපෙන පුළුල් පරාසයක නිෂ්පාදන සහ සේවාවන් පිරිනැමීමට ඔවුන්ට හැකියාව ලැබේ. අනෙක් අතට, ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන, අඩු ආදායම්ලාභී කුටුම්භ සහ කුඩා ව්‍යාපාරවල මූල්‍ය අවශ්‍යතා සපුරාලන අතර, නව්‍ය ණය දීමේ ආකෘති සහ නම්‍යශීලී ආපසු ගෙවීමේ කොන්දේසි උත්තේජනය කරයි. මෙම තරඟකාරීත්වය තුළ, ග්‍රාමීය බැංකු තම අනන්‍ය වටිනාකම් ප්‍රස්තුතය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින්, තම ඉලක්ක වෙළඳපොළේ අවශ්‍යතා අවබෝධ කර ගනිමින් සහ ප්‍රජාව තුළ ශක්තිමත් සබඳතා වර්ධනය කර ගනිමින් වෙනස්කම් කළ යුතුය.

නිරසාර ග්‍රාමීය බැංකුකරණය දෙසට ප්‍රවේශයක් ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු මුහුණ දෙන අභියෝගවලට ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා රජය, නියාමන ආයතන, මූල්‍ය ආයතන සහ ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන්ගේ පාර්ශ්වකරුවන් සම්බන්ධ කර ගනිමින් බහුවිධ ප්‍රවේශයක් නිර්මාණය කිරීම අවශ්‍ය වේ. පරිපාලන බර අඩු කිරීම, පාලන ප්‍රමිතීන් ඉහළ නැංවීම සහ මූල්‍ය ඇතුළත් කිරීම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම අරමුණු කරගත් නියාමන ප්‍රතිසංස්කරණ ග්‍රාමීය බැංකු සංවර්ධනය සඳහා වඩාත් හිතකර පරිසරයක් නිර්මාණය කළ හැකිය. තාක්ෂණ යටිතල පහසුකම්, ධාරිතා ගොඩනැගීම සහ ඩිජිටල් සාක්ෂරතා මූලපිරීම් සඳහා වන ආයෝජනයන් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ඩිජිටල් භාවිතය වැඩි කිරීමට සහ මූල්‍ය සේවා සඳහා ප්‍රවේශය පුළුල් කිරීමට අත්‍යවශ්‍ය වේ. ග්‍රාමීය බැංකු, රාජ්‍ය ආයතන සහ සංවර්ධන සංවිධාන අතර සහයෝගීතාවයෙන් සමුපකාර බැංකුකරණ මූලපිරීම්වල ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව සහ තිරසාරබව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා දැනුම බෙදාගැනීම, නවෝත්පාදනය සහ නිවැරදි භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කළයුතුය. මෙම අභියෝග ජයගැනීමෙන් සහ නවෝත්පාදන සඳහා ඇති අවස්ථා වැළඳ ගැනීමෙන්, ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවලට ප්‍රජා සවිබල ගැන්වීම, ආර්ථික සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ සැමට මූල්‍ය කරණයෙන් උපකාර කිරීම් ප්‍රවර්ධනය කරමින් ඔවුන්ගේ මෙහෙවර තිරසාරව ඉටු කළ හැකිය.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවලින් සිදුකරන සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණය පිළිබඳ විස්තීර්ණ විශ්ලේෂණය

ග්‍රාමීය ආර්ථිකයේ මූල්‍ය අවශ්‍යතා සපුරාගැනීමට, දරිද්‍රතාවය පිටුදැකීමට සහ ප්‍රජා සංවර්ධනය සඳහා වූ ප්‍රබල මෙවලමක් ලෙස සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණය හඳුනාගත හැකිය. ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණය මගින් ආර්ථික වශයෙන් ආන්තික වූවන්ට කුඩා පරිමාණ මූල්‍ය සේවා සැපයීමෙන්, දිළිඳුකමේ වක්‍රය බිඳ දැමීමට සහ තිරසාර ජීවනෝපායන් ගොඩනැගීමට පුද්ගලයන්ට සහ ප්‍රජාවන්ට හැකියාව ලැබේ. සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය යනු සමුපකාර ව්‍යුහයන් හරහා අඩු ආදායම්ලාභී පුද්ගලයන්ට සහ ප්‍රජාවන්ට ණය, ඉතුරුම්, රක්ෂණ සහ වෙනත් ආශ්‍රිත සේවාවන් වැනි මූල්‍ය සේවා සැපයීමයි. සාම්ප්‍රදායික බැංකු පද්ධති මෙන් නොව, සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන තම සාමාජිකයින්ගේ අවශ්‍යතාවලට ප්‍රමුඛත්වය දෙන අතර ස්වයං උපකාර,

අන්‍යෝන්‍ය සහය සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී තීරණ ගැනීමේ මූලධර්ම මත ක්‍රියාත්මක වේ. සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණය ලොව පුරා සිටින මිලියන සංඛ්‍යාත පුද්ගලයන් සහ ප්‍රජාවන් සඳහා බලාපොරොත්තුවේ ආලෝකයක් ලබාදෙන අතර, ඔවුන්ට දරිද්‍රතාවයෙන් බැහැර මිදීමට මාර්ගයක් ද ලබා දෙයි. මූල්‍ය ස්වයංපෝෂිතභාවය සහ සමාජ ඒකාබද්ධතාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ ලා සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සැලකිය යුතු දායකත්වයක් ලබා දෙයි.

ලොව පුරා, සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන ආන්තික ප්‍රජාවන් සවිබල ගැන්වීමේ දී තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. ඔවුන් උප සහරා අප්‍රිකාවේ ග්‍රාමීය ගම්මානවල සිට ලතින් ඇමරිකාවේ නාගරික මුඩුක්කු දක්වා විවිධ සමාජ-ආර්ථික සන්දර්භයන් තුළ ක්‍රියාත්මක වේ. මෙම ආයතන ව්‍යවසායකත්වය පෝෂණය කිරීම, මූල්‍ය සාක්ෂරතාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ඔවුන්ගේ සාමාජිකයින් අතර ඉතුරුම් පුරුදු දිරිගැන්වීම මගින් දේශීය ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා උත්ප්‍රේරකයක් ලෙස කටයුතු කරයි. සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණයේ ඇති වැදගත්ම වාසියක් වන්නේ සමාජ ප්‍රාග්ධනය සහ ප්‍රජා එකමුතුව පෝෂණය කිරීමේ හැකියාවයි. සාමාජිකයින් අතර සාමූහික ක්‍රියාකාරකම් සහ සහයෝගීතාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම මගින්, මෙම ආයතන පොදු අභියෝගවලට විසඳුම් සෙවීමට සහ හවුල් ඉලක්ක කරා යාමට ප්‍රජාවන්ට හැකියාව ලබා දෙයි. එපමනක් නොව, ඒවා බොහෝ විට සමාජ බලගැන්වීම, ධාරිතා ගොඩනැගීම සහ දරිද්‍රතාවය දුරුකරමින්, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාවය සහ සමාජ සාධාරණත්වය ගොඩනැගීමේ යාන්ත්‍රණයක් ලෙස සේවය කරනු ලබයි. නාගරික මහා නගරවල කාර්යබහුල විදිවල සිට ග්‍රාමීය අභ්‍යන්තරයේ දුරස්ථ කෙළවර දක්වා, ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන, වරකට එක ණයක්, එක් ඉතුරුම් ගිණුමක් සහ එක් ව්‍යවසායක ව්‍යාපාරයක් වෙනස් කිරීමේ සහ පරිවර්තනයේ බිජ වපුරයි.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණය දරිද්‍රතාවය අඩු කිරීම සහ ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය මෙවලමක් ලෙස දැනට දශක කිහිපයක පටන් ක්‍රියාත්මකව පවතී. සිවිල් ගැටුම් සහ සමාජ-ආර්ථික අසමානතාවයේ දිගු ඉතිහාසය සමඟින්, විශේෂයෙන්ම ග්‍රාමීය සහ දුරස්ථ ප්‍රදේශවල මූල්‍ය සේවා සඳහා සාධාරණ ප්‍රවේශයක්

සහතික කිරීමේදී සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන මැදිහත් වීම් සිදුකරනු ලබයි. සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන අඩු පහසුකම් සහිත ප්‍රජාවන්ට ගැලපෙන ලෙස මූල්‍ය නිෂ්පාදන සහ සේවා සාධාරණ අයුරින් ලබා දෙයි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ විශේෂයෙන් විවිධත් බැංකු සේවා හිඟ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල මූල්‍ය කටයුතු හා මූල්‍ය අවශ්‍යතා සපුරාලීමේ ක්‍රමවේදයක් ලෙස සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණය මතු වී ඇත. ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන්ගේ සමාජ-ආර්ථික අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා සමුපකාර සමිති පිහිටුවීමත් සමඟ ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ව්‍යාපාරය 20 වැනි සියවසේ මුල් භාගය දක්වා දිවයයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථාපිතව ඇති සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු (CRBs) රටේ සාර්ථක සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය මූලපිරීම් සඳහා ප්‍රමුඛ උදාහරණයකි. 1970 කාලයේදී පිහිටුවන ලද මෙම ප්‍රජා මූලික ආයතන දිවයින පුරා සිටින ගොවීන්ට, කුඩා පරිමාණ ව්‍යවසායකයින්ට සහ ග්‍රාමීය නිවාසවලට සේවය කරමින් බිම් මට්ටමේ ක්‍රියාත්මක වේ. ශාඛා කාර්යාල සහ ක්ෂේත්‍ර නියෝජිත ජාලයක් හරහා, සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ක්ෂුද්‍ර ණය, ඉතුරුම් ගිණුම් සහ රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රම ඇතුළු මූල්‍ය සේවා රැසක් දේශීය ජනතාවට සපයනු ලබයි. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු වල ප්‍රධාන ශක්තීන්ගෙන් එකක් වන්නේ දේශීය සමාජ-ආර්ථික ගතිකත්වය පිළිබඳ ගැඹුරු අවබෝධය සහ ඔවුන් වටා රැස් වී සිටින සාමාජිකයින්ගේ විවිධ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා මූල්‍ය විසඳුම් අභිරුචිකරණය කිරීමේ හැකියාවයි. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු (CRBs) සහ සකසුරුවම් සහ ණය සමුපකාර (TCCs) දිවයින පුරා සිටින කුඩා වතු හිමියන්ට, ශිල්පීන්ට සහ කාන්තා ව්‍යවසායකයින්ට මූල්‍ය සේවා සැපයීමේදී තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. මෙම ආයතන තම සාමාජිකයින්ගේ අවශ්‍යතාවලට ගැලපෙන පරිදි ඉතුරුම් පහසුකම්, ක්ෂුද්‍ර ණය, රක්ෂණ සහ අනෙකුත් මූල්‍ය නිෂ්පාදන පිරිනමයි, එමගින් ස්වයං විශ්වාසය සහ ප්‍රජා සංවර්ධනයට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ප්‍රවර්ධනය කරයි.

විශ්වාසය, අන්‍යෝන්‍ය බව සහ සමාජ ප්‍රාග්ධනය යන සම්ප්‍රදායික වටිනාකම් උපයෝගී කර ගනිමින්, මෙම ආයතන ඔවුන් සේවය කරන ප්‍රජාවන් සමඟ ශක්තිමත් සබඳතා ගොඩනඟා ගෙන, ඔවුන්ගේ පක්ෂපාතිත්වය සහ සහයෝගය කාලානුරූපීව උපයාගෙන ඇත. එපමනක්

නොව, සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ඔවුන්ගේ සාමාජිකයින් අතර මූල්‍ය සාක්ෂරතාවය සහ ව්‍යවසායකත්ව කුසලතා ප්‍රවර්ධනය කිරීමේදී වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. පුහුණු වැඩසටහන්, වැඩමුළු සහ සම වයසේ ඉගෙනුම් මූලපිරීම් හරහා, ඔවුන් දැනුවත් මූල්‍ය තීරණ ගැනීමට, ඔවුන්ගේ සම්පත් ඵලදායී ලෙස කළමනාකරණය කිරීමට සහ ආදායම් උත්පාදන අවස්ථාවන් ගවේෂණය කිරීමට පුද්ගලයින් බල ගන්වයි. මෙම ධාරිතා ගොඩනැගීමේ ප්‍රවේශය සහභාගිවන්නන්ගේ ආර්ථික යහපැවැත්ම වැඩි දියුණු කරනවා පමණක් නොව බාහිර කම්පන සහ අවිනිශ්චිතතා හමුවේ ප්‍රජාවන්ගේ සමස්ත ඔරොත්තු දීමේ හැකියාවද ශක්තිමත් කරයි. ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය අංශය ඔවුන්ගේ උදාර පරමාර්ථ නිබන්දීන්, පාලන ගැටලු, ණය පැහැර හැරීම්, අධික ණයගැතිභාවය සහ නියාමන හිඬුස් ඇතුළු අභියෝග කිහිපයකට මුහුණ දෙයි. ඉදිරිය දෙස බලන විට, සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණයේ අනාගතය නව්‍යකරණය, සහයෝගීතාවය සහ අනුවර්තන පාලනය මත රඳා පවතී.

සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණයේ පරිණාමය

සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය හා එහි මූලයන් 19 වැනි සියවසේ මුල් සමුපකාර ව්‍යාපාර දක්වා දිව යයි. සහයෝගීතාව, ස්වයං උපකාර සහ අන්‍යෝන්‍ය සහය යන මූලධර්ම මෙම ආකෘතියේ පදනම පිහිටුවා ගත් අතර එය ආන්තික ප්‍රජාවන්ට මූල්‍ය සේවා සැපයීම අරමුණු කර ගෙන ඇත. 20 වැනි සියවසේ මැද භාගයේදී ලෝකයේ විවිධ ප්‍රදේශවල සමුපකාර බැංකු සහ ණය සමිති පිහිටුවීමත් සමඟ මෙම අදහස වේගවත් විය. ගෝලීය සන්දර්භය තුළ, සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන (MFIs) 20 වැනි සියවසේ අග භාගයේදී, විශේෂයෙන් ලතින් ඇමරිකාව, අප්‍රිකාව සහ ආසියාවේ ව්‍යාප්ත වීමට පටන් ගත්තේය. මෙම ආයතන බොහෝ විට පිහිටුවා ගනු ලැබුවේ පුද්ගලයන්ගේ කණ්ඩායම්, ප්‍රජා සංවිධාන හෝ සමුපකාර සමිති විසින්ම, ඔවුන්ගේ සාමාජිකයින්ගේ මූල්‍ය අවශ්‍යතා සපුරාලීමේ මූලික පරමාර්ථය ඇතිවය. ශ්‍රී ලංකාවේ ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය අංශය වසර ගණනාවක් පුරා සැලකිය යුතු පරිණාමයකට ලක්ව ඇති අතර, කාන්තාවන්, ග්‍රාමීය ජනතාව සහ කුඩා පරිමාණ ව්‍යවසායකයින් ඇතුළු ප්‍රජා කණ්ඩායම් සඳහා දැරිය හැකි ණය, ඉතුරුම් සහ අනෙකුත් මූල්‍ය සේවා සැපයීම සඳහා ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි.

සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන සාම්ප්‍රදායික මූල්‍ය ආයතන මෙන් නොව ලාභය උපරිම කිරීමට වඩා සමාජ බලපෑමට ප්‍රමුඛත්වය ලබාදෙනු ලබයි. සාර්ථක සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණයේ එක් කැපී පෙනෙන උදාහරණයක් වන්නේ නොබෙල් ත්‍යාගලාභී මුහම්මද් යුනුස් විසින් ආරම්භ කරන ලද බංග්ලාදේශයේ ග්‍රාමීන් බැංකුවයි. ග්‍රාමීන් බැංකුව සිය නව සමූහ ණය දීමේ ආකෘතිය හරහා මිලියන සංඛ්‍යාත දරිද්‍රතාවයෙන් පෙළෙන පුද්ගලයන්ට, විශේෂයෙන් කාන්තාවන්ට, ව්‍යවසායක ව්‍යාපාර සඳහා ණය ලබා ගැනීමට ප්‍රවේශය ලබා දී ඇත. එමඟින් ඔවුන් දරිද්‍රතාවයෙන් මුදවා ගනිමින් බිම් මට්ටමේ සමාජ-ආර්ථික සංවර්ධනයක් ඇති කරනු ලැබීය. විවිධ මට්ටමේ සාර්ථකත්වයන් සමඟ ලෝකයේ විවිධ රටවල මෙවැනි මූල්‍ය පිරිමි නිර්මාණය වී ඇත. ලතින් ඇමරිකාවේ, FINCA International සහ Pro Mujer වැනි සංවිධාන කාන්තා ව්‍යවසායකයින් සහ කුඩා වතු හිමියන් සවිබල ගැන්වීම සඳහා සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආකෘතිය උත්තේජනය කර ඇති අතර එමඟින් ඔවුන්ගේ ප්‍රජාවන්හි ධනාත්මක වෙනස්කම් උත්ප්‍රේරණය කරයි.

සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණයේ තත්කාලීන අභියෝග

සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණය දේශීය සන්දර්භය තුළ අභියෝග සහ බාධකවලට ද මුහුණ දෙයි. බොහෝ සන්දර්භයන් තුළ, නියාමන බාධක, ප්‍රාග්ධනයට ඇති සීමිත ප්‍රවේශය සහ ප්‍රමාණවත් නොවන යටිතල පහසුකම් ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතනවල වර්ධනයට සහ තිරසාරභාවයට සැලකිය යුතු බාධා ඇති කරයි. එපමනක් නොව, අධික ණයගැතිභාවය, සේවාවලාභීන්ගේ ආරක්ෂාව සහ පාලන අසාර්ථකත්වය වැනි ගැටළු ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය භාවිතයන්හි සදාචාරාත්මක සහ සමාජීය ඇඟවුම් පිළිබඳ උත්සුකයන් මතු කර ඇත. කෙසේ වෙතත්, මෙම අභියෝග මධ්‍යයේ

වුවද, සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණය නව්‍යකරණය, සහයෝගීතාවය සහ බිම් මට්ටමේ ක්‍රියාකාරීත්වය මඟින් මෙහෙයවනු ලබන වෙනස්වන තත්වයන්ට අනුවර්තනය වෙමින් අඛණ්ඩව විකාශනය වේ. ඩිජිටල් මූල්‍ය සේවා, ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ණය සහ ආයෝජන වැනි මූල්‍ය පිරිමි ගෝලීය පරිමාණයෙන් ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණයේ ප්‍රවේශය සහ බලපෑම පුළුල් කිරීම සඳහා දායක වේ. තාක්ෂණයේ බලය උපයෝගී කර ගැනීමෙන් සහ රජයන්, සිවිල් සමාජ සංවිධාන සහ පෞද්ගලික අංශයේ පාර්ශවකරුවන් සමඟ හවුල්කාරීත්වයන් ඇති කර ගැනීමෙන්, සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණයට තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක (SDGs) කරා ප්‍රගතිය වේගවත් කළ හැකි අතර සැමට වඩාත් සාධාරණ ලෝකයක් ඒ තුළින් නිර්මාණය කළ හැකිය. ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ ලෝකයේ වෙනත් තැන්වල වේවා, සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණයේ සාර්ථකත්වය රඳා පවතින්නේ විශ්වාසය, වගවීම සහ ප්‍රජා හිමිකාරීත්වය සහතික වූ තැනදීය. කෙසේ වෙතත්, ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන මුහුණ දෙන ප්‍රමුඛතම අභියෝගයක් වන්නේ සංකීර්ණ නියාමන පරිසරයයි. එමෙන්ම, තාක්ෂණික ඒකාබද්ධ කිරීම සහ නවෝත්පාදනයන් අඩුකම, තිරසාර මූල්‍ය පිළිවෙත් අනුගමනය නොකිරීම, දේශගුණික විපර්යාස වැනි කාරණා ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන වලට වර්තමානයේදී අභියෝගයක් වී ඇත. සමස්ථයක් ලෙස ගත්කළ සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන ශ්‍රී ලංකාව තුළ මූල්‍ය ඇතුළත් කිරීම්, දරිද්‍රතාවය අඩු කිරීම සහ තිරසාර සංවර්ධනය ඉදිරියට ගෙන යාම සඳහා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. උපායමාර්ගික දැක්ම, නායකත්වය සහ සාමූහික ක්‍රියාමාර්ග තුළින් සමුපකාර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන තවදුරටත් ශක්තිමත් කර පවත්වාගෙන යා හැකිය.

5

මෙරට ප්‍රථම සමුපකාර සාමූහික ගොවිපල

ආනන්ද කරුණාරත්න

1956 පැවති පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ ජයග්‍රහණයක් සමඟ පොදු ජන පාලනයකට මඟ පෑදීමත් සමඟ සමාජයේ සියළු සමාජ තීරු තුළ බලාපොරොත්තු කළ ගැන්වෙන සමයක් විය. මෙහි දී විශේෂයෙන්ම තරුණ පරපුර ඇතුළු සමස්ත ජනයාගේ සිතූම් පැතුම් මෝදු වෙන යුගයක් බවට පත් විය. මෙරට සමස්ත ජනතාවගෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් ග්‍රාමීයව ජීවත් වෙමින් ගොවිතැන ප්‍රධාන ජීවනෝපාය කරගත් පිරිස විය. මෙරට විශාල ඉඩම් ප්‍රමාණයක් කොළඹ පදනම් කර ගත් වතු සමාගම් යටතේ පැවතීමත් ඒවායේ කුලී කරුවන් ලෙස වැඩ කිරීමට සිදුවීමත් පැවතුන ක්‍රමවේදය විය. සඳලංකා සමුපකාරය යනුද ජනතාවගේ සිතූම් පැතුම් අනුව ක්‍රියා කරන සංවිධානයක් ලෙස ජනයා තුළ පැලපැදියම්ව තිබූ අදහස සමාජ උන්නතිය සඳහා ආදර්ශයක් ලෙස භාවිතා කිරීමේ අවස්ථාව ලැබුණි. විභාග වලින් සමත්වුවද රැකියාවක් සොයා ගත නොහැකිව ජීවත් වූ පිරිස් වලට සහන සැලසීමේ අදහස සඳලංකා සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ සභාපති වින්සන්ට් සුබසිංහයන් තුළ කුළුගැන්වී තිබුණි. සුදුකර පටි රැකියා ගැන සිහින මවමින් සිටි තරුණ පිරිස රටේ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට බද්ධ කර ගැනීම හැර වෙන විකල්පයක් නොමැති බව විශ්වාස කළ සුබසිංහයන් කුරුණෑගල දිසාපතිතුමා පුද්ගලිකව හමුවී දැදුරු ඔය අසබඩ පිහිටි ආනන්දවූව "මගුරන්කඩවල" නමැති සම්ප්‍රදායික ගමේ වනයෙන් පිරි ප්‍රදේශයේ අක්කර 300 ක් ලබා ගැනීමට හැකි විය. ඇද හැලෙන මෝසම් වැසි නිසා වසරක් පාසා දැදුරු ඔය පිටාර ගැලීමත් සමඟ සියවස් ගණනක් පුරාවට රොන්මඩ තැන්පත්ව ඇති මෙම බිම් තීරය ඕනෑම බෝගයක් වගා කළ හැකි ඉහළම අස්වනු ලබා දෙන නැවුම් සරු බිමකි. කොළඹ-හලාවත ප්‍රධාන මාර්ගයේ බංගදෙනිය හංදියෙන් දකුණට ඇති ආනන්දවූව පාරේ වතුපොල හන්දියෙන් හැරී මේ සඳහා තෝරාගත් බිම් පෙදෙසයි. පළමුවෙන්ම තමා පුද්ගලිකව ගොස් මෙම භූමියේ යෝග්‍යභාවය තීරණය කර ගැනීමට සුබසිංහයන්ම කටයුතු කෙරිණි. තම මෝටර් රථය අසල විහාරස්ථාන

භූමියේ ගාල් කර දිසාපති කාර්යාලයේ නිලධාරීන් සමඟ මහ කැලය පිරමින් දැදුරුඔය අන්තයේ අදාළ ඉඩමට ලගා වූණේ අඩි පාරකිනි.

මේ සඳහා උනන්දුවක් දක්වන ජ්‍යෙෂ්ඨය සමත් තරුණයන්ගෙන් අයදුම්පත් කැඳවා සඳලංකා සමුපකාර සමිතියේ ප්‍රාදේශික වල දැන්වීම් පල කර, සුදුස්සන් තේරීම කළේත් මෙතුමා විසින්මය. වාඩි ගැසීමට අවශ්‍ය පොල් අතු, ලණු කැරලි හා වෙනත් උපකරණ හා ආම්පන්න සඳලංකා සමුපකාරය විසින්ම සපයාගෙන පිගානක් හා පැදුරක් පමණක් රැගෙන එන ලෙස දැන්වීමත් සමඟ 25 දෙනෙකුගෙන් යුත් පළමු කණ්ඩායමට සභායට වැඩිහිටි පිරිසක් ද සම්බන්ධ කර ගැණිණි. සියළු දෙනා සුබ නැකතින් සමුපකාර ලොරි වල නැගී පිටත් වූනේ නව අභියෝගයක වගකීම් හා දෙගිඩියාවන් හිසේ දරමින්ය. කැලෑ ඉඩමට වාහන ඇතුළු කළ නොහැකි බැවින් අතරමග වාහන නවතා කර මතින් රැගෙන ගිය විසිලි ආහාර ඇතුළු ආම්පන්න තොග වන මැද පිහිටි දැවැන්ත නුග රුක යටය. වසර 800 ක ඉතිහාසයක් සහිත ගත වනය රුදුරු වන අලින් ගහන කැලෑව භාර වන දෙවි දේවතාවන්ගෙන් පිහිට පනමින්, කිරි උතුරුවා වන සතුන්ගෙන් බේරා දෙන ලෙස භාරවීමක් විය. මුල්ම දින සවස පොල් අල්ලියක පමණ ප්‍රමාණයක් එළිපෙහෙලි කර, කනු හතර සිටුවා රාත්‍රිය උදාවීමට පෙර වහලට පොල් අතු බැද ගැනීමට හැකි වි ඇත. මුල්ම දින කිහිපය මෙම නැවුම් වින්තනයේ මහමොලකරු වූ සුබසිංහයන්ද නිදා ගත්තේ රැගෙන ගිය පොල් අතු ඉරුවක් එලාගෙන ඒ මතය. රාත්‍රි මදුරු සේනා කළ වදයෙන් බේරීමට සුබසිංහයන් රෙද්දක් පොරවා ඊට නිදි වර්ජිතව පවත් සලමින් මදුරුවන් දණ්ඩ කිරීම වැලැක්වීමට අනෙක් අය උත්සාහ දරා ඇත. සැලසුම් කළ පරිදි පළමු අදියර තුළ කැලෑව කපා සකසා ගත යුතු බිම් ප්‍රමාණය අක්කර 15 කි. සති ගණනක මහන්සියෙන් පසුව එම ඉලක්කය සපුරා ගැනීමත් සමඟම පසු අවස්ථා

දෙකකදී රැගෙන ගිය තරුණ පිරිසත් සමග තවත් තැන් දෙකක නව වාඩි දෙකක් ද ඉදි කෙරිණි. මෙම තෝරගත් පිරිස වයස අවුරුදු 25 ට අඩු හදු යෞවනයන් වූ බැවින් මෙය ඔවුන් තම දිවියේ ලත් අමුතූම අත්දැකීමක් විය. ඇතැමුන් තම දෙමාපියන්ගෙන් වෙන්වීමේ සංකාපයෙන් බර්තව සිටියද සම වයසේ පිරිසක් එකට එකතුවීම ඔවුන්ට තරමක අස්වැසිල්ලක් විය. පළමුවෙන්ම තරුණ ගොවි සමිතියක් ලෙස පිහිටුවා පිරිස අතරින් වැඩිදෙනාගේ කැමැත්ත දිනාගත් තරුණයා කණ්ඩායම් නායක ලෙස තෝරා ගැනීමට ඉඩ ලබා දීමට කටයුතු කෙරිණි. රෝස්ටරයට අනුව දිනකට දෙදෙනෙකු වාඩි කුසිසිය තුළ කෑම පිළියෙල කිරීමට නිදහස් වන අතර මෙමගින් සෑම අයෙකුට ම කෑම පිසීමේ හැකියාව ලබා දීම සුබසිංහයන්ගේ අදහස විය. බීමට ජලය ලබා ගැනීමට පළමුවෙන්ම කණින ලද ලීද අදටත් එසේම ආරක්ෂා සහිතව කිසිදු වෙනසක් නොකර තබා ඇත්තේ ද එය සිහිවටනයක් ලෙස තබා ගනිමිනි. පිරිසිදු කර අවසන් කළ ඉඩම් තුළ හෝග වගා කරමින්ම අනෙක් කොටස් පිරිසිදු කිරීම කර ගෙන යැවිණි. වැඩි ඵලදාව ගෙන එන හෝග වලට අවශ්‍ය ජලය දැඳුරු ඔයෙන් සපයා ගත්තේ සුබසිංහයන්ගේ පුද්ගලික ඉඩමක තිබූ ජල මෝටරය මෙම ස්ථනයේ සවි කිරීම මගින්ය. සියළු දෙනා සඳහා ආහාර පාන වියදම් හා පැමිණීම සමුපකාර සමිතිය මගින් පත් කළ කළමනාකරුවෙකු පොතක සටහන් කරන අතරතුර රජයෙන් මේ සඳහා ගෙවන ලද මුදල ද පොදු ගිණුමකින් පාලනයවීම සිදු විය.

අසනීප වෙන තරුණයන් හට ප්‍රතිකාර සඳහා යැවුනේ සඳලංකා සමුපකාර ව්‍යාපාරයට අයත් සඳලංකා සමුපකාර රෝහල වෙතටය. සමුපකාර ගම්මානයට අවශ්‍ය වියළි ආහාර රැගෙන ආ ආපසු යන සමුපකාරයට අයත් ලොරි වලින්ම අසනීප වී ප්‍රතිකාර අවශ්‍ය තරුණයන් යැවුනේත් සහ සුව වූවන් ආපසු ගෙන්වා ගත්තේත් සුබසිංහයන්ගේ මහත් ඔනෑකම මතය.

කැලෑ මදුරු උවදුර නිසාම මැලේරියා රෝගය වැනි උණ රෝගී තත්වයන් උත්සන්න වූ අවස්ථාවේ තරුණ දරුවන් ගැන අනුකම්පා කර සියළු දෙනාටම මදුරු දැල් තම පුද්ගලික වියදමින් අරන් දීමට තරම් සුබසිංහයන් කටයුතු කෙරිණි.

සෑම ඉඩම් කොටසකම පානීය ජලය ලබා ගැනීම සඳහා ලිං තනා ගැනීම අත්තමි ක්‍රමයට (පරපෝකාර වෙමින්) සිදු කෙරිණි.

ගොඩබිමට වන්නට ඇති ස්වභාවිකව ජලය රැස්වන භූමිය තරමක වැවක ස්වරූපය ගනිමින් කිසියම් ඉඩෝර කාලයකට ඔරොත්තු දෙන ස්ථානයක් අක්කර 300 ක භූමියට අවශ්‍ය පැපොල් පැල මාරවිල පොල් පැල තවානකින් මිල දී ගෙන රැගෙන එනු ලැබුවේ ද මෙතුමා විසින් තම පුද්ගලික වාහන වලින්. ඉතා කෙටි කලක් තුළ මුං, රටකපු, කෙසෙල් වැනි අතුරු හෝග සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් සපිරි ගොවිපලට පිටින් මිලදී ගැනීමට සිදුවූයේ දියළුනු හා කරවල පමණි. ගොවිපල සාර්ථකත්වය ගැන ආරංචි වූ රජයේ බලධරියන් විසින් කෘෂි උපකරණ සහ පැරණි ට්‍රැක්ටර් රථයක් ද පරිත්‍යාග වශයෙන් ලැබුණි.

දැනට ජීවතුන් අතර සිටින සාමාජිකයන්

සමුපකාර ක්‍රමය යටතේ මුළු ඉඩමම එකම බිම් කඩක් ලෙස සලකා රටේ ආහාර අවශ්‍යතාවය අනුව සුදුසු හෝග වගා කරවමින් ජාතික ආර්ථිකයට දායකවීම සුබසිංහයන්ගේ අදහස විය. සමාජවාදී අර්ථ ක්‍රමයක් ඇති රටවල සිදු කරන ක්‍රමවේද පිළිබඳ මනා අවබෝධයක් ඇතිව මෙම පියවර ගත්තද තරුණ පිරිසට අවශ්‍ය වූයේ ඉඩම් කොටස් කර වෙන්කර ගෙන පුද්ගලිකව පදිංචි වීමටය. 1960 වන විට එකම ආකාරයේ නිවාස පද්ධතියක් ඉදිකර තරුණ ගොවි ගම්මානය ඉදි කිරීමේ සුබසිංහයන්ගේ අදහස ඒ ආකාරයෙන්ම ඉටු කර ගත නොහැකි වුවද තරුණ ඉල්ලීම එකහෙලා ඉවතලා පිටුපා යාමට සුදුසු නොවන බව සුබසිංහයන්ගේ හැගීම විය.

ඒ අනුව ගොඩ ඉඩම් හා දැඳුරු ඔය ආශ්‍රිත පහත් බිම්වල කුඹුරු යාය සැකසීමට යොදා ගන්නා ලදී. ඒ අනුව අක්කර 5 ක ගොඩ ඉඩමක් සහ අක්කර 2 ක කුඹුරු ඉඩමක හිමිකාරත්වය එක් එක් තරුණයා වෙත ලැබී ඇත.

සමුපකාර සත්ව ගොවිපලක් ලෙස වැඩිදියුණු කිරීමේ අවශ්‍යතා ප්‍රදේශයේ දේශගුණික තත්වයට ගැලපෙන එළඹුණු ද ඇති කිරීමට සුබසිංහයන් කටයුතු කෙරිණි. සතුන් විකුණා ලැබෙන ආදායම ද තරුණ ගොවි සමිතියේ පොදු ගිණුමට එකතු කර ප්‍රතිලාභ සමසේ බෙදා දීම සිදු කෙරිණි.

අවශ්‍යතා පිරිමසා ගැනීමට යාම ඊම් සඳහා සඳලංකා සමුපකාරයට අයත් ජීප් රථයක්ද ගොවිපල අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් සපයා තිබුණ අතර එකල තිබූ එකම රසාස්වාදය විනාශව නැරඹීම බැවින් තරුණයන් කණ්ඩායම් වශයෙන් හලාවත නගරයට ගොස් විනාශවී තිබූ ඉඩ ප්‍රස්ථා උදා කර දීමට ද කටයුතු කර තිබුණි.

දැනට ජීවතුන් අතර සිටින සාමාජිකයන්

ගොවිපලේ සාර්ථකත්වය පිළිබඳ කෘෂිකර්ම නිලධාරීන් රජයට කරුණු වාර්තා කිරීම ගැන සතුටු වූ එවකට කෘෂිකර්ම අමාත්‍ය ධුරය දැරූ සී.පී. ද සිල්වා මහතා නිරීක්ෂණ වාර්තාවකට එක් විය. වත්තේ ට්‍රැක්ටරයේ මඬ ගාඩය මත ලැල්ලක් සවි කර ඒ මත නැගී ගොවිපල සිසාරා සංචාරය කළ අමාත්‍යවරයා තරුණ සමිතියක් හරහා කටයුතු කරගෙන යාම ගැන අනිශය සතුටට පත් අමාත්‍යවරයා සංවර්ධන කටයුතු වෙනුවෙන් වියදම් කර එතෙක් පියවා ගැනීමට නොහැකි වූ මුදලක් රජයේ වියදමක් ලෙස සලකා පියවා දැමීමට පොරොන්දු විය. ඒ අවස්ථාවේ දී ද ඉඩම් හිමිකාරත්වය පිළිබඳ අදහස මතු වූ අවස්ථාවේ සී. පී. ද සිල්වා අමාත්‍යවරයාගේ ද අදහස වූයේ සුබසිංහයන්ගේ චින්තනය කදිම වුවද අවස්ථානුකූලව එය ප්‍රායෝගිකව කිරීමේ අසිරුතාවය සලකා තරුණ පිරිසගේ අදහස ක්‍රියාත්මක කිරීම සුදුසු බවයි. මීට අමතරව, සමුපකාර ව්‍යාපාරය හා කෘෂිකර්ම ක්ෂේත්‍රයට සම්බන්ධ විදෙස් රටවලින් පැමිණි නියෝජිත කණ්ඩායම් රැසක් මෙම ගොවිපල නැරඹීමට වරින් වර පැමිණ ඇති බව අදටත් එහි මුල් පදිංචිකරුවන් අතරින් ජීවතුන් අතර සිටින 60 දෙනෙකුගෙන් පමණ යුතු මුල් ගොවි පිරිස අතරින් අද වන විට ජීවත්වන ගොවීන් හය දෙනා පැවසුහ.

ගොවිපලේ සාර්ථකත්වය ගැන ආරංචිය පැතිරීමත් සමඟ දිසාපතිවරයාගේ මැදිහත්වීම මත ගොවිපල හා ඊට ප්‍රවේශ වන මාර්ගයද සංවර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය උපකාර ලබා දීමට පියවර ගෙන ඇත.

තරුණ පිරිස ආගමික පසුබිමකින් බැහැරව මෙලෙස හුදකලාව ජීවත්වීම තුළින් දුරාවාර වලට යොමුවීමේ අනතුර හඳුනාගත් සුබසිංහයන් ඔවුන්ගේ ආගමික කටයුතු ඉෂ්ඨ කර ගැනීම සඳහා බෞද්ධ විහාරස්ථානයක අවශ්‍යතාවය හඳුනා ගැනිණි. එබැවින් අක්කර 300 ක් විශාල ඉඩමෙන් කොටසක් විහාරස්ථානයකට වෙන් කිරීමටත් ගොවිපල අරඹා වසරක් තුළම විහාරස්ථානය ඉදි කර එහි නායකත්වයට තම හිතවත් ස්වාමීන් වහන්සේන් නමක් වැඩම කරවීමටත් කටයුතු කර ඇත.

මෙහි විශේෂත්වය වනුයේ අදාළ ස්ථාන තමා පුද්ගලිකව ගොස් තෝරා ගැනීමත්, කිසිදු දේශපාලන අධිකාරීත්වයේ සහාය නොපැතිමත් අදාළ රාජ්‍ය බලධාරීන් සමඟ සෘජුව සම්බන්ධවී අවශ්‍ය කටයුතු වලට යොමුවීමත්ය.

සුබසිංහපුර සමුපකාර සමූහ ගම්මානය පිහිටුවා ඇති ආරංචිය රට පුරා පැතිර යාමත් සමඟ අවට නිකවැරටිය, ආනමඩුව වැනි වනගතව තිබූ ප්‍රදේශ වලට පිට පළාත් වලින් පිරිස් බියකින් නොමැතිව පැමිණ පදිංචි වීමට ද මෙය උත්තේජනය සැපයීමක් විය.

දැනට ජීවතුන් අතර සිටින සාමාජිකයන්

එමෙන්ම වසර 70 ක් ගතව ඇති අදටත් ප්‍රමාණවත් ප්‍රවාහන පහසුකම් නොමැති ප්‍රදේශයක් තෝරා ගෙන හුදි ජනයාගේ ගැටළුව විසඳා ලීමට තම පුද්ගලික දේපල වලින් ලැබෙන ආදායම් පොදු අරමුණක් කරා යොමු කිරීමට පෙරමුණ ගැනීම අනිශය වැදගත්ය. තමාගේ දිවිය තුළ සිදු

කළ හොඳම පුනායකර්මය සමුපකාර ගොවිපල නිර්මාණය කිරීම බව සුබසිංහයන් පවසා ඇත.

කෙසේ වුවද “සඳලංකා සඳ” ග්‍රන්ථයේ සඳහන් කර ඇත්තේ තමා බලාපොරොත්තු වූ ආකාරයටම මෙරට පළමුවන සමුපකාර ජනාවාස ක්‍රමය සර්ව ප්‍රකාරයෙන්ම සාර්ථක නොවුවද, ඉන් ලත් ප්‍රතිඵල වලින් තෘප්තිමත් වන බවයි.

මෙතුමා මෙරට පළමු සමුපකාර ගම්මානය පිහිටුවීම මගින් කළ සේවය ඇගයීමක් ලෙස අදටත් හෝග වලින් ඉතාමත් ඉහළ ආදායමක් ලබමින් සාර්ථක දිවි පෙවකක් ගෙවන ඒදා තරුණයන් පිරිසගේ පසු පරම්පරා වලට අයත් පදිංචිකරුවන් මෙම ගම්මානය “සුභසිංහපුර” නමින් නාමකරනය කර ඇත.

ගොවි ජනපදයේ ආරම්භක අවස්ථාවක්

ගොවි ජනපදයේ ආරම්භක අවස්ථාවක්

ජායාරූප වල සිටින දැනට ජීවතුන් අතර සිටින ගොවි ජනපද ආරම්භක සාමාජිකයින්

1. එස්. කේ. ඒ. සිරිවර්ධන මහතා
2. පී. එල්. පියදාස මහතා
3. එස්. ජී. මැනුවෙල් මහතා
4. එම්. එම්. පොඩ් අප්පුහාමි මහතා
5. ඩී. එම්. තිලකරත්න මහතා

6

ශ්‍රී ලංකාවේ සමූපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීමට බලපෑ සමාජයීය වාතාවරණය සහ සමූපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ස්ථාපිත කිරීමේදී අපේක්ෂා කළ පරමාර්ථ සාධනය වී ඇති ආකාරය

ආචාර්යය ඩී. එම්. ටී. දිසානායක

බ්‍රිතාන්‍ය පාලකයන් වෙතින් නිදහස ලත් පසු මෙරට සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය දියත් කිරීමට එරෙහිව ගැටළු රැසක් උත්ගතව තිබුණි. එහි ප්‍රධාන ගැටළුව වූයේ මෙරට සංවර්ධනයට දායක විය හැකි මූල්‍ය ක්‍රමයක් රට තුළ ක්‍රියාත්මක නොවීමයි. එනිසා ඊට විසඳුමක් ලෙස 1949 අංක 58 දරණ මුදල් නීති පනත සම්මත කරගෙන ඒ අනුව 1950 අගෝස්තු මස 28 දින මෙරට ශ්‍රී ලංකා මහබැංකුව පිහිටුවීම සිදු කරන ලදී.

මෙරට ආර්ථික සංවර්ධන ක්‍රියාවලියෙහි ග්‍රාමීය අංශයේ සංවර්ධනය පෙරටුකරගත යුතු බව නිදහසින් පසු පාලන තන්ත්‍රය හෙබ වූ ජන නායකයින් බොහෝ දෙනෙක් අදහස් කළහ. ඒ නිසා ශ්‍රී ලංකා මහබැංකුව පිහිටුවා වසර 10 ක් වැනි කාලයක් ගත වීමේදී මෙරට ජන ජීවිතයෙහි බොහෝ කාර්යයන් සඳහා උපකාර ලබා ගැනීමට රාජ්‍ය මූල්‍ය ආයතනයක් ලෙස 1961 ජූලි මස 01 වැනි දින මහජන බැංකුව ආරම්භ කරන ලදී. මහජන බැංකුව ආරම්භ කිරීමේදී එවකට අග්‍රාමාත්‍ය සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක මැතිණිය, මුදල් අමාත්‍ය ධූරය දැරූ ආචාර්ය ඇන්.ඇම්.පෙරේරා මැතිතුමන් සහ වෙළඳ ආහාර හා නාවික අමාත්‍ය ධූරය දැරූ ටී.බී.ඉලංගරත්න මැතිතුමන් ද මෙරට ආර්ථික හා සමාජ සංවර්ධනයෙහි පුළුල් අපේක්ෂාවකින් යුතුව ඊට මැදිහත් වූහ. මහජන බැංකුව ආරම්භ කිරීම සඳහා එවකට ප්‍රමාණවත් මුදල් හා සංවිත ප්‍රමාණයක් රජය සතුව නොතිබූ අතර ඒ සඳහා “සමූපකාර අංශයෙහි දායක වීම” රජය අපේක්ෂා කළහ. වර්ෂ 1960 පමණ වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතා සාර්ථකව පළාත් හා දිස්ත්‍රික් සමූපකාර බැංකු ක්‍රියාත්මක වෙමින් පැවති අතර ඒවා සියල්ල එවකට වසර 10කටත් වැඩි කාලයක් පරිණතව පැවති සමූපකාර පෙඩරල් බැංකුවේ සාමාජිකත්වය ලබාගෙන තිබුණි. 1961 වසර වන විට සමූපකාර පෙඩරල් බැංකුවේ විශාල වත්කම් ප්‍රමාණයක් පැවති අතර මහජන බැංකුව පිහිටුවීම සඳහා එකී පෙඩරල් බැංකුවේ වත්කම්

මහජන බැංකුවට පවරාදෙන ලදී. ඊට කෘතගුණ සැලකීමක් වශයෙන් මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ නිර්දේශය මත මහජන බැංකුවේ ප්‍රථම සභාපති තනතුර සඳහා සදලංකාවේ ගාන්ධි යන විරුදාවලියෙන් හැදින්වූ වින්සන්ට් සුබසිංහ ශ්‍රීමතානන් පත්කෙරුණි.

කෘෂිකර්මාන්තය ඇතුළු මෙරට ග්‍රාමීය සංවර්ධනයට අත්තින්දීම මහජන බැංකුව ආරම්භ කිරීමේ එක් ප්‍රධාන අපේක්ෂාවක් විය. 1964 වර්ෂය වන විට මෙරට මහජන බැංකුවේ ශාඛා 48 ක් පමණ ක්‍රියාත්මකව පැවති අතර එකී ශාඛා සියල්ලම ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන නගරවල ස්ථානගතව තිබුණි. නමුත් ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තය හා සම්බන්ධ සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය බෙහෙවින්ම ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ක්‍රියාත්මක වී ඇති නිසා මහජන බැංකුවට පමණක්ම මෙරට හැටදහසකට අධික ගම් ප්‍රමාණයකට බැංකු හා මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ සේවාවන් ගෙනයාම අපහසු බව බලධාරීන්ට මැනවින්ම පසක් වී තිබුණි. එහෙයින් ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා බැංකු හා මූල්‍ය සේවය ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලට ගෙනයාම සඳහා උපායමාර්ග සෙවීම බලධාරීන්ගේ ඊලඟ බලවත් ප්‍රයත්නය විය.

1964 වර්ෂය වන විට මෙරට පාලන බලය හෙබ වූ අග්‍රාමාත්‍යතුමියගේ උපදෙස් පරිදි මුදල් ඇමතිතුමන් වෙළඳ ඇමතිතුමන් සහ මහජන බැංකුවේ සභාපති වින්සන්ට් සුබසිංහ මැතිතුමා එක්ව යෝජනා ගැටළුව විසඳාගැනීම සඳහා යෝග්‍ය උපාය මාර්ග කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළහ.

ආසියාතිකරයෙහි දියුණු වෙමින් පැවති රටවල් ගණනාවකට සංවර්ධනය සඳහා මූල්‍ය උපදේශකත්වය ලබා දුන් විශිෂ්ඨ මූල්‍ය උපදේශකවරයෙක් වූ බ්‍රිතාන්‍ය ජාතික “ මහාචාර්ය යූනුස් ” මෙම කාලවකවානුව වන විට ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණ සිටියේය. ග්‍රාම සංවර්ධනය සඳහා සුළු මූල්‍යකරණ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය උපදේශකවරයෙක්, ලෙස කටයුතු කර අත්දැකීම් ලබා සිටි

මෙම මූල්‍ය උපදේශකවරයාගෙන් අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා ගැනීමටද ඉහත සඳහන් පුරෝගාමීන් කටයුතු කර ඇත. එක් දහස් නමසිය හැට දශකය ආරම්භ වන විට ග්‍රාමීය බැංකු සංකල්පය බංග්ලාදේශය, ඉන්දියාව වැනි අසන්න රටවල ඉතා හොඳින් ක්‍රියාත්මකව තිබුණි. මහාචාර්ය යුනුස් මැතිතුමන්ගේ උපදේශකත්වයෙන් එකී රටවල් ග්‍රාමීය බැංකු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක වී ඇති ආකාරයෙහි අත්දැකීම්ද ලබාගෙන මෙරට ග්‍රාමීය බැංකු ස්ථාපිත කිරීමේ වැඩසටහන් සැලසුම් කළහ.

එක් දහස් නමසිය හැට දශකය ආරම්භ වෙද්දී මෙරට විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති විශාල ප්‍රමාණයක් ක්‍රියාත්මකව පැවතුනි. පාරිභෝගික කටයුතුල කෘෂි නිෂ්පාදන මිලදී ගැනීමේ කටයුතු, කෘෂි ණය ලබාදීමේ කටයුතු, රජයේ සහනාධාර බෙදාදීමේ කටයුතු, ඇතුළු කාර්යයන් රාශියක් විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතියක භූමිකාව බවට පත්ව තිබුණි. විශේෂයෙන්ම කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා සාමාජිකයින්ට ණය මුදල් සැපයීම, කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය හා පොහොර වර්ග සැපයීම, කෘෂි නිෂ්පාදන මිලදී ගැනීම, විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතිවල ණය අංශයේ කාර්යභාරය ලෙස ක්‍රියාත්මකව පැවතුනි.

ඉහත සඳහන් සියලු තත්වයන් ඉතා මැනවින් අධ්‍යනය කර ඉදිරිපත් වූ මූල්‍ය උපදේශකත්වයන්හි මග පෙන්වීම් ද සැලකිල්ලට ගනිමින් උක්ත පුරෝගාමීන් විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය හා ග්‍රාමීය සංවර්ධනයේ යෝග්‍යතම උපාය මාර්ගය වශයෙන් සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ආරම්භ කිරීමේ වැඩපිළිවෙල රජයට යෝජනා කරන ලදී. ඒ 1964 වර්ෂයේදීය. උක්ත යෝජනාව මෙරට ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා වූ ග්‍රාම සංවර්ධනය පිළිබඳ එතෙක් මෙතෙක් සිදුකල “ඉතා වැදගත්ම” යෝජනාවලිය විය.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීමේදී පරමාර්ථ කරගත් ප්‍රධාන අරමුණු 04ක් සහ එම අරමුණු සාධනය කර ගැනීම සඳහා සක්‍රීය වූ ක්‍රියාකාරකම් 08ක් ද යෝජනා යෝජනාවලිය සමග ඉදිරිපත් කරන ලදී. එකී අරමුණු හා ක්‍රියාකාරකම් සියල්ල ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික අභිවෘද්ධිය උදෙසා ග්‍රාමීය සංවර්ධනයට යෝග්‍ය වූ යෝජනාවලියක් ලෙස පිළිගෙන 1964 වර්ෂයෙහි මාර්තු මස 26 වැනි දින මෙරට පළමු සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛාව මධ්‍යම පළාතේ මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ මැණිකින්නේ දී ආරම්භ කරන ලදී. ඒ හරියටම මීට වසර හැටකට ඉහත

කාලවකවානුවකදීය. 1964 වර්ෂයේදීම අප්‍රේල් මස 19 වන දින හේවාට්ස්සේදී දෙවන ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛාවත් එම වර්ෂයේම මැයි මස 07 දින නාත්තන්ඩියේදී තෙවන ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛාවත් ආරම්භ කෙරුණි.

එවකට පැවති විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති සම්බන්ධ කරගෙන ඒවායේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු අංශයක් ස්ථාපිත කරගෙන මැණිකින්නේනේ ආරම්භ කළ සමුපකාර ග්‍රාමීය ශාඛා පිහිටුවීමේ වැඩ පිළිවෙල ඉන් අනතුරුව ගතවූ කාලය තුළ පහත සඳහන් ආකාරයට මෙරට දීප ව්‍යාප්ත වෙමින් ක්‍රියාත්මක විය.

වසරින් වසර මෙරට සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛා පිහිටුවීම වර්ධනය වූ ආකාරය

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීමේ දී ඇතිකරගත් මූලික අරමුණු

ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීමේ දී ප්‍රධාන අරමුණු 4 ක් ඉලක්ක කර ගන්නා ලදී.

වර්ෂය	බැංකු ශාඛා ගණන
1964	03
1965	08
1966	13
1967	27
1968	44
1969	68
1970	90
1971	111
1974	303
1977	544
1980	641
1983	843
1987	911
1988	970
1989	988

වර්ෂය	බැංකු ශාඛා ගණන
1990	1039
1992	1039
1996	1293
1997	1329
1998	1351
2000	1418
2001	1507
2002	1531
2003	1594
2004	1539
2005	1677
2009	1797
2016	2667
2018	1711
2022	2227
2023	2300

1. වරප්‍රසාද ලත් පන්තීන් හා ජන සමූහයන්ට සීමා වූ බැංකු කටයුතු හා බැංකු පහසුකම් ග්‍රාමීය ජනතාව අතරට ගෙන යාම හා ව්‍යාප්ත කිරීම.
2. සාම්ප්‍රදායික බැංකු ක්‍රමයේ පවත්නා සමහර ගති ලක්ෂණ හේතුවෙන් ජාතික මූල්‍ය ප්‍රවාහයෙන් ඉවත්ව තිබූ ග්‍රාමීය ඉතුරුම් සංවිධානාත්මක ලෙස ජාතික ආර්ථිකය වෙත ඇද ගැනීම හා එම මූල්‍ය සම්පත් ජාතික ආර්ථික සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය සඳහා උපයෝගී කර ගැනීම.
3. ග්‍රාමීය ණය ගැති භාවය පිටු දැකීමේ මූලෝපායක් වශයෙන් ග්‍රාමීය ජනතාවගේ සමාජ හා ආර්ථික සංවර්ධනයට ඉවහල් වන්නා වූ අරමුණු හා ක්‍රියාකාරකම් ඵලගැන්වීම සඳහා මූල්‍ය අනුබලයක් සැපයීම.

4. ග්‍රාමීය ජනතාවගේ මූල්‍ය අවශ්‍යතාවයන් සපුරාලන අයුරින් "සපිරි ණය" ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු අරමුණු සාධනය කරගැනීම සඳහා අපේක්ෂා කළ ක්‍රියාකාරකම්

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීමේදී අපේක්ෂිත අරමුණු සාධනය කර ගැනීම සඳහා සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු වෙතින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ප්‍රධාන කාර්යයන් 08 ක් යෝජනා කරන ලදී.

1. මහජන තැන්පත් භාර ගැනීම.
2. සාමාජිකයින්ගේ සියලුම ණය අවශ්‍යතා ආවරණය වන පරිදි ණය ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
3. ණය සැපයුම් ක්‍රියාවලිය නිෂ්පාදන යෙදවුම් සැපයුම් හා අලෙවිය සමඟ සම්බන්ධ කිරීම.
4. ග්‍රාමීය අංශයේ විභව සම්පත් හා ශ්‍රම කුසලතා හඳුනා ගැනීම.
5. එසේ හඳුනාගන්නා ලද සම්පත් ඵලදායී ආර්ථික ක්‍රියාවලියක යෙදවීම වෙනුවෙන් මූල්‍ය අනුබලයන් සපයන්නකු හා මාර්ගෝපදේශකයකු වශයෙන් ක්‍රියා කිරීම.
6. ස්වරණාහරණ උකස් අත්තිකාරම් සැපයීම.
7. මුදල් ගෙවීම හා විවිධ පැවරුම් ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීම.
8. ව්‍යාපෘති සකස් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.

ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීමේදී අපේක්ෂා කළ අරමුණුවල යථාර්ථවත්භාවය.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීමේ දී ඊට දායක වූ පුරෝගාමීන් මෙරට සමුපකාර සංවර්ධනයෙන් ඔබ්බට විහි දී ගිය දීර්ඝ කාලීන ජාතික සංවර්ධනය උදෙසා අපේක්ෂා කළ අරමුණු එකිනෙක විග්‍රහ කර බැලීම ඉතාම කාලෝචිත යැයි සඳහන් කළ හැක.

- බැංකු කටයුතු හා බැංකු පහසුකම් ග්‍රාමීය ජනතාව අතරට ගෙනයාම.
හැටදහසකට අධික ගම් දනවී ස්ථානගතව පැවතියේ මෙරට ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලය. එවකට නාගරික, අර්ධ නාගරික, ග්‍රාමීය, පුර්ණ ග්‍රාමීය වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වූ ප්‍රදේශ ශ්‍රී ලංකාවේ පැවතුණි. වර්තමානයෙහි වුවද ශ්‍රී

ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තය සහ කර්මාන්තකරණයට අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය සම්පාදනය කෙරෙන කෘෂි නිෂ්පාදන ඉතා බහුලව සිදු කෙරෙන පළාත් හා දිස්ත්‍රික්ක ශ්‍රී ලංකාවේ පවතී. උතුරු මැද, උතුරු, වයඹ, නැගෙනහිර, උතුරු යන පළාත් ඊට නිදසුන් වේ. මෙම ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ජීවත් වූ ජනතාවටද සමාජයෙහි විශේෂ වරප්‍රසාද බෙහෙවින් භුක්තිවිඳින ජන සමූහයන්ට හිමි බැංකු කටයුතු හා මූල්‍ය පහසුකම් දායාද කර ගැමියන්ගේ කෘෂිකර්මාන්තය මූලික වූ ග්‍රාමීය ආර්ථිකය නගා සිටුවීම හා සංවර්ධනය කිරීම මෙම අරමුණ මගින් අපේක්ෂා කළ යුතුමය විය.

- මූල්‍ය ප්‍රවාහයෙන් ඉවත්ව තිබූ ග්‍රාමීය ඉතුරුම් සංවිධානාත්මක ලෙස ජාතික ආර්ථිකය වෙත ඇද ගැනීම හා එම මූල්‍ය සම්පත් ජාතික ආර්ථික සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට උපයෝගී කර ගැනීම.

අතීතයේදී මෙරට දිගු කාලීන ඉතුරුම් බෙහෙවින්ම පැවතියේ ග්‍රාමීය අංශය වෙතය. ගෘහයකට ලැබෙන අදායම අරපිරිමැස්ම, සකසුරුවම, අත්‍යවශ්‍ය පරිභෝජනය සඳහා වැයකර ලැබෙන ආදායමින් අනිවාර්යෙන්ම යම් කොටසක් ඉතිරි කර එය මතු ප්‍රයෝජනය සඳහා ආයෝජනය කළ ජන වර්ගය වූයේ ග්‍රාමීය ජනතාවයි. ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ඉතුරුම් තැන්පත් ලෙස මූල්‍යකරණය වී ඒවා ජාතික ආර්ථික ක්‍රියාවලියට එලදායි ලෙස බද්ධ කර ගැනීම මෙම අරමුණ මගින් අපේක්ෂා කළ යුතුමය විය.

බැංකු පහසුකම් නොමැති බොහෝ ප්‍රදේශවල ගැමි ජනතාව තම ආදායම්වලින් ඉතිරිකිරීම සිදුකලත් ඒවා මුදල් මුදල් වශයෙන්ම සන්තකයේ තබාගැනීම හෝ නිධන් වස්තුවක් ලෙස සඟවා තැබීම හෝ පරිහරණයෙන් තොරව ආරක්ෂිත යැයි අදහස් කළ තැනක අසුරා තැබීම පුරුද්දක් ලෙස සිදුකරමින් සිටියහ. රටක ආර්ථික සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට එහි ඇති දුබලතාවය ගැමියන්ට අවබෝධ කර දී ඉතිරිකරන දෑ බැංකුවක තැන්පත් බවට පත් කර එකී මූල්‍ය තැන්පත් රටෙහි ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක කර ගැනීම මෙම අරමුණ මගින් අපේක්ෂා කළ සුවිශේෂී අදහස විය.

- ග්‍රාමීය ණයගැති භාවය පිටුදැකීම.
වසර දෙසීයකට වැඩිකාලයක් තුළ පැවති ඉංග්‍රීසි පාලනය හේතුවෙන් මෙරට නිදහස ලබන අවස්ථාව වන විට ලාංකීය ගැමි ජනතාව උග්‍ර ණයගැතිභාවයකට පත්ව තිබුණි. අදායම් අඩුවීම රජයට විවිධ බදුවර්ග ගෙවීමට සිදුවීම නිසා ඉතිරි කිරීම හා ආයෝජනය දුර්වල වී ගැමියන් ණය ගැති බවට පත්වීම 1950 දශකයේ දී දක්නට තිබූ සුලභ ලක්ෂණයක් විය. විධිමත් හා අවිධිමත් ආකාරයේ ණයගැති භාවය දිගින් දිගට වර්ධනය වීම ග්‍රාමීය ආර්ථිකය දුර්වල කෙරුණ හේතුවක් විය. එමෙන්ම ග්‍රාමීය සමාජය තුළ පවතින නූගත්කම, ගෘහ කළමනාකරණය පිලිබඳ මන්දගාමී අවබෝධය යනාදී හේතූන් නිසා “ණයගැති භාවය දෘශ්ඨ වක්‍රයක්” මෙන් දියත් වීම 1964 පමණ වන විට මෙරට ග්‍රාමීය ජන සමාජය තුළ පැවති බරපතල ගැටළුවක් විය.

ග්‍රාමීය මූල්‍ය ආයතන ස්ථාපිත කොට ග්‍රාමීය ජනතාවට අවශ්‍ය උපදේශනය, මගපෙන්වීම, දැනුවත් කිරීම හා පුහුණුව ලබාදී ග්‍රාමීය ජන ජීවිතය යහපත් භාවයට පත් කිරීම මෙම අරමුණෙහි දිගුකාලීන අපේක්ෂාව විය. ණයගැති භාවයට පත් වීමේ අනිටු ප්‍රතිවිපාක පිලිබඳ ගැමියන්ට අවබෝධයක් ලබාදී ණයගැති භාවයට පත්වීමට බලපෑ හේතු සාධක පිලිබඳ ස්වයං යථාවබෝධයකට පත් කර සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පුළුල් වශයෙන් ග්‍රාමීය සමාජ සංවර්ධනයට දායක වීමේ මෙහෙවරක යෙදීම මෙම අරමුණෙහි අපේක්ෂාව විය.

- සපිරි ණය ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම
ග්‍රාමීය ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා ගැමියන්ට “ණය” යන සිද්ධාන්තය සක්‍රිය වශයෙන් පැවතිය යුතු අත්‍යවශ්‍ය සාධකයකි. ණය පිලිබඳ කළමනාකරණය, ණය විනය, ණය පිලිබඳ නිවැරදි ආකල්පීය මතවාදය යනාදී කරුණු ගැමියන් වැඩි දෙනෙක් තුළ දක්නට නොවීම ලාංකීය ගැමි සංස්කෘතියෙහි දක්නට ලැබුණු විශේෂ ලක්ෂණයකි. එමෙන්ම ණයක් ලබා ගැනීම ගැමියන්ට පහසුවෙන් කළ හැක්කක්ද නොවීය. විධිමත් වූ මූල්‍ය ආයතනයකින් ණයක් ලබා ගැනීමට පාවිච්චි කළ යුතු ලිපිලේඛණද බොහොමයක් විය. ඇතැම්විට ඒවා අවබෝධ කර ගැනීමද ගැමියන්ට උගහට විය.

ඇතැම් ණය පිළිබඳ අයදුම්පත්ල ගිවිසුම්ල උපදෙස්ල යනාදිය සිංහල භාෂාවෙන් නොවූ අතර ඒවා අවබෝධකර ගෙන අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කිරීම ඉතාම අසීරු කරුණක් විය. එමෙන්ම සාමාන්‍ය ගැමියෙකුට බැංකුවක් හෝ මූල්‍ය ආයතනයකට ගොස් නිලධාරීන් හමු වී තම අවශ්‍යතාවය සපුරා ගැනීමේ ප්‍රයත්නය තදබල අපහසු කරුණක් විය. මෙම හේතු නිසාම ගැමියන් විධිමත් ආයතනික ණය ඇයැදීම පසෙකට දමා අවිධිමත් මාර්ගයෙන් ණය අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම ණය ගැතිභාවයෙහි බේදවාචකය තව තවත් තීව්‍ර කරන තත්වයන්ට පත්ව තිබුණි.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීමේ දී ඉහත සඳහන් අපහසුතා සියල්ලට පිළිතුරු වශයෙන් වූ සුවිශේෂ අරමුණක් ලෙස “සපිරි ණය” ක්‍රමය සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු වෙතින් ක්‍රියාත්මක කලයුතු බව යෝජනා කරන ලදී.

සපිරි ණය යෝජනා ක්‍රමය මගින් අපේක්ෂා කළ ප්‍රධාන ලක්ෂණ කීපයක් පහත දැක්වේ.

1. ගැමියන්ට එක් එක් අවස්ථාවට ණය ලබාගැනීම සඳහා ණය අයදුම් කිරීමට අදාළ කටයුතු නැවත නැවත සිදු කිරීම වෙනුවට ඉදිරි වසර 03 ක් සඳහා හෝ වගා කන්න 6ක් සඳහා වලංගු වන සේ එකවර දීර්ඝ කාලීනව ණය අනුමත කර ගැනීම.
2. ණය ගැනීම හා ණය ආපසු ගෙවීම සඳහා කෘෂි යෙදවුම් හා අලෙවි පහසුකම් උපයෝගී කර ගන්නා ආකාරය ගොවීන්ට හඳුන්වා දීම.
3. ණය ලබාදීමේදී බැංකුවලට වැයවන පරිපාලන වියදම් හැකිතාක් පහත මට්ටමකින් පවත්වාගෙන යාම සහ ණය දීමේදී හැකිතරම් සරල ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කිරීම.
4. “කෘෂි කදවුරු” මගින් ගොවීන් එක ප්‍රදේශයකට කැඳවා එම අවස්ථාවේදීම ණය අයදුම්පත් ලබාගෙන ඒවා පරීක්ෂා කල බලා ණය අනුමත කිරීම. එක් ණය මුදලක් ප්‍රධාන කාර්යයන් කිහිපයකට අදාළ කරගත හැකිවීම.
5. ලබාගත් ණය මනා සංයමයකින් හා විධිමත් විනයකින් යුතුව පරිහරණය කිරීමේ උපදේශණය ණය ලාභීන්ට ලබාදීම.
6. ණය ආපසු අය කර ගැනීම මූල්‍යමය වශයෙන් හෝ කෘෂි නිෂ්පාදන වශයෙන් හෝ සිදුකෙරෙන නිසා ණය ආපසු ගෙවීම කල් පසු නොවී සිදු කර ගැනීම.

7. ණය කරුවන්ගේ කෘෂි නිෂ්පාදන ස්වභාවික ආපදාවන් මගින් හානියකට හෝ අවධානමකට පත් වුවහොත් ණය මුදල් උපලේඛනගත කර ණයදුන් බැංකුවට හා ණයකරුවන්ට ශ්‍රී ලංකා මහබැංකුව මගින් සහන සැලසීමට අවස්ථා ඇතිකර දීම.
8. ණය භාවිතය සම්බන්ධව තෘප්තිමත් ගණුදෙනුකරුවන් සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛා වෙත නිර්මාණය කිරීම සහ එතුලින් සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛා වල ජනප්‍රියභාවය තීව්‍ර කරවීම.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ආරම්භ කිරීමේදී යෝජනා කළ මෙම සපිරි ණය යෝජනා ක්‍රමය කෘෂි කාර්මික ග්‍රාමීය ආර්ථිකයට ඉතාම වැදගත්වන හෙයින් යෝජිත ණය ක්‍රමය පිළිබඳව 1985 දීත් යලිත් වර්ෂ 2000 දීත් මෙරට සමුපකාර සමිති වලට සමුපකාර සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව වතු ලේඛන මගින් උපදෙස් නිකුත් කර ඇත. ඒ තරමට සපිරි ණය ක්‍රමය ග්‍රාමීය කෘෂි ආර්ථිකයට ඵලදායී මෙන්ම ඉතා වැදගත් සාධකයක් ලෙස සැලකිය යුතු විය.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීමේ දී අරමුණු සාධනය කර ගැනීම සඳහා යෝජනා කළ කාර්යයන් සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සියල්ලෙහි අඛණ්ඩව, ඵලදායී හා කාර්යක්ෂම ලෙස කාලීනව වෙනස්වූ මුහුණුවර ගනිමින් සක්‍රියව පැවතිය යුතු බවට යෝජනා විය. එකී කාර්යයන්හි අපේක්ෂාවන් පහත සඳහන් පරිදි වේ.

1. ග්‍රාමීය ජන සමාජයේ විවිධ ප්‍රජා කණ්ඩායම්වල ඉතිරි කිරීම් භාරගැනීම සහ විස්තීරණ තැන්පත් ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීම.
2. සාමාජික ණය අවශ්‍යතා සපුරාලීමේ පුළුල් සේවාවක් ක්‍රියාත්මක කිරීම. සාමාජිකයන්ගේ සියලු ණය අවශ්‍යතා සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු වෙතින්ම සපුරාලීමට පියවර ගැනීම.
3. ණය සැපයුම හා ආපසු අයකර ගැනීම කෘෂි නිෂ්පාදන, යෙදවුම්, සැපයුම් සහ අලෙවිය සමග එකට බද්ධ කර ණය කල්පසු වීම වැලැක්වීම.
4. ග්‍රාමීය අංශයෙහි පවතින මෙතෙක් ප්‍රයෝජනයට නොගත් භෞතික සම්පත් හා ශ්‍රම කුශලතා සංවර්ධන කාර්යයට උපයෝගී කර ගැනීමට සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පුරෝගාමීව කටයුතු කිරීම.

5. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවේ කළමනාකරු ඇතුළු ග්‍රාමීය බැංකුවට සම්බන්ධිත සියලුම සේවකයන් එක්ව සමස්ත ග්‍රාමීය බැංකුව තම බලප්‍රදේශයේ මූල්‍ය උපදේශකයා වශයෙන් සහ ග්‍රාම සංවර්ධනයේ මාර්ගෝපදේශකයා බවට පත්වීම.
6. ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ණය ගනුදෙනු සඳහා ඔවුන් අපේක්ෂා කරන පරිදි සහන පදනමින් උකස් කාර්යභාරය සිදු කිරීම.
7. ගනුදෙනුකරුවන්ගේ විවිධ අවශ්‍යතා පදනම් කරගෙන ඔවුන්ගේ සිතැගියාවන් පරිදි විවිධ පැවරුම් ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීම.
8. ග්‍රාමීය සංවර්ධනයට අවශ්‍ය විවිධ වූ ව්‍යාපෘති ග්‍රාමීය ජනතාවට හඳුන්වාදී ඒවා සාර්ථකව හා ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යාමට අවශ්‍ය උපදේශනය ලබා දීම.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීමේදී ස්ථාපිත කරගත් අරමුණු හා කාර්යයන්වල වර්තමාන සාධනීය තත්වය

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවා ඒවායේ අරමුණු ගත කාර්යයන් ආරම්භ කර දැනට වසර 60කට ආසන්න කාලයක් ගතවී ඇත. 2023 වසර අවසානයට මෙරට

ක්‍රියාත්මක සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සංඛ්‍යාව 2300 කට අධිකය. එකී ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛා මෙහෙයවන සමුපකාර සංවිධාන වර්ග කිහිපයකි.

1. විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති
2. ග්‍රාමීය බැංකු සමුපකාර සමිති
3. සකසුරුවම් හා ණය ගනුදෙනු පිළිබඳ සමුපකාර සමිති
4. නිෂ්පාදන හා සේවා සමුපකාර සමිති
5. වෙනත් සමුපකාර සමිති හෝ සංගම්

මෙරට සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛා සම්බන්ධයෙන් දැනට පූර්ණ තොරතුරු ලබා ගත හැකිව ඇති 2016 වසර අවසානයට සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛාවල අපේක්ෂිත අරමුණු හා ඊට අදාළ කාර්යයන්වල සාධනීය බව පහත සඳහන් සටහන මගින් විශ්ලේෂණය කල හැක.

උක්ත සටහන මගින් අනාවරණය කෙරෙන මෙරට සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු අංශවල සැලසුම්කරුවන්ට අවධාරණය වියයුතු ඉතා වැදගත් කරුණු කිහිපයක් මෙහි සඳහන් කල හැක.

භූගෝලීය වශයෙන් සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛා ව්‍යාප්තිය සහ ඒවායේ කටයුතු 2016.12.31 දිනට

පළාත	ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛා ගණන	තැන්පත් වටිනාකම රු.ද.ල	ප්‍රධානික ණය රු.ද.ල	උකස් අත්තිකාරම් රු.ද.ල	ණය හා උකස් අත්තිකාරම් රු.ද.ල	පළාත් ප්‍රතිශතය			
						ශාඛා	මුළු තැන්පත්	ණය	උකස්
බස්නාහිර	892	59147	7301	1455	8756	33	41	12	13
මධ්‍යම	354	2649	3097	572	3669	13	1	5	5
දකුණ	355	14612	9439	-	-	13	10	16	-
උතුර	70	26832	19596	131	19727	3	19	32	29
නැගෙනහිර	57	285	173	51	224	2	0.1	0.3	0.3
වයඹ	387	22796	11892	3749	15641	15	16	20	23
උතුරු මැද	151	3564	1930	526	2456	6	2	3	4
උතුර	165	4572	1526	667	2193	6	3	3	3
සබරගමුව	236	8461	5428	1050	6478	9	6	9	9
එකතුව	2667	142918	60382	8201	59144	100	98.1	100.3	86.3

1. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීම විශේෂයෙන්ම යෝජනා වූයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලටය. එදා සහ අදත් මෙරට ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ වූයේ උතුරුමැද, ඌව, නැගෙනහිර, වයඹ, උතුර යනාදී පළාත්බද ප්‍රදේශයන්ය. නමුත් වර්තමානය දක්වා සමස්ත ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛාවන්ගෙන් එකී පළාත් ප්‍රතිශතය උතුරුමැද 06%ක්, ඌව 06%ක්, නැගෙනහිර 02%ක්, වයඹ 15%ක්, සහ උතුර 03%ක් ආදී වශයෙන්ය.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සේවය වර්තමානය දක්වා වත් ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ වලට ජාතික වශයෙන් කාන්දුවීම අපේක්ෂා කල අයුරින් සිදුවී ඇත්දැයි යන්න නැවත නැවතත් විමසා බැලිය යුතු කරුණකි.

2. ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල මහජන තැන්පත් වර්ධනය වීම විවිධාකාර වූ කෝණමානයන්ගෙන් ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීමකි. කුටුම්භ පවුලක අරපිරීමැස්ම හා සකසුරුවම මෙන්ම ණයගැතිභාවය ක්‍රමයෙන් දුරුකර ගැනීම, ජාතික හා ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනයට දායක වීම යනාදී ක්ෂුද්‍ර හා සාර්ව ඉලක්ක ගණනාවක් මහජන තැන්පත් සංවර්ධනය තුලින් සිදු වේ.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ජාතික වශයෙන් ලබාගෙන ඇති මහජන තැන්පත්වලින් උතුරුමැද, ඌව, නැගෙනහිර යන පළාත්වල ප්‍රතිශතය අනුපිළිවෙලින් 2%, 3%, 0.1% යනාදී වශයෙනි. එයින් නිගමනය කළ හැක්කේ මෙරට ප්‍රධාන ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ජනතාවට මහජන තැන්පත් සංවර්ධනය සඳහා සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු වෙතින් ඉටු කර ඇති සේවය ප්‍රමාණවත් වූයේ ද යන්නයි.

3. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛා සියල්ල එක්ව 2016 වර්ෂය අවසානයට රැස්කර ඇති ඉතුරුම් තම්පත් ප්‍රමාණය රුපියල් දශලක්ෂ 142918 කි. එයින් ඒ ඒ බල ප්‍රදේශවල සාමාජිකයන්ට ණය ලබා දී ඇත්තේ රුපියල් දශලක්ෂ 60382 කි. එය දළ වශයෙන් මුළු තැන්පත් වලින් 42%කි. උකස් ණය ලබා දී ඇත්තේ රුපියල් දශලක්ෂ 8201 කි. එය මුළු තැන්පත් වලින් 5 කි. ණය හා උකස් යන දෙයාකාර සඳහාම මුළු තැන්පත් වලින් භාවිතා කර ඇත්තේ රුපියල් දශලක්ෂ 68583 කි. එය ප්‍රතිශතයක්

ලෙස රැස් කරන ලද මුළු තැන්පත් වලින් 48%කි. මුළු තැන්පත් වලින් ඉතිරිය වූ 52%ක ප්‍රමාණය විවිධ ආයෝජන සඳහා යොදවා ඇත.

ග්‍රාමීය සංවර්ධනයෙහි නිරවද්‍ය හා සැබෑ ක්‍රියාකාරීත්වය විය යුත්තේ ග්‍රාමීය මූල්‍ය සම්පත් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ තුලදීම ආයෝජනය කරවීමයි. නමුත් සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු මගින් ඒකරාශී කරන ලද ඉතුරුම් තැන්පත් ග්‍රාම සංවර්ධනය සඳහාම යොදවා ඇත්තේද යන්න පැන නගින ගැටලුවකි.

4. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ඒකරාශීකරණය කරන ලද තැන්පත් වලින් සාමාජික ණය සඳහා වෙන්කර ඉතිරි කොටසින් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් උකස් ණය සඳහා වැය කිරීම යෝග්‍යය. මක්නිසාද යත් බැංකුවක උකස් ණය දීම මගින් එකී බැංකුවට ලෙහෙසියෙන්ම හා පහසුවෙන්ම ආදායම් උත්පාදනය කර ගත හැකි වන අතර එය බැංකුවෙහි පරිපාලන වියදම් දරා ගැනීමට බොහෝ විට ප්‍රමාණවත් විය හැකි හෙයිනි.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ක්ෂේත්‍රය එකී උපායමාර්ගයෙන් ද නියමිත ප්‍රයෝජන ලබා තිබේදැයි යන්න නැවත විමසා බැලිය යුතු කරුණකි

5. ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති, ග්‍රාමීය බැංකු සමුපකාර සමිති සහ සභා සමුපකාර සමිති එකතුව 2016.12.31 දිනට ක්‍රියාත්මක වී ඇති ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛා 2667 කින් රැස්කර ඇති මහජන තැන්පත් එම වර්ෂයේදීම රැස්කර ඇති අනෙකුත් බැංකු හා මූල්‍ය ආයතන විසින් රැස්කරන ලද ජාතික තැන්පත් ප්‍රමාණයෙන් ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් කොපමණ ද යන්න විමසා බැලුවහොත් එකී ශේෂයද ප්‍රමාණවත් තත්වයක නොමැති බව සඳහන් කල හැක. ජාතික තැන්පත් අතර සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු තැන්පත් ප්‍රතිශතය කෙරෙහිද සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු කරුවන්ගේ අවධානයට ගත යුතු විශේෂ කරුණක් විය යුතුයි.

6. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රියාවලිය සම්පාදනයෙහි දී එහි පුරෝගාමීන් විසින් ග්‍රාමීය ණයගැති භාවය "පිටුදැකීම" බලාපොරොත්තු වූ මහඟු අපේක්ෂණයක් විය. මෙරට ග්‍රාමීය

ණයගැති භාවය පිටුදැකීමට සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පද්ධතියට සත්‍ය වශයෙන්ම හැකිවී ඇත්තේ කවර ප්‍රතිශතයකින්ද යන්න විමසා බැලිය යුත්තකි. එය ඵලදායී තත්වයකින් පැවත ඇත්දැයි යන්න තහවුරු කර ගැනීම අවිනිශ්චිතය.

7. වේගවත් හා ඵලදායී ග්‍රාම සංවර්ධන ප්‍රවේශයක් සඳහා සමුපකාර සමිති ඒකාබද්ධ කරගෙන ගැමියන්ට ඉතාම පහසු සපිරි ණය ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කල යුතු බව සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීමේ වැඩසටහනේදී යෝජනා කරන ලදී. එය ඉතිහාසයේ නැවත අවස්ථා ගණනාවකදී සමුපකාර ක්ෂේත්‍රයට අවධාරණය කර ඇත. නමුත් දැනට මෙරට ක්‍රියාත්මක විවිධ සේවා සමුපකාර සමිති වලින් සපිරි ණය ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කරනුයේ සමුපකාර සමිති කොපමණ ප්‍රමාණයක්ද එහි ප්‍රතිශතය කොතෙක්ද යන්න සලකා බැලීමද කාලීන අවශ්‍යතාවයකි.

8. ආරම්භයේදී පුරෝගාමීන් විසින් සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු වල භූමිකාව වශයෙන් කාර්යයන් 8 ක් හඳුන්වා ඇති නමුත් තැන්පත් භාර ගැනීම, ණය දීම, උකස් ගැනීම සහ පැවරුම් ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීම යන කටයුතු 04 පමණක් සිදු කර සෙසු කාර්යයන් 4ම යටපත් කර ඇති සමුපකාර සමිති සංඛ්‍යාව බොහොමයකි. එයද සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීමේදී අපේක්ෂා කල කාර්යයන් කෙරෙහි ප්‍රමාණවත් සැලකිල්ලක් නොදැක්වීමකි.

9. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුව තම ශාඛා බල ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක "මූල්‍ය අනුබල සපයන මාර්ගෝපදේශකයා" යන විරුදාවලි නාමයෙන් හැඳින්වෙන තත්වයට පත්ව ඇත්තේ ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛා 2300 න් කවර ප්‍රතිශතයක් ද යන්න ගණනය කළහොත් එම පිළිතුර සමුපකාර ග්‍රාමීය

බැංකු කරුවන්ට කම්පා විය හැකි කරුණක් වනු නොඅනුමානය. ග්‍රාමීය බැංකු ශාඛා වල ජනප්‍රියත්වය, මහජන විශ්වාසය හා උදා කරගත් කීර්තිය ගතවූ කාලයට සාපේක්ෂව ප්‍රමාණවත් ලෙස වර්ධනය වී තිබේද යන්න නැවත විමසා බැලිය යුත්තකි.

10. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු වැඩපිළිවෙල යෝජනා වූ 1964 වර්ෂයේ සිට 2024 වර්ෂය දක්වා වූ කල පරාසය වසර 60 කි. ගතවූ මෙම කාල සීමාව තුල ආර්ථික, සමාජයීය, බැංකු හා මූල්‍ය මෙන්ම නවීන විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික වශයෙන් යුග ගණනාවක් පසුකර මිලේනියම් යුගයකට සියලු සංවිධාන හා ජන කොටස් පිවිස ඇත. එතුලින් මෙරට ග්‍රාමීය විපරිණාමය නොසිතූ අයුරින් සිදු වෙමින් තිබෙන බව දැකිය හැක. එකී ග්‍රාමීය විපරිණාමයන්ට මුහුණ දිය හැකි පරිදි සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ක්ෂේත්‍රය නව්‍යකරණයට හා නවීනත්වයට පත්වී තිබේද යන්න විශ්ලේෂිතව අගය කල යුත්තකි.

වින්සන්ට් සුභසිංහ ශ්‍රී මතාණන් ඇතුළු ස්වර්ණමය පුරෝගාමීන් මීට වසර 60කට පමණ පෙර ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය සංවර්ධනය, සමුපකාර සංවර්ධනය සහ ජාතික සංවර්ධනය උදෙසා සුවිශේෂ කාර්යයක් ලෙස සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමය ආරම්භ කළහ. එදා අපේක්ෂා කල සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු වෙතින් සිදු වියයුතු අරමුණු හා කාර්යයන්වල යථාර්ථය වත්මනෙහි සාධනය වී තිබේද යන්න නැවත හැඳෑරීමක් සිදුකර අපේක්ෂිත යථාර්තයට ළඟා වීමට ඇති දුබලතා මගහරවා ගෙන සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ක්ෂේත්‍රය අභිවෘද්ධියක මාවතකට යොමු කිරීම උක්ත පුරෝගාමීන්ට පුද කරන උපහාරයක් වන බව සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ව්‍යාපාරය මෙහෙයවන සියලු බලධාරීන් අවධානයට ගත යුතු වගකීමක් වන බව සඳහන් කල හැක.

Title: Enhancing the Performance of Minipe Cooperative Rural Bank: Strategies for Sustainable Growth

R. M. D. H. Rathnayake

Introduction:

A cooperative rural bank is a financial institution that operates on cooperative principles, serving primarily rural communities by providing a range of banking and financial services. These banks are owned and controlled by their members, who are often local residents and customers of the bank. Cooperative rural banks aim to promote financial inclusion, support local economic development, and empower rural populations through access to credit, savings, and other financial products and services. . These banks provide banking and financial services to rural communities, aiming to promote financial inclusion, support local economic development, and empower rural residents through access to credit, savings, and other financial products and services.. Cooperative rural banks play a pivotal role in fostering financial inclusion and driving economic development in rural communities. The Minipe Cooperative Rural Bank, situated in Sri Lanka, holds significant potential to empower local residents and stimulate socio-economic progress. However, like many cooperative institutions, it faces challenges that hinder its performance and limit its ability to fulfill its intended objectives. In this article, we delve into strategies aimed at enhancing the performance of the Minipe Cooperative Rural Bank, with a focus on sustainable growth and community impact. One of the pressing challenges facing the Minipe Cooperative Rural Bank is the insufficient allocation of staff resources,

compounded by the lack of a systematic approach to financial data management. Currently, the roles of recovery officer and manager are consolidated into one position, resulting in overwhelming workloads and operational inefficiencies. With only one officer handling all tasks, including recovery efforts and managerial responsibilities, the bank faces significant hurdles in meeting the demands of its operations. Additionally, the absence of a digital system for managing financial data exacerbates the problem, as manual processes are prone to errors, delays, and inefficiencies.

Objectives:

1. To identify the key challenges faced by the Minipe Cooperative Rural Bank.
2. To propose solutions to address these challenges and enhance the bank's performance.
3. To outline a strategic approach for implementing these solutions and achieving sustainable growth.

Problem Identification:

The Minipe Cooperative Rural Bank encounters several challenges that hamper its performance and limit its effectiveness in serving its members and the community:

1. Operational Inefficiencies: The bank experiences inefficiencies in its day-to-day operations, including inadequate record-keeping, delays in transaction processing, and suboptimal resource utilization.

2. Governance Shortcomings: There are governance deficiencies within the bank, characterized by a lack of transparency, accountability, and effective leadership.
3. Member Disengagement: Member participation in bank activities and decision-making processes is low, resulting in a weakened sense of ownership and commitment among stakeholders.
4. Technological Lag: The bank lags in adopting modern technologies, hindering its ability to deliver innovative services and meet evolving customer needs.

Understanding the Challenges:

Before delving into potential solutions, it's crucial to understand the challenges faced by the Minipe Cooperative Rural Bank. Like many cooperative societies, the bank grapples with issues such as operational inefficiencies, governance shortcomings, member disengagement, and technological lag. These challenges inhibit the bank's ability to deliver quality financial services, expand its outreach, and remain competitive in a rapidly evolving financial landscape.

01. Operational Inefficiencies:

One of the primary challenges confronting the Minipe Cooperative Rural Bank is operational inefficiencies. These inefficiencies manifest in various forms, including inadequate record-keeping, delays in processing transactions, and suboptimal resource utilization. Addressing these inefficiencies requires streamlining internal processes, modernizing technological infrastructure, and enhancing operational effectiveness through training and capacity-building initiatives.

02. Governance Shortcomings:

Effective governance is essential for the success of any cooperative institution. However, the Minipe Cooperative Rural Bank faces governance shortcomings, including a lack of transparency, accountability, and effective leadership. Transparent decision-making processes, accountability mechanisms, and leadership development programs are imperative to instill confidence among stakeholders and foster a culture of trust and integrity within the bank.

03. Member Disengagement:

Member engagement is vital for the sustainability of cooperative organizations. Unfortunately, the Minipe Cooperative Rural Bank experiences member disengagement, characterized by a low level of participation in decision-making processes and a lack of interest in cooperative activities. Strategies aimed at enhancing member engagement, such as regular communication, inclusive decision-making, and educational initiatives, are essential for revitalizing the bank and strengthening its bond with the community.

04. Technological Lag:

In today's digital age, technological adoption is critical for the competitiveness and efficiency of financial institutions. However, the Minipe Cooperative Rural Bank lags in adopting modern technologies, which hinders its ability to deliver innovative services and meet evolving customer needs. Investing in digital infrastructure, implementing online banking solutions, and providing training on digital literacy are imperative for positioning the bank for future success and relevance.

Strategies for Enhancement:

To address the aforementioned challenges and enhance the performance of the Minipe Cooperative Rural Bank, several strategies can be considered:

01. **Operational Streamlining:** Implement streamlined processes and procedures to improve operational efficiency and reduce transactional delays.
02. **Governance Reform:** Enhance transparency, accountability, and leadership effectiveness through governance reforms and capacity-building initiatives.
03. **Member Engagement:** Foster a sense of ownership and commitment among members through inclusive decision-making, regular communication, and educational programs.
04. **Technological Innovation:** Invest in modernizing technological infrastructure, including online banking solutions, digital record-keeping systems, and training on digital literacy.
05. **Community Outreach:** Strengthen ties with the local community through outreach programs, financial literacy initiatives, and tailored financial products and services.
06. **Staff Augmentation:** Hire additional staff members to alleviate the workload burden on the recovery officer/manager. Recruit dedicated recovery officers to handle delinquencies and loan recovery processes separately from managerial duties.
07. **Role Segregation and Training:** Establish clear job descriptions and roles for each staff member to avoid overlapping responsibilities. Provide comprehensive training to staff members on their respective roles and responsibilities, emphasizing the importance of adherence to standard operating procedures.
08. **Implementation of Digital Financial Management Systems:** Invest in the adoption of digital financial management systems to streamline data processing, reporting, and deploy software solutions tailored to the banking industry that automate tasks such as transaction recording, account management, and reporting.
09. **Process Automation:** Introduce process automation tools to streamline routine tasks and minimize manual intervention in data management processes. Implement workflow automation systems to optimize operational efficiency and reduce the likelihood of errors associated with manual data entry.
10. **Capacity Building:** Conduct regular capacity-building programs and workshops to enhance staff skills in using digital financial management systems. Foster a culture of continuous learning and adaptation to new technologies to ensure staff proficiency and competence in utilizing digital tools effectively.

By addressing the issue of insufficient staff allocation and implementing solutions focused on role segregation, digitalization, and capacity building, the Minipe Cooperative Rural Bank can overcome operational challenges, improve efficiency, and

deliver enhanced services to its customers. By implementing these solutions in a coordinated and strategic manner, the Minipe Cooperative Rural Bank can overcome its challenges, improve its operational effectiveness, and achieve sustainable growth while fulfilling its mission of promoting financial inclusion and socio-economic development in rural Sri Lanka.

Conclusion:

The Minipe Cooperative Rural Bank has the potential to serve as a catalyst for economic empowerment and community development in rural Sri Lanka. By addressing operational inefficiencies, governance shortcomings, member disengagement, and technological lag, the bank can enhance its performance and achieve sustainable growth. Through strategic reforms, innovative initiatives, and collaborative efforts with stakeholders, the Minipe Cooperative Rural Bank can realize its mission of promoting financial inclusion and socio-economic progress in the communities it serves.

References

1. Belderbos, R. (2016). Technology strategies of multinational firms in the digital age. *Journal of International Business Studies*, 47(8), 881-897.
2. Bhatt, E. N., & Sharma, K. (2017). *Role of cooperative banks in rural development. International Journal of Multidisciplinary Research and Modern Education (IJMRME)*, 3(1), 255-260.
3. Diani, M. (2002). *Social capital and social movements: Toward a theory of democratic citizenship. Annual review of sociology*, 283-306.
4. Fulton, M., & Gibb, J. . (2019). *Cooperative Governance: Members at the Heart of Business. Routledge.*
5. Mhede, E. P. (2018). *Economic Factors Affecting Performance of Savings and Credit Cooperatives in Tanzania. European Journal of Business and Management*, 10(24), 1-10.
6. Serrano-Cinca, C., Gutierrez-Nieto, B., & Mar Molinero, C. (2007). *Microfinance institutions and efficiency. Omega*, 35(2), 131-142.

“එකා සැලවන් - සැල එකාටන් යන පහළ පවුලු ක්‍රියාකාරීන්ගේ ජීව පදනම අනෙක්වන සේවයට එනා ධනෝපායනය නොවේ.”

- ජියෝ පාර්බටි -

8

ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමයේ ගමන් මග

එම්. එම්. උදීන නිලංග ලක්මාල් ගමගේ

මෙරට සමුපකාර ණය දෙන සමිති ව්‍යාපාරයේ ආරම්භය පිළිබඳ ඒ වන විට බ්‍රිතාන්‍ය පාලනය කෙරෙහි මෙරට ස්වදේශික ජනතාව වෙත ඇතිවී තිබූ අප්‍රසාදයත්, ආහාර ද්‍රව්‍ය ආනයනය සඳහා අධික පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවීමත්, නිසා මෙරට දේශීය කෘෂි කර්මාන්තය කෙරෙහි බ්‍රිතාන්‍යයන්ගේ අවධානය ඇතිවීමත් බලපෑ බව කිව හැක.

එබැවින් එංගලන්තයේ එවකට පැවති ණය දෙන සමිති ක්‍රමය ඔවුන් විසින් මෙරටට හඳුන්වා දෙන ලදී. ඒ අනුව මෙරට ග්‍රාමීය ණයගැතිභාවයට පිළියමක් ලෙසින් මහනුවර දුම්රේ මිටියාවතේ සකසුරුවම්කම හා ණය දෙන සමිතියක් පිහිටුවීම සිදුවිය. මෙම ණය දෙන සමිති ක්‍රමය ආරම්භ කිරීම තුළ මෙරට ජනතාවගේ ඉතුරුම් රැස්කිරීම සහ එමගින් ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය පහසුකම් සැපයීම සිදු කෙරිණ. මේ අතර 1911 අංක 07 දරණ සමුපකාර සමිති ආඥා පනත මගින් මෙම සමුපකාර සමිති සඳහා නෛතික තත්ත්වය ඇති කිරීමට බ්‍රිතාන්‍ය රජය පියවර ගන්නා ලදී.

1941 අංක 34 දරණ එක්සත් සහකාර සමාගම් පනත යටතේ 1929 වර්ෂයේ ලියාපදිංචි කළ මෙරට පළමු සමුපකාර මධ්‍යම බැංකුව ලෙස යාපනය සමුපකාර මධ්‍යම බැංකුව ආරම්භ කරන ලදී. ලියාපදිංචිකළ සමුපකාර සමිතිවලටත්, පුද්ගලයින්ටත් මෙම සමුපකාර බැංකුවේ සාමාජිකත්වය ලබාගැනීමට හැකිවිය. දිවයිනේ උතුරු ප්‍රදේශයේ සමුපකාර සමිතිවලට මුදල් සැපයීම මෙම බැංකුව විසින් සිදුකරන ලදී. ඉන් පසුව මහනුවර මධ්‍යම සමුපකාර බැංකුවත්, කොළඹ සමුපකාර මධ්‍යම බැංකුවත් ආරම්භ විය.

මෙම බැංකු ආරම්භ කිරීමේ මූලික අරමුණ වූයේ සමුපකාර ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය මුදල් ස්වාධීනව සම්පාදනය කරගැනීම සහ එම මුදල් මගින් සමුපකාර සමිතිවලට අවශ්‍ය ණය පහසුකම් සපයා දීමයි. මේ වන විට මෙම මධ්‍යම බැංකු

කෙරෙහි ජනතා විශ්වාසය ඇතිවීම තුළ ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය මුදල් තැන්පත් ලෙස ලබාගැනීම පහසු විය. මෙම අවධියේ මධ්‍යම බැංකු වර්ග තුනක් ක්‍රියාත්මක විය. ඒවා නම්,

- පුද්ගලයින් පමණක් සාමාජිකත්වය දැරූ මධ්‍යම බැංකු.
- සමුපකාර සමිති පමණක් සාමාජිකත්වය දැරූ මධ්‍යම බැංකු.
- පුද්ගලයින් සහ සමිති යන දෙකොට්ඨාශයම සාමාජිකත්වය දැරූ මධ්‍යම බැංකු.

මෙලෙස ග්‍රාමීය මට්ටමේ සමුපකාර සමිති ක්‍රියාකාරීව තිබෙන අතරතුර, ද්විතීක මට්ටමේ සමුපකාර බැංකු සංගම් පිහිටුවීමේ අවශ්‍යතාවක් ඇතිවිය. ඒ අනුව එවකට පරිපාලන සංගමයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වූ ගාල්ල ගඟබඩ පත්තු පරිපාලන සංගමය 1935 බැංකු කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී. ඉන් පසුව කටුගම්පල, ගාලු නගරය, දකුණු වවුනියාව වශයෙන් බැංකු සංගම් 3 ක් බැංකු කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී. 1945 වන විට මෙවැනි බැංකු සංගම් 6ක ස්ථාපනය වී තිබුණි.

1950 දී ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව රජය විසින් පිහිටුවීමත් සමග මධ්‍යම බැංකුව වශයෙන් නම් භාවිතය ඉවත් කරන ලෙස මහ බැංකුව විසින් ඉල්ලීම් කරන ලදී. ඒ අනුව එම නම පළාත් හා දිස්ත්‍රික් වශයෙන් වෙනස්වූ අතර සමුපකාර පළාත් බැංකු පිහිටුවීම සමග එම පළාත්වල එම ප්‍රදේශවල තිබූ බැංකු සංගම්වල වත්කම් සහ වගකීම් එම පළාත් හෝ දිස්ත්‍රික් බැංකු සංගම් වෙත පවරාගනු ලැබීය.

මෙසේ බිහිවූ බැංකු පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් බැංකු සංගම් ඒකාබද්ධවීම තුළින් මුදුන් මට්ටමේ බැංකු ආයතනයක් පිහිටුවා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය ඇති විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙසින් 1947 අංක 39 දරණ මුදල් ආධාර ආඥා පනත අනුව 1947 දී සමුපකාර ෆෙඩරල් බැංකුව පිහිටුවන ලදී. මෙම අග්‍රස්ථ බැංකුව සමුපකාර මහ බැංකුව ලෙස හඳුන්වනු ලැබීය.

ඒ අනුව එම බැංකුවේ පරමාර්ථ පහත පරිදි විය.

- බැංකු කටයුතු සහ ණය පහසුකම් සැපයීම
- සමුපකාර සමිතිවල අතිරික්ත මුදල් සඳහා තුල්‍යකරණ මාධ්‍යයක් ලෙස කටයුතු කිරීම.
- සමුපකාර සමිතිවල කටයුතු පරීක්ෂා කිරීම.
- සමුපකාර සමිතිවල කාර්ය මණ්ඩලය හා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල වෙත මූල්‍ය පහසුකම් ලබාදීම සහ ඔවුන් පුහුණු කිරීම.

එම යුගයේ මෙරට කෘෂි කර්මාන්තය පුළුල්ව ව්‍යාප්ත වෙමින් පැවති අවධියක් වුවද ගොවීන්ගේ අවශ්‍යතා සපුරාලීමට මෙරටේ බැංකු පද්ධතිය සමත් නොවීය. මේ හේතුවෙන්, ඒ සඳහා විකල්ප රජය විසින් සොයා බලන ලදී. එහි දී මහබැංකුවේ මූලිකත්වයෙන් පැවැත්වූ සමීක්ෂණ වාර්තාවක් කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය වෙත ඉදිරිපත් කළ අතර, එම වාර්තාවට අනුව සමුපකාර බැංකු වෙනුවට ශක්තිමත් සමුපකාර සංවර්ධන බැංකුවක් පිහිටුවීමට යෝජනා කරන ලදී. මෙම සමුපකාර බැංකුව වාණිජ බැංකු කටයුතුවල නිරත විය යුතු බව මෙමගින් නිර්දේශ කර

එම නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසුව, 1960 දී බලයට පත් නව රජයේ මුදල් අමාත්‍යවරයාව සීටී ටී.බී ඉලංගරත්න මහතා විසින් මහජන බැංකුව 1961 අංක 29 දරණ මහජන බැංකු පනත යටතේ පිහිටුවා සංස්ථාපනය කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා ලදී.

1961 දී මහජන බැංකුව පිහිටුවීමත් සමග එය සමුපකාර ෆෙඩරල් බැංකු සියල්ල මහජන බැංකුවට ඒකාබද්ධ කරන ලදී. මෙහිදී ලාභ ලැබූ බැංකු සංගම් මෙසේ සම්බන්ධවීමට අකමැති වූ නමුත් පසුව යාපනය දිස්ත්‍රික් බැංකුව හැර අනෙක් සියළු බැංකු ඊට සම්බන්ධ විය. මේ අනුව එම සියළු බැංකුවල වත්කම් මහජන බැංකුව වෙත පවරන ලද අතර, සමුපකාර බැංකු ක්‍රමය මේ තුළින් අහෝසි විය.

මහජන බැංකුව පිහිටුවීමේ මූලික අරමුණ වූයේ “සමුපකාර සමිතිවලට, පිළිගත් සමිතිවලට, හෝ ගොවිකාරක සභාවලට, හා අන් තැනැත්තන්ට මුදල් හා වෙනත් ආධාර සැපයීමෙන් ලංකාවේ සමුපකාර ව්‍යාපාරය, ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමය හා කෘෂිකාර්මික ණය ලබාදීම සංවර්ධනය කිරීමයි”.

මහජන බැංකුවට පත්වන සාමාන්‍යාධිකාරී සහ සභාපති සමුපකාර ව්‍යාපාරය පිළිබඳ පළපුරුද්දක් සහ යහපත්

ආකල්පයන් ඇති පුද්ගලයන් විය යුතු බවට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවත් රජයත් සමුපකාරකයින් විශ්වාස කළේය. ඒ අනුව මහජන බැංකුවේ ප්‍රථම සභාපතිවරයා ලෙස කීර්තිමත් සමුපකාරකයකු වූ වින්සන්ට් සුභසිංහ මහතා පත් විය.

මහජන බැංකුව සමුපකාර ව්‍යාපාරය සඳහා දිගු කාලීන ණය, කෙටිකාලීන ණය, ද්‍රව්‍ය කුවිනාන්සි මුදල් කිරීම සහ පාරිභෝගික අවශ්‍යතා සඳහා අධිරා පහසුකම් ලබා දීම සිදු කරන ලදී. නමුත් 1961 මහජන බැංකු පනතේ 4 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය වැඩපිළිවෙලක් සකස්කිරීමට උනන්දුවක් දක්නට නොලැබිණ.

සමුපකාර බැංකු ක්‍රමය වඩා පුළුල්ව ව්‍යාප්ත කිරීමට මහජන බැංකුවේ සභාපති වූ වින්සන්ට් සුභසිංහ මහතාගේ අපේක්ෂාව වූ අතර, එම සංවර්ධන කාර්ය ඉටුකිරීම සඳහා ග්‍රාමීය බැංකු යෝජනා ක්‍රමය ඇති කරන ලදී. මේ අනුව 1964 දී ප්‍රථම සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුව ලෙස මැණික්හින්න ග්‍රාමීය මහජන බැංකුවත් දෙවැන්න හේවාච්ඡිස ග්‍රාමීය බැංකුවත්, තුන් වැන්න ලෙස මැද පළාතේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවක් ද ආරම්භ කරන ලදී.

මෙමගින් ඉතුරුම් තැන්පතු, කාලීන තැන්පතු පමණක් නොව ජංගම ගිණුම් ද ආරම්භ කරන ලදී. නමුත් මෙම බැංකුව නමින් වෙක්පත් නිකුත් කලද, එය වාණිජ බැංකුවක් නොවූ හෙයින්, මහ බැංකුව විසින් එම ජංගම ගිණුම් පවත්වාගෙන යෑම තහනම් කරන ලදී. මුල් අවධියේදී එම බැංකුවල කළමනාකරුවන් වූයේ මහජන බැංකු නිලධාරියෙක් වූ අතර, පසුව මහජන බැංකුව එම බැංකුවේ උපදේශකයකු ලෙස ක්‍රියාකරන ලදී. 1965 සිට 1971 දක්වා කාලය තුළ තවත් සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු 88 ක් ස්ථාපනය වූ අතර, 1972 අංක 05 දරණ සමුපකාර සමිති පනත අනුව බිහිවූ සෑම විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතියක් සඳහාම ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවන ලදී. මේ අනුව ග්‍රාමීය බැංකු සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුව යන නම භාවිතයට පැමිණියේය.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු වල කාර්යන්

1. සාමාජික සහ සාමාජික නොවන පුද්ගලයින්ගේ ඉතුරුම් තැන්පතු රැස් කිරීම.
2. විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතියේ සංවර්ධන සැලැස්මට අනුව සාමාජිකයින්ගේ නිෂ්පාදන සහ පරිභෝජන අවශ්‍යතා සඳහා ණය මුදල් සැපයීම.
3. සාමාජික සමාජික නොවන පාර්ශවයන් සඳහා උකස් පහසුකම් සැපයීම.

4. මුදල් ගෙවීම් සහ පැවරුම් සේවා ලබා දීම.

1977 පැවති මහ මැතිවරණයෙන් පසුව බිහිවූ නව රජය විසින් හඳුන්වාදුන් විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති හේතුවෙන් එතෙක් මහජන බැංකුවත් සමුපකාර ව්‍යාපාරයත් අතර පැවති සම්බන්ධතාව ක්‍රමයෙන් ගිලිහී යන්නට විය. එහිදී මහජන බැංකු පනත මෙරට ඇති වූ විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිවලට සරිලන ලෙස සංශෝධනය කිරීම සිදුවිය. මේ හේතුවෙන් ඇතිවූ නීතිමය තත්වයන් මත එතෙක් සමුපකාර ව්‍යාපාරය සහ මහජන බැංකුව අතර පැවති සම්බන්ධතා ක්‍රමයෙන් ගිලිහී යාම සිදු විය.

මේ අනුව මහජන බැංකුව තුළ ඇතුළු වෙනස්කම් පහත පරිදි දැක්විය හැක.

1. එතෙක් සමුපකාර ව්‍යාපාරය නියෝජනය කරමින් සිටි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල 08 දෙනෙකුගේ ප්‍රමාණය 03 ක් දක්වා පහත හෙළන ලදී.
2. 1978 අංක 25 දරණ මහජන බැංකු විශේෂ විධිවිධාන පනත යටතේ සාමාජික සමිති සඳහා වූ කොටස් අයිතිය කප්පාදු කිරීම.
3. පරමාර්ථ වගන්ති කප්පාදු කිරීම.
4. එතෙක් සමුපකාර සමිති වෙනුවෙන් ලබාදුන් ණය ප්‍රතිශතය අඩු කිරීම .
5. සමුපකාර ව්‍යාපාරය වෙනුවෙන් ලබා දී තිබූ අනෙකුත් සේවා පහසුකම් අහෝසි කිරීම.

මෙම තත්වය මත සමුපකාර ව්‍යාපාරයට ඇතිවූ ගැහැට පිළිබඳ අවධානයට ලක් කළ මෙරට සමුපකාර නායකයින් සිය අරමුදල් සමුපකාර ව්‍යාපාරය තුළම රඳවා ගැනීම සඳහා, මධ්‍යම මූල්‍ය සංවිධානයක් ලෙස දිස්ත්‍රික් සහ පළාත් සමුපකාර බැංකු සංගම් ආරම්භ කිරීමට තීරණය කළේය. මේ අනුව 1992 පළමු දිස්ත්‍රික් ග්‍රාමීය බැංකු සංගමය ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයෙන් ආරම්භ විය. අනතුරුව අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව, රත්නපුර, ගාල්ල, මාතර, කොළඹ, කළුතර ආදී තවත් දිස්ත්‍රික්ක කිහිපයකද, පළාත් බැංකු සංගම් ලෙස වයඹ, උතුරු සහ මධ්‍යම පළාත් බැංකු සංගම් ද ආරම්භ විය.

විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතිවලින් ග්‍රාමීය බැංකු වෙන්කිරීමේ යෝජනා

- 1976 සිට විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතිවලින් ග්‍රාමීය බැංකු වෙන්කොට වෙනම ලියාපදිංචි කළයුතු බවට මහජන බැංකුව විසින් යෝජනා කරන ලදී.

- 1986 දී නැවතත් එම යෝජනාව සමුපකාර කළමනාකරණ ආයතනය විසින් ඉදිරිපත් කරන ලදී.
- 1991 දී මුදල් සහ බැංකු කටයුතු පිළිබඳ ජනාධිපති කොමිෂන් සභාව මේ සඳහා නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරන ලදී.
- 1993 ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය මගින් ද විවිධ සේවා සමුපකාර සමිතිවලින් වෙන්කළ යුතු බවට නිර්දේශ කරන ලදී.

නමුත් සමුපකාර ව්‍යාපාරය තුළින්ම ඇති වූ විරෝධය මත එම නිර්දේශ තවම ක්‍රියාත්මක නොවී පවතී.

වත්මන් සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ මූල්‍ය ආයතන සඳහා අභියෝග රැසක් අනාගතයේ දී ජයගත යුතුව ඇත. එසේ ඇති වී පවතින අභියෝග පහත පරිදි හඳුනාගත හැක.

❖ නූතන සන්නිවේදන මෙවලම් සමග බද්ධ වූ පාරිභෝගිකයා ජයගත යුතුවීම.

වර්තමාන බැංකු ක්ෂේත්‍රයේ බොහෝ සේවා අන්තර්ජාලය හරහා ක්‍රියාත්මක වෙයි. මෙරට සන්නිවේදන සේවා පුළුල්වීම තුළ පාරිභෝගික සේවා වඩා කාර්යක්ෂමව සිදු කිරීමට හැකියාව ලැබී ඇත. මෙහිදී බැංකු පරිශ්‍ර කරා නොපැමිණ දුරස්ථ ලෙස සිය අවශ්‍යතා ඉටුකරගැනීමට පාරිභෝගිකයින්ට හැකිවී තිබේ.

මෙරට සමුපකාර මූල්‍ය ආයතන බොහොමයක වර්තමානය වන විට පරිගණකගත ගිණුම්කරණ පද්ධති භාවිතා කරනු ලබයි. එමෙන්ම ආයතන කිහිපයක ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර පහසුකම් ලබා දීම ද සිදු කරයි. ඒ හැර බොහොමයක් සමුපකාර මූල්‍ය ආයතන තවමත් යල්පැනගිය ශිල්පක්‍රම භාවිතයට ගනිමින් සිටී. මේ හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ආයතන කෙරෙහි පාරිභෝගික ආකර්ෂණය පහළ මට්ටමක පවතී.

ඒ අනුව සමුපකාර මූල්‍ය ආයතන මෙම තාක්ෂණික අභියෝග ජයගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.

❖ ගනුදෙනු වඩා වේගවත්ව සහ හසුවෙන් සිදුකළ යුතුවීම.

සමුපකාර මූල්‍ය ආයතනවල තැන්පත් රැස්කිරීම, ණය සේවා ලබාදීම ප්‍රධාන ව්‍යාපාරික කාර්ය ලෙස සිදුකරන

අතර, සාමාජික සහ සාමාජික නොවන යන ඕනෑම පාර්ශවයක් සඳහා වර්තමානයේ මෙම සේවා සපයනු ලබයි. මෙහි දී කාර්යබහුල පුද්ගලයින් සඳහා සේවා සැපයීමේ දී වඩා වේගවත් සේවාවක් ආයතනය වෙතින් ඔවුන් අපේක්ෂා කරයි.

නමුත් සමුපකාර මූල්‍ය ආයතන තුළින් සේවා ලබාගැනීමේ දී යම් ප්‍රමාදයන් ඇතැම් විට සිදු වේ. විශේෂයෙන් ණය අයදුම් කිරීමේ දී අනුගමනය කළයුතු පියවරයන් හේතුවෙන් බොහෝ විට එම සේවාව ලබාගැනීමේ දී යම් ප්‍රමාදවීම් ඇතිවෙනු දක්නට ලැබේ. එමෙන්ම තැන්පත් කරුවන්ට ස්ථීර තැන්පත් සිදුකළ අවස්ථාවේදීම තැන්පත් සහතිකය නිකුත් කිරීම ඇතැම් විට ප්‍රමාදවීමක් දක්නට ලැබේ.

මෙලෙස විවිධ අවශ්‍යතා සඳහා ආයතනට පැමිණෙන ගනුදෙනු කරුවන් වෙත ප්‍රමාදයකින් තොරව සිය සේවා ලබා දීමට සමුපකාර මූල්‍ය ආයතන වග බලා ගත යුතුය.

❖ වර්තමානයේ ගමට පිවිස සිටින ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය තරඟකරුවන්ට අභියෝග කිරීම සහ සාමාජික සංවර්ධනය.

සමුපකාර මූල්‍ය ආයතන කෙරෙහි වර්තමානයේ ඇතිවී තිබෙන අභියෝග අතර ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන සිය සේවා ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ තුළ ව්‍යාප්ත කිරීම දැකිය හැක. විශේෂයෙන් ග්‍රාමීය කාන්තාව ඉලක්ක කරගනිමින් ග්‍රාමීය දරිද්‍රතාවයට පිළියම් ලෙස මෙම ව්‍යාපෘති හඳුන්වා දී ඇත. නමුත් ග්‍රාමීය මූල්‍ය අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් ඉතා දිගු කලක සිට පෙනී සිටින සමුපකාර ව්‍යාපාරයට ග්‍රාමීය ණය අවශ්‍යතා සපිරීමේ හැකියාව පවතී. එහෙත් එම ණය වෙළඳපල තුළ පවතින ඉල්ලුමට සරිලන පරිදි සේවා සැපයීමට සමුපකාර ව්‍යාපාරය අසමත් වී තිබේ.

සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ සාමාජික සංවර්ධන වෙනුවෙන් කටයුතු කිරීමද යම් මන්දගාමී ස්වභාවයක් පෙන්නුම් කරයි. බොහෝ විට සමුපකාර ආයතන තම නිලවරණවලදී පමණක් සාමාජිකයා කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන්නේය යන චෝදනාව පවතී. එබැවින් තම සාමාජික ප්‍රජාව සමග යහපත් සම්බන්ධතාවක් සමුපකාර ආයතන විසින් අඛණ්ඩව පවත්වාගත යුතුව තිබේ.

එමෙන්ම සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ අවශ්‍යතාවය නව පිරිස් වෙත රැගෙන යාම සහ ඔවුන් මෙම ව්‍යාපාරය වෙත සම්බන්ධ කරගැනීමට අවශ්‍ය පසුබිම සකස්කර ගැනීමට සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ ආයතන සුදානම් විය යුතුය.

❖ සමුපකාර මූල්‍ය ආයතන කෙරෙහි පාරිභෝගිකයා තුළ විශ්වාසනීයත්වයක් ගොඩ නැගීම.

ඇතැම් සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සම්බන්ධව ඇති පාරිභෝගික විශ්වාසය පිළිබඳ ගැටළු ඇතිවී තිබේ. ඒ අනුව සිය සාමාජිකයා සහ පාරිභෝගිකයා තුළ ආයතන පිළිබඳ විශ්වාසය ගොඩනැගීමට අවශ්‍ය අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රියාමාර්ග, වාර්ෂික විගණන කටයුතු, නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීමට සමුපකාර ආයතන පියවර ගත යුතුය.

❖ බිඳවැටෙන ආර්ථික තත්වයන් හමුවේ සිය අරමුදල් ආරක්ෂා කර ගැනීම.

වර්තමානයේ මෙරට ආර්ථිකය තුළ දක්නට ලැබෙන බිඳවැටීම් හේතුවෙන් සිය අරමුදල් ආරක්ෂා කරගැනීම සමුපකාර ව්‍යාපාරයට උදා වී තිබෙන ප්‍රභලතම අභියෝගයක් බවට පත්වී තිබේ. එහි දී යම් ආයෝජනයන් පිළිබඳ තීන්දු තීරණ ගැනීමේදී පවතින උද්ධමනය, පොලී අනුපාත ආදියෙහි වෙනස් වීම්, ව්‍යාපාරික පරිසරයන් තුළින් ඇතිවන අවස්ථා සහ තර්ජන මැනවින් හඳුනාගැනීමේ හැකියාව අදාළ ආයෝජන පිළිබඳ තීරණ ගනු ලබන කමිටු සාමාජිකයින් සතු විය යුතුය. එසේ නොවීම තුළ තම සමුපකාර සමිතිය හෝ සංගමයට ලබාගත හැකි වාසි සහගත තත්වයන් අහිමිවීම සහ ඒවා තරගකාරී ආයතන විසින් ලබාගැනීමෙන් ඇතිවිය හැකි ව්‍යාපාරික තර්ජනයන්ට ලක්වීමක් සිදුවිය හැක.

❖ දැනුම සහ නිපුණතාවයෙන් යුතු කාර්ය මණ්ඩලයක් නිර්මාණය කර ගැනීම සහ නව්‍යතාවයන් පිළිගැනීමට සුදානම් වීම.

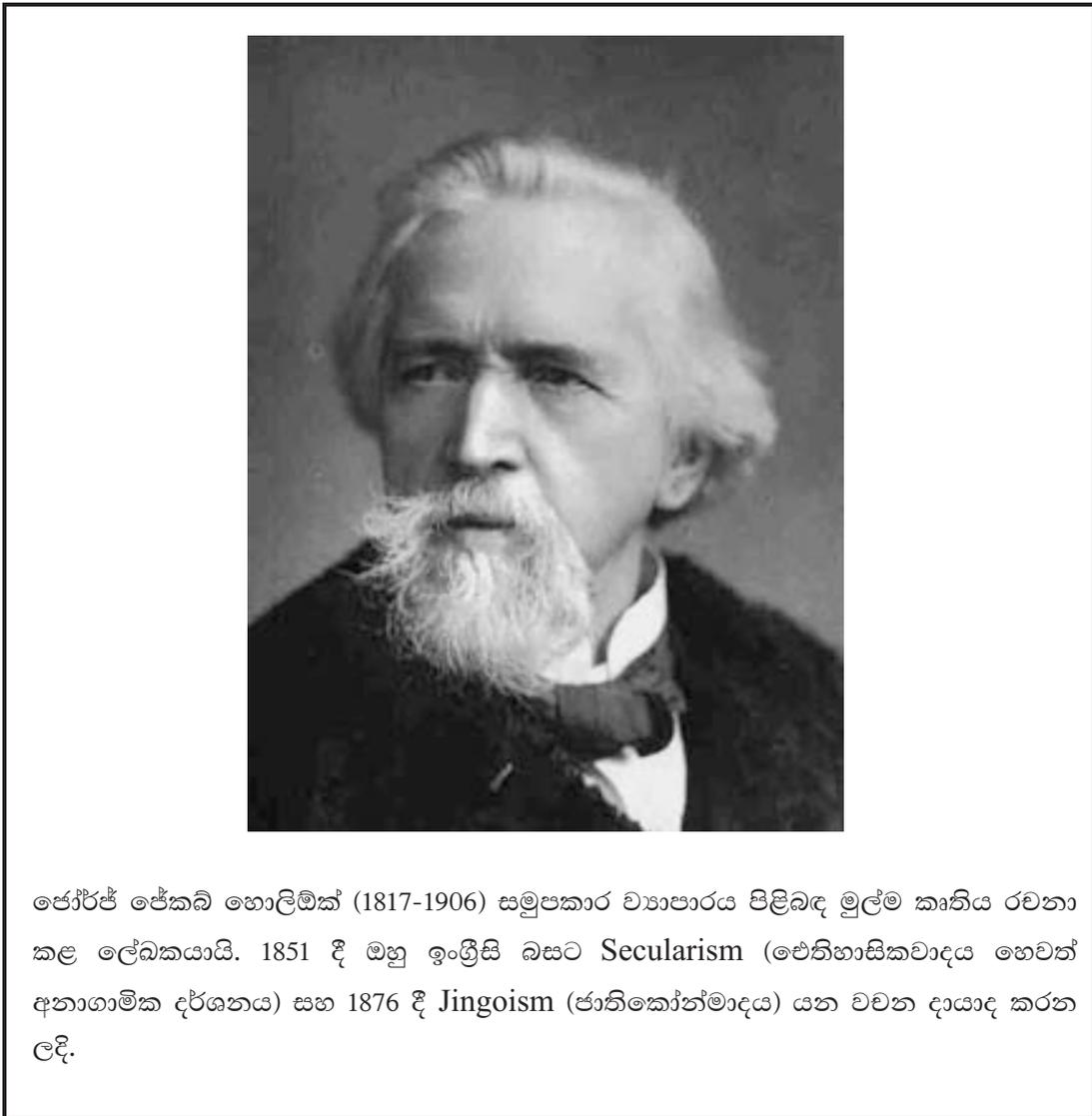
දිනෙන් දින නවීකරණය වන දැනුම සහිත කුසලතා පූර්ණ සේවක අවශ්‍යතාව නිරන්තරයෙන් සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ මූල්‍ය ආයතන වෙත පවතී. මේ හේතුවෙන් බොහොමයක් සමුපකාර මූල්‍ය ආයතන තම මානව සම්පත් සංවර්ධනය වෙනුවෙන් විවිධ ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කරයි. එහිදී එම සේවක ප්‍රජාව විවිධ විෂයානුබද්ධ පාඨමාලා සඳහා

සහභාගී කරවීම, විවිධ පුහුණු වැඩසටහන් සංවිධානය කිරීම සිදුකරයි.

එමෙන්ම මෙම ආයතන තුළ සිටින ඉහළ කළමනාකාරීත්වයට ලොව බිහිවන නව්‍යතා පිළිබඳ පවතින අවබෝධය මදවිමෙන් නව්‍යතාවන් සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ ආයතනවල ස්ථාපිත නොවීමට එය හේතු වී ඇත.

ඒ අනුව මෙරට සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ බැංකු ක්‍රමය ඉහත අභියෝග පිළිබඳව සැලකිලිමත් වෙමින් සිය ඉදිරි ගමන්

මග සැලසුම් කිරීම සිදුකළ යුතුය. එහිදී මෙරට ග්‍රාමීය ආර්ථිකයේ සංවර්ධනය වෙනුවෙන් ග්‍රාමීය මූල්‍ය වෙළඳපල තුළ ඉතුරුම් වර්ධනය කිරීම, එමඟින් ග්‍රාමීය ආයෝජන පුළුල් කිරීම සහ ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ණය අවශ්‍යතා ඉටුකිරීම පිළිබඳ වැඩි වශයෙන් අවධානයට ලක් කිරීම වැදගත් වේ. එමෙන්ම මෙරට ග්‍රාමීය සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය තුළ පවතින සාර්ථක ප්‍රවේශයක් ලෙස සමුපකාර ව්‍යාපාරය හඳුනාගත හැකි අතර, සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ක්‍රමය එම ව්‍යාපාරය සතු අගනා නිර්මාණයක් බව සඳහන් කළ හැක.

8

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික ක්‍රියාකාරිත්වය

෧. ආර්. එම්. ගමිලත්

ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ඉතිහාසය

ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවල ඉතිහාසය මූල්‍ය ඇතුළත් කිරීම් සහ ග්‍රාමීය සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා රටක් ලෙස දරන උත්සාහයන් සමඟ ගැඹුරින් බැඳී ඇත. ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන්ට මූල්‍ය සේවා සැපයීම ඉලක්ක කරගත් සමුපකාර සමිති පිහිටුවීමත් සමඟ ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර බැංකුකරණය එහි මූලාරම්භය 20 වැනි සියවසේ මුල් භාගය දක්වා දිව යයි. ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ඉතිහාසය පිළිබඳ සාමාන්‍ය දළ විශ්ලේෂණයක් සංක්ෂිප්ත ආකාරයෙන් පහත සඳහන් පරිදි දැක්විය හැකිය.

- 1. මුල් සංවර්ධනය:** ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ව්‍යාපාරය ආරම්භ වූයේ 20 වැනි සියවසේ මුල් භාගයේ දී කෘෂිකාර්මික සමුපකාර සමිති පිහිටුවීමත් සමඟය. මෙම සමිති මූලික වශයෙන් අවධානය යොමු කළේ ගොවීන්ට සහ ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන්ට ණය සහ අනෙකුත් මූල්‍ය සේවා සැපයීම කෙරෙහිය. බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිත පාලන සමයේදී 1906 සමුපකාර ආඥාපනත යටතේ පළමු සමුපකාර සමිති පිහිටුවන ලදී.
- 2. ව්‍යාප්තිය සහ වර්ධනය:** 1948 නිදහස ලැබීමෙන් පසු, ශ්‍රී ලංකාව සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ සැලකිය යුතු ව්‍යාප්තියක් දැක්වීය. ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සහ දිළිඳුකම පිටුදැකීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ දී සමුපකාරවල ඇති වැදගත්කම රජය හඳුනාගෙන ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ග්‍රාමීය ණය සමුපකාර ඇතුළු සමුපකාර සමිති රට පුරා ව්‍යාප්ත විය.
- 3. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු පිහිටුවීම:** සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල බැංකු සේවා සැපයීම සඳහා කැප වූ සමුපකාර සමිතිවල විශේෂිත ආකාරයක් ලෙස මතු විය. කුඩා පරිමාණ ගොවීන්, ශිල්පීන් සහ කුඩා

- ව්‍යාපාර ඇතුළු ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන්ගේ විශේෂිත මූල්‍ය අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා මෙම බැංකු පිහිටුවන ලදී.
- 4. ව්‍යවස්ථාදායක රාමුව:** ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර බැංකු සඳහා නියාමන රාමුව සමුපකාර සමිති පනත යටතේ ස්ථාපිත කරන ලදී. මෙම නීති මගින් සමුපකාර බැංකු පිහිටුවීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා නීතිමය පදනම සැපයූ අතර ඒවායේ පාලන ව්‍යුහය, කාර්යයන් සහ වගකීම් දක්වා ඇත.
 - 5. ග්‍රාමීය සංවර්ධනයේ කාර්යභාරය:** සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය සංවර්ධන මූලපිරීම් සඳහා සහාය වීමෙහිලා තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කළේය. කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන උත්තේජනය කිරීමට, ව්‍යවසායකත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට සහ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ජීවන තත්ත්වය ඉහළ නැංවීමට උපකාර කරමින් ඔවුන් ග්‍රාමීය නිවාස සඳහා දැරිය හැකි ණය, ඉතුරුම් පහසුකම් සහ අනෙකුත් මූල්‍ය සේවා සපයන ලදී.
 - 6. අභියෝග සහ ප්‍රතිසංස්කරණ:** වසර ගණනාවක් පුරා, ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර බැංකු, පාලන ගැටළු, මූල්‍ය අස්ථාවරත්වය සහ ප්‍රමාණවත් අධීක්ෂණයක් නොමැති වීම ඇතුළු විවිධ අභියෝගවලට මුහුණ දුන්නේය. ඊට ප්‍රතිචාර වශයෙන් රජය සමුපකාර බැංකු අංශය ශක්තිමත් කිරීම, පාලනය සහ අවදානම් කළමනාකරණ පිළිවෙත් වැඩි දියුණු කිරීම සහ නියාමන අධීක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක කළේය.
 - 7. වත්මන් තත්ත්වය:** වර්තමානය වන විට, වාණිජ බැංකු, ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන සහ ග්‍රාමීය සංවර්ධන බැංකු වැනි අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන සමඟ වුවද සමුපකාර ග්‍රාමීය

බැංකු ශ්‍රී ලංකාව තුළ දිගටම ක්‍රියාත්මක වේ. විශේෂයෙන්ම විධිමත් බැංකු සේවා සඳහා ප්‍රවේශය සීමිත ප්‍රදේශවල මූල්‍ය ඇතුළත් කිරීම් සහ ග්‍රාමීය සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේදී මෙම බැංකු වැදගත් ක්‍රියාකාරීන් ලෙස පවතී.

සමස්තයක් වශයෙන්, සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන්ගේ ආර්ථික හා සමාජීය සංවර්ධනය සඳහා සැලකිය යුතු කාර්යභාරයක් ඉටු කර ඇති අතර, ඔවුන්ට මූල්‍ය සේවා සඳහා ප්‍රවේශය ලබා දීම සහ ඔවුන්ගේ ජීවනෝපාය වැඩිදියුණු කිරීමට ඔවුන් බල ගන්වා ඇත.

සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවල ආර්ථික වැදගත්කම

ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු හේතු කිහිපයක් නිසා සැලකිය යුතු ආර්ථික වැදගත්කමක් දරයි.

- 1. මූල්‍ය ඇතුළත් කිරීම:** ප්‍රධාන ධාරාවේ බැංකු ආයතනවලට ප්‍රවේශය නොමැති ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන්ට මූල්‍ය සේවා සැපයීමේ දී සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු තීරණාත්මක කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. ඉතුරුම් ගිණුම්, ණය පහසුකම් සහ ප්‍රේෂණ වැනි සේවාවන් ලබා දීමෙන්, මෙම බැංකු විධිමත් මූල්‍ය පද්ධතියට ආන්තික ජනගහනය ඇතුළත් කිරීමට උපකාරී වන අතර එමඟින් ආර්ථික සහභාගීත්වය සහ සවිබල ගැන්වීම ප්‍රවර්ධනය කරයි.
- 2. ණය සඳහා ප්‍රවේශය:** කුඩා පරිමාණ ගොවීන්, ශිල්පීන් සහ ග්‍රාමීය ව්‍යවසායකයින් බොහෝ විට සාම්ප්‍රදායික බැංකුවලින් ණය ලබා ගැනීමේ අභියෝගවලට මුහුණ දෙන්නේ ඇපකර නොමැතිකම සහ අඩු ණය හැකියාව වැනි සාධක හේතුවෙනි. සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ග්‍රාමීය ණය ගැණුම්කරුවන්ගේ අවශ්‍යතාවලට ගැලපෙන ණය ලබා දීමෙන්, කෘෂිකාර්මික ක්‍රියාකාරකම්, කුඩා ව්‍යාපාර සහ වෙනත් ආදායම් උත්පාදන ව්‍යාපාරවල ආයෝජනය කිරීමට ඔවුන්ට හැකියාව ලබා දීමෙන් මෙම පරතරය පියවයි.
- 3. කෘෂිකර්මය ප්‍රවර්ධනය කිරීම:** ග්‍රාමීය ජනගහනයෙන් සැලකිය යුතු කොටසක් සේවයේ යොදවමින් කෘෂිකර්මාන්තය ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ වැදගත් අංශයක් ලෙස පවතී. කෘෂිකාර්මික ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීමට,

විවිධාංගීකරණය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට සහ ග්‍රාමීය ජීවනෝපාය ශක්තිමත් කිරීමට උපකාරී වන සාතුමය ණය, යෙදවුම් මූල්‍යකරණය සහ බෝග රක්ෂණය ඇතුළුව සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ගොවීන්ට තීරණාත්මක මූල්‍ය ආධාර සපයයි.

- 4. ඉතුරුම් බලමුදු ගැන්වීම:** සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ග්‍රාමීය නිවාස අතර ඉතුරුම් බලමුදු ගැන්වීම දිරිමත් කරයි, එමඟින් සකසුරුවම් සහ මූල්‍ය ඔරොත්තු දීමේ සංස්කෘතියක් ප්‍රවර්ධනය කරයි. ආරක්ෂිත සහ පහසු ඉතුරුම් පහසුකම් ලබා දීමෙන්, ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල සමස්ත ආර්ථික ස්ථාවරත්වයට සහ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාවට දායක වෙමින් අනාගත අවශ්‍යතා, හදිසි අවස්ථා සහ ආයෝජන අවස්ථා සඳහා අරමුදල් රැස් කිරීමට මෙම බැංකු පුද්ගලයන්ට සහ පවුල්වලට උපකාර කරයි.
- 5. ප්‍රජා සංවර්ධනය:** සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු බොහෝ විට ක්‍රියාත්මක වන්නේ ප්‍රාදේශීය සමාජ හා ආර්ථික ව්‍යුහය තුළ ගැඹුරින් මුල් බැස ඇති ප්‍රජා මූලික ආයතන ලෙස ය. ඔවුන්ගේ මූල්‍ය සේවාවන්ට අමතරව, මෙම බැංකු ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල සමස්ත සමාජ-ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වන වෘත්තීය පුහුණුව, අධ්‍යාපන වැඩසටහන් සහ යටිතල පහසුකම් ව්‍යාපෘති වැනි ප්‍රජා සංවර්ධන මූලපිරීම්වල ද නිරත විය හැකිය.
- 6. රැකියා උත්පාදනය:** සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවල ක්‍රියාකාරීත්වය බැංකු කාර්ය මණ්ඩලය, ණය නිලධාරීන්, පරිපාලන නිලධාරීන් සහ සහායක කාර්ය මණ්ඩලය වැනි තනතුරු ඇතුළුව ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් රැකියා අවස්ථා නිර්මාණය කරයි. ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන් තුළ රැකියා සහ ආදායම් උත්පාදනය කිරීම මගින්, මෙම බැංකු දරිද්‍රතාවය අවම කිරීමට සහ ආර්ථික සවිබල ගැන්වීමට දායක වන අතර, එමඟින් ඇතුළත් වර්ධනය සහ සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කරයි.
- 7. අවදානම් අවම කිරීම:** සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු මූල්‍ය කම්පන සහ අවිනිශ්චිතතාවයන්ට මුහුණ දෙන ග්‍රාමීය කුටුම්භ සඳහා වැදගත් අවදානම්-අවම යාන්ත්‍රණයක් ලෙස සේවය කරයි. අන්‍යෝන්‍ය රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රම සහ හදිසි ආධාර වැඩසටහන් වැනි යාන්ත්‍රණයන්

හරහා, මෙම බැංකු වගා හානි, ස්වභාවික විපත් හෝ සෞඛ්‍ය හදිසි අවස්ථා වැනි අහිතකර සිදුවීම්වල බලපෑම මැඩපැවැත්වීමට උපකාරී වන අතර එමඟින් ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන්ගේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩි කරයි.

සාරාංශයක් ලෙස, ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ආර්ථික සංවර්ධනය, මූල්‍ය ඇතුළත් කිරීම් සහ ප්‍රජා සවිබල ගැන්වීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ බහුවිධ කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. ඔවුන්ගේ දායකත්වය රටේ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල තිරසාර සහ සියල්ල ඇතුළත් වර්ධනයක් ඇති කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය ආයතන බවට පත් කරමින් පුළුල් සමාජ-ආර්ථික අරමුණු ඇතුළත් මූල්‍ය සේවා සැපයීමෙන් ඔබ්බට විහිදේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ වත්මන් ආර්ථික අර්බුදයෙන් සහ නවීන සංකීර්ණ ව්‍යාපාරික පරිසරයෙන් ඔබ්බට ආයතනික ග්‍රාමීය බැංකුවල සමස්ත කාර්ය සාධනය පිළිබඳ විවේචනාත්මක විශ්ලේෂණය

වර්තමාන ආර්ථික අර්බුදයෙන් ඔබ්බට සහ නවීන සංකීර්ණ ව්‍යාපාරික පරිසරය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවල සමස්ත ක්‍රියාකාරීත්වය විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා රටේ සමාජ-ආර්ථික පරිසරය සහ මෙම ආයතන මුහුණ දෙන අභියෝග පිළිබඳ සන්දර්භාත්මක අවබෝධයක් අවශ්‍ය වේ. එබැවින්, ශ්‍රී ලංකා ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය ඉහල නැංවීම සඳහා විවේචනාත්මක විශ්ලේෂණයක් සිදු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ශක්තීන්:

- 1. මූල්‍ය ඇතුළත් කිරීම්:** සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ශ්‍රී ලංකාවේ අඩු පහසුකම් සහිත ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන්ට මූල්‍ය සේවා සැපයීම සඳහා ඓතිහාසිකව ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටු කර ඇත. ඔවුන් ග්‍රාමීය ජනගහනයෙන් සැලකිය යුතු කොටසක් විධිමත් බැංකු පද්ධතියට ගෙන ඒමට උදව් කර ඇති අතර එමඟින් මූල්‍ය ඇතුළත් කිරීම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ දරිද්‍රතාවය අඩු කිරීම.
- 2. දේශීය දැනුම සහ ප්‍රවේශය:** මෙම බැංකුවලට බොහෝ විට දේශීය ප්‍රජාවන්, ඔවුන්ගේ ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සහ ග්‍රාමීය ගනුදෙනුකරුවන්ගේ අවශ්‍යතා පිළිබඳව

ගැඹුරු අවබෝධයක් ඇත. මෙම දේශීය දැනුම ඔවුන්ගේ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ නිශ්චිත අවශ්‍යතා සපුරාලන පරිදි සකස් කරන ලද මූල්‍ය නිෂ්පාදන සහ සේවාවන් ලබා දීමට ඔවුන්ට ඉඩ සලසයි.

- 3. ප්‍රජා සහභාගීත්වය:** සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු හිමිකාරීත්වය සහ ප්‍රජා සහභාගීත්වය පිළිබඳ හැඟීමක් වර්ධනය කරමින්, ඒවායේ සාමාජිකයින් විසින් හිමිකාරීත්වය සහ පාලනය කරනු ලබයි. මෙම සහභාගීත්ව ප්‍රවේශය පාරිභෝගිකයන් සමඟ ශක්තිමත් සබඳතා ඇති කර ගැනීමට සහ ආයතනය කෙරෙහි වැඩි විශ්වාසයක් ඇති කිරීමට හේතු වේ.
- 4. රජයේ සහාය:** ශ්‍රී ලංකා රජය ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සඳහා සමුපකාර බැංකු වල වැදගත්කම ඓතිහාසිකව හඳුනාගෙන ඇති අතර විවිධ ප්‍රතිපත්ති, නියාමන රාමු සහ මූල්‍ය ආධාර වැඩසටහන් හරහා සහයෝගය ලබා දී ඇත.

දුර්වලතා:

- 1. පාලන ගැටළු:** ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු බොහෝ විට දේශපාලන මැදිහත්වීම්, දුර්වල කළමනාකරණ භාවිතයන් සහ විනිවිදභාවය නොමැතිකම වැනි පාලන අභියෝගවලින් පීඩා විඳිති. මේ ප්‍රශ්න නිසා මේ ආයතනවල කාර්යක්ෂමතාව සහ ඵලදායීත්වය බිඳ වැටෙන්න පුළුවන්.
- 2. සීමිත සම්පත්:** සමුපකාර බැංකු මූල්‍ය සම්පත්, තාක්ෂණික යටිතල පහසුකම් සහ මානව ප්‍රාග්ධනය සම්බන්ධයෙන් සීමාවන්ට මුහුණ දිය හැකිය. මෙම සීමාවන් විශාල වාණිජ බැංකු සමඟ තරඟ කිරීමට සහ පුළුල් පරාසයක සේවා සැපයීමට ඇති හැකියාවට බාධාවක් විය හැකිය.
- 3. අවදානම් කළමනාකරණය:** විශේෂයෙන් ණය අවදානම් සහ ද්‍රවශීලතා කළමනාකරණය යන ක්ෂේත්‍රවල ප්‍රමාණවත් අවදානම් කළමනාකරණ පිළිවෙත් සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සඳහා සැලකිය යුතු අභියෝග මතු කරයි. දුර්වල අවදානම් කළමනාකරණය මෙම ආයතන මූල්‍ය අවදානම්වලට නිරාවරණය කර ඒවායේ ස්ථාවරත්වය අනතුරේ හෙළිය හැකිය.

4. තාක්ෂණික යල්පැන: ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු නවීන තාක්ෂණය සහ ඩිජිටල් බැංකු විසඳුම් අනුගමනය කිරීමේදී පසුගාමී ය. මෙය මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීමට, පාරිභෝගික අත්දැකීම් වැඩිදියුණු කිරීමට සහ ශීඝ්‍රයෙන් විකාශනය වන බැංකු ක්ෂේත්‍රය සමඟ තරඟ කිරීමට ඇති හැකියාවට බාධා කරයි.

අවස්ථාවන්:

1. ඩිජිටල් පරිවර්තනය: සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවලට ඩිජිටල්කරණය වැලඳ ගැනීමට සහ ඔවුන්ගේ මෙහෙයුම් නවීකරණය කිරීමට අවස්ථාවක් තිබේ. ඩිජිටල් බැංකු වේදිකා, ජංගම බැංකු සේවා සහ මාර්ගගත ගෙවීම් පද්ධති සඳහා ආයෝජනය කිරීම මෙම ආයතනවලට නව ගනුදෙනුකරුවන් වෙත ළඟා වීමට සහ ඔවුන්ගේ තරඟකාරීත්වය වැඩි දියුණු කිරීමට උපකාරී වේ.

2. නිෂ්පාදන විවිධාංගීකරණය: සමුපකාර බැංකුවලට සාම්ප්‍රදායික බැංකු සේවාවලින් ඔබ්බට තම නිෂ්පාදන සහ සේවා පිරිනැමීම් විවිධාංගීකරණය කිරීමේ අවස්ථා ගවේෂණය කළ හැකිය. මෙයට ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය, රක්ෂණ, කෘෂිකාර්මික ණය දීම සහ ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන්ගේ අවශ්‍යතා සඳහා සකස් කරන ලද මූල්‍ය සාක්ෂරතා වැඩසටහන් ඇතුළත් විය හැකිය.

3. හවුල්කාරීත්වයන් සහ සහයෝගීතා: අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතන, රාජ්‍ය ආයතන සහ සංවර්ධන සංවිධාන සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවලට ඔවුන්ගේ ප්‍රවේශය පුළුල් කිරීමට, නව වෙළෙඳපොළ වෙත ප්‍රවේශ වීමට සහ සම්පත් වඩාත් ඵලදායී ලෙස භාවිතා කිරීමට උපකාරී වේ.

තර්ජන:

1. වාණිජ බැංකු වලින් තරඟය: සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු විශාල මූල්‍ය සම්පත්, දියුණු තාක්ෂණය සහ පුළුල් ජාල ඇති විශාල වාණිජ බැංකුවලින් දැඩි තරඟයකට මුහුණ දෙයි. මෙම තරඟය වෙළඳපල කොටස බාදනය කළ හැකි අතර ලාභදායීතාවය මත පීඩනය යෙදිය හැකිය.

2. නියාමන අනුකූලතාව: විවක්ෂණ සම්මතයන්, මුදල් විශුද්ධිකරණයට එරෙහි නීති, සහ පාරිභෝගික ආරක්ෂණ රෙගුලාසි ඇතුළු නියාමන අවශ්‍යතාවලට

අනුකූල වීම සමුපකාර බැංකු සඳහා අභියෝග මතු කරයි. අනුකූල නොවීම දඬුවම් හා කීර්තිනාමයට හානි කිරීමට හේතු විය හැක.

3. ආර්ථික අවිනිශ්චිතතාවය: පොලී අනුපාත, උද්ධමනය සහ විනිමය අනුපාතවල උච්චාවචනයන් ඇතුළුව ආර්ථික අස්ථාවරත්වය සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවල මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වයට බලපෑම් කළ හැකිය. ආර්ථික පසුබෑම් සහ බාහිර කම්පන ණය අවදානම් සහ වත්කම් ගුණාත්මක පිරිහීම උග්‍ර කළ හැකිය.

අවසාන වශයෙන්, ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු ග්‍රාමීය සංවර්ධනය සහ මූල්‍ය ඇතුළත් කිරීම් සඳහා සැලකිය යුතු දායකත්වයක් ලබා දී ඇති අතර, ඒවායේ සමස්ත ක්‍රියාකාරීත්වයට අභ්‍යන්තර හා බාහිර සාධක රාශියකින් බලපෑම් එල්ල වේ. නවීන ව්‍යාපාරික පරිසරය තුළ දියුණු වීමට මෙම ආයතන සඳහා පාලන ගැටළු විසඳීම, අවදානම් කළමනාකරණ පිළිවෙත් වැඩිදියුණු කිරීම, ඩිජිටල්කරණය වැලඳ ගැනීම සහ සහයෝගීතාවය සඳහා අවස්ථා අත්පත් කර ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සඳහා විභව ඵලදායී බලපෑම්

ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සඳහා ඵලදායී ඇඟවුම් මගින් කාර්ය සාධනය සහ තිරසාරභාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා ඔවුන්ගේ මෙහෙයුම්වල විවිධ අංශ කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ හැකිය. විභව ඇඟවුම් කිහිපයක් මෙන්න.

- 1. පාලන සහ කළමනාකරණ ප්‍රතිසංස්කරණ:
 - * තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිහි විනිවිදභාවය, වගවීම සහ වෘත්තීයභාවය සහතික කිරීම සඳහා ශක්තිමත් පාලන ව්‍යුහයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
 - * උපාය මාර්ගික සැලසුම්, අවදානම් කළමනාකරණය සහ මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා පුහුණු සහ සංවර්ධන වැඩසටහන් හරහා කළමනාකරණ හැකියාවන් වැඩිදියුණු කිරීම.

2. තාක්ෂණය අනුගත වීම:

- * සේවා සැපයීම වැඩිදියුණු කිරීම, මෙහෙයුම් විධිමත් කිරීම සහ දුරස්ථ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලට වඩාත් ඵලදායී

ලෙස ළඟාවීම සඳහා නවීන තාක්ෂණය සහ ඩිජිටල් බැංකුකරණ විසඳුම් සඳහා ආයෝජනය කිරීම.

- * ඩිජිටල් බැංකු නාලිකා සම්මත කර ගැනීම සහ භාවිතය දිරිමත් කිරීම සඳහා කාර්ය මණ්ඩලයට සහ ගනුදෙනුකරුවන්ට පුහුණුව සහ සහාය ලබා දීම.

3. නිෂ්පාදන සහ සේවා විවිධාංගීකරණය:

- * ක්ෂුද්‍ර රක්ෂණ, කෘෂි උපදේශන සේවා සහ මූල්‍ය සාක්ෂරතා වැඩසටහන් වැනි ග්‍රාමීය ප්‍රජාවන්ගේ විකාශනය වන අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා සම්ප්‍රදායික බැංකුකරණයෙන් ඔබ්බට නිෂ්පාදන සහ සේවා පිරිනැමීම් පුළුල් කිරීම.

- * කුඩා පරිමාණ ගොවීන්, ශිල්පීන් සහ ව්‍යවසායකයින් ඇතුළු විවිධ පාරිභෝගික කොටස්වල නිශ්චිත අවශ්‍යතාවලට අනුව සකස් කරන ලද අභිරුචිකරණය කළ මූල්‍ය නිෂ්පාදන සංවර්ධනය කිරීම.

4. අවදානම් කළමනාකරණය සහ අනුකූලතාව:

- * ණය අවදානම, ද්‍රවශීලතා අවදානම සහ මෙහෙයුම් අවදානම ඇතුළුව අවදානම් ඵලදායී ලෙස හඳුනා ගැනීම, තක්සේරු කිරීම සහ අවම කිරීම සඳහා අවදානම් කළමනාකරණ රාමු ශක්තිමත් කිරීම.

- * දඬුවම් සහ කීර්තිනාමය හානි වළක්වා ගැනීම සඳහා නියාමන අවශ්‍යතා සහ කර්මාන්ත ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම සහතික කිරීම.

5. හවුල්කාරිත්වයන් සහ සහයෝගීතා:

- * රාජ්‍ය ආයතන, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය ආයතන, සහ අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් සමඟ හවුල්කාරිත්වයන් ඇති කර ගනිමින් සම්පත් උපයෝගී කර ගැනීම, හොඳම භාවිතයන් බෙදාගැනීම සහ ව්‍යාප්තිය පුළුල් කිරීම.

- * ග්‍රාමීය ණය ගැතියන් අතර තාක්ෂණික සහාය සහ තිරසාර කෘෂිකාර්මික භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා කෘෂිකාර්මික ව්‍යාප්ති සේවා සහ පර්යේෂණ ආයතන සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම.

6. මූල්‍ය ඇතුළත් කිරීමේ මූලපිරීම:

- * කාන්තාවන්, තරුණයන් සහ ආන්තික ප්‍රජාවන් ඇතුළු අඩු පහසුකම් සහිත ජනගහනය වෙත ළඟා වීමට නව්‍ය ප්‍රවේශයන් හඳුන්වා දීම සහ මූල්‍ය සාක්ෂරතාවය සහ ඇතුළත් කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

- * පුද්ගලයන් සවිබල ගැන්වීම සහ ආර්ථික සවිබල ගැන්වීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ඉතුරුම් ගිණුම්, ක්ෂුද්‍ර ණය සහ කණ්ඩායම් ණය යෝජනා ක්‍රම වැනි ගැලපෙන මූල්‍ය නිෂ්පාදන සහ සේවා පිරිනැමීම.

7. පාරිභෝගික සම්බන්ධතා කළමනාකරණය:

- * පුද්ගලාරෝපිත සේවාව, ප්‍රජා සහභාගීත්වය සහ ප්‍රතිචාරාත්මක පාරිභෝගික සහාය හරහා ගනුදෙනුකරුවන් සමඟ ශක්තිමත් සබඳතා ඇති කර ගැනීම.

- * ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතා සහ මනාපයන් අවබෝධ කර ගැනීමට පාරිභෝගිකයින්ගෙන් ප්‍රතිපෝෂණ ඉල්ලා සිටීම සහ ඔවුන්ගේ ආදානය මත පදනම්ව සේවා සැපයීම අඛණ්ඩව වැඩිදියුණු කිරීම.

8. තිරසාරභාවය සහ වර්ධන උපාය මාර්ග:

- * විවක්ෂණ වත්කම් වගකීම් කළමනාකරණය සහ ආදායම් මාර්ග විවිධාංගීකරණය කිරීම ඇතුළුව සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවල මූල්‍ය ශක්‍යතාව සහ වර්ධනය සහතික කිරීම සඳහා දිගුකාලීන තිරසාර උපාය මාර්ග සංවර්ධනය කිරීම.

- * ආශ්‍රිත අවදානම් අවම කර ගනිමින් අසම්පූර්ණ මූල්‍ය අවශ්‍යතා සහිත යාබද වෙළඳපොළවල් හෝ භූගෝලීය ප්‍රදේශ වෙත ව්‍යාප්ත වීමේ අවස්ථා ගවේෂණය කිරීම.

මෙම ඵලදායී ඇගයුම් ක්‍රියාවට නැංවීමෙන්, ශ්‍රී ලංකාවේ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවලට ඔවුන්ගේ කාර්ය සාධනය වැඩි දියුණු කිරීමට, ග්‍රාමීය සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේදී ඔවුන්ගේ කාර්යභාරය ශක්තිමත් කිරීමට සහ නවීන ව්‍යාපාරික පරිසරයේ අභියෝගවලට වඩා හොඳින් සැරිසැරීමට හැකිය.

ජාතික සමුපකාර සංවර්ධන ආයතනය මගින් පවත්වනු ලබන පුහුණු පාඨමාලාවන්

නිත්‍ය පුහුණු පාඨමාලා Mandatory Courses

1. සමුපකාර සංවර්ධනය පිළිබඳ සහතිකපත්‍ර පාඨමාලාව
Certificate Course in Co-operative Development
2. සමුපකාර සංවර්ධනය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව
Diploma Course in Co-operative Development

ඩිප්ලෝමා පාඨමාලා Diploma Courses

1. බැංකු කළමනාකරණ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව
Diploma in Banking Management
2. මානව සම්පත් කළමනාකරණ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව
Diploma in Human Resource Management
3. ව්‍යාපාර කළමනාකරණ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව
Diploma in Business Management
4. ගණකාධිකරණ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව
Diploma in Accounting
5. විගණන ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව
Diploma in Auditing
6. ක්ෂුද්‍ර මූල්‍යකරණ ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව
Diploma in Microfinance
7. අලෙවිකරණය ඩිප්ලෝමා පාඨමාලාව
Diploma in Marketing Management

භාෂා පාඨමාලා Language Courses

1. ඉංග්‍රීසි භාෂා සහතිකපත්‍ර පාඨමාලාව
Certificate Course in English Language
2. ඉංග්‍රීසි භාෂා උසස් සහතිකපත්‍ර පාඨමාලාව
Advanced Certificate Course in English Language
3. උසස් ජපන් භාෂා සහතිකපත්‍ර පාඨමාලාව
Japanese language proficiency examination
N4/N5 and NAT exam

තොරතුරු තාක්ෂණ පාඨමාලා

1. Higher National Diploma in Information & Communication Technology - NVQ Level 6
2. Diploma in Information & Communication Technology - NVQ Level 5
3. Information and Communication Technology Technician - NVQ Level 4
4. Computer Application Assistant (CAA) - NVQ Level 3
5. Office Automation
6. Certificate Course in Software Engineering
7. Certificate Course in Web Design & Development
8. Certificate Course in Hardware & Networking
9. Certificate Course in Mobile Application Development
10. Certificate Course in Graphic Design

අපගේ පහසුකම්

- ◆ ශ්‍රවණාගාරය
- ◆ ශාලා පහසුකම්
- ◆ පරිගණක විද්‍යාගාර
- ◆ නේවාසිකාගාර
- ◆ පුස්තකාලය
- ◆ සංචාරක බංගලාව
- ◆ ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය අංශය
- ◆ මුද්‍රණාලය
- ◆ ප්‍රවාහන සේවා
- ◆ නෝපනගාරය

කෙටිකාලීන පාඨමාලා

☞ මූල්‍ය සේවා සමුපකාර සමිති සඳහා විධිමත් ආයෝජන හා ණය ප්‍රතිපත්ති හඳුන්වාදීම	2024 මාර්තු	දින 02
☞ සමුපකාර මූල්‍ය සේවා සමුපකාර සමිති සඳහා ණය සේවාව පිළිබඳ කාර්ය රීති සංග්‍රහයේ විධිවිධාන දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුව	2024 මාර්තු	දින 02
☞ ග්‍රාමීය බැංකු ණය කළමනාකරණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළුව	2024 මාර්තු	දින 02
☞ කාර්යාල පරිසරය තුළ මානසික සුවතාව පවත්වාගැනීම පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළුව	2024 අප්‍රේල්	දින 01
☞ පිරිස්බල තක්සේරුව සකස් කිරීම පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළුව	2024 මැයි	දින 02
☞ අලෙවිකරණය සහ පාරිභෝගික සන්කාරය පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළුව	2024 මැයි	දින 02
☞ මූල්‍ය සේවා සමුපකාර සමිතිවල අවදානම් කළමනාකරණය	2024 මැයි	දින 02
☞ ග්‍රාමීය බැංකු අභ්‍යන්තර විගණන පුහුණු වැඩමුළුව	2024 ජූනි	දින 02
☞ සමුපකාර සමිති සේවකයන්ගේ ආකල්ප සංවර්ධන පුහුණු වැඩමුළුව	2024 ජූනි	දින 02
☞ නීති නියෝජිත පුහුණුව පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළුව	2024 ජූනි	දින 02
☞ ව්‍යාපාර දත්ත විශ්ලේෂණය හා දෘෂ්‍යකරණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළුව	2024 ජූනි	දින 02

තොරතුරු තාක්ෂණ කෙටිකාලීන පාඨමාලා

☞ MS Excel පුහුණු වැඩමුළුව	2024 මාර්තු	දින 02
☞ Web Designing පුහුණු වැඩමුළුව	2024 අප්‍රේල්	දින 03
☞ පරිගණක දෘඩාංග පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළුව	2024 මැයි	දින 05
☞ Internet & Email පුහුණු වැඩමුළුව	2024 මැයි	දින 01
☞ Cyber Security පුහුණු වැඩමුළුව	2024 ජූනි	දින 05
☞ MS Power Point පුහුණු වැඩමුළුව	2024 ජූනි	දින 01
☞ MS Word පුහුණු වැඩමුළුව	2024 ජූනි	දින 01
☞ Python පුහුණු වැඩමුළුව	2024 ජූනි	දින 05

ජාතික සමුපකාර සංවර්ධන ආයතනය, පොල්ගොල්ල
 Tel : 0094 081 2498679/2498680
 Fax : 0094 081 2499741
 E-mail : nicd@sltnet.lk | Web : www.nicd.edu.lk

ISSN 2961-5003

